

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2021-01-26

Diarienummer:
GSN-2020-02964

Handläggare:
Henrik Ljungman

Yttrande över förslag på framtida lokalisering av konstverksamhet

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunstyrelsen enligt **bilaga 1**.
2. **att** förklara ärendet omedelbart justerat.

Ärendet

Kommunstyrelsen fattade ett inriktningsbeslut den 27 maj 2020 om att påbörja förhandlingar för att lokalisera Uppsala konstmuseum på antingen Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. De förslag på framtida konstmuseum som presenterats kommer ha påverkan på både verksamheten och omkringliggande miljö.

Den 16 december beslutade kommunstyrelsen att remittera förslagen till gatu- och samhällsmiljönämnden för yttrande. Nämndens synpunkter kommer vara en del av ett beslutsunderlag inför beslut om lokalisering på kommunstyrelsens sammanträde den 10 februari.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen. Att avge yttrandet har inga konsekvenser sett ur barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektiven.

Föredragning

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning är att båda lokaliseringarna är genomförbara. Förvaltningen har bedömt lokaliseringarnas påverkan på befintligt trafiknät, angöring, leveranser, logistik, funktionalitet och parkering.

En lokalisering i kvarteret Kaniken tar konstverksamheten till det mest centrala läget medan en placering i Uppsala slott medför att konstverksamheten blir en del av landmärket på åsen. Vid båda lägena är tillgången till kollektivtrafik god. Skillnader finns avseende möjligheten för angöring med besöksbussar och bil samt kring möjlighet att anordna parkering. De två lägena skiljer sig också åt avseende funktionen för inlastning och varutransporter samt möjligheten att skapa en väl fungerande entréyta.

En lokalisering i kvarteret Kaniken innebär en lokalisering i ett centralt läge dit många människor lätt kan ta sig. En lokalisering här kan bidra till utveckling längs å-stråket och stärkt stadsliv i området.

En lokalisering i Uppsala slott ger goda möjligheter för entréytor, mottagning av grupper samt möjligheter att anordna parkering för besöksbussar och bil. Även inlastning och varutransporter underlättas vid en placering i slottet. En lokalisering i slottet kan bidra till att göra området inklusive slottsparken mer attraktiv.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 26 januari 2021
- Bilaga 1, förslag till yttrande över framtida lokalisering av konstverksamhet
- Bilaga 2, remiss angående Uppsala kommuns framtida konstverksamhet

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Yttrande

Datum:
2021-01-28

Diarienummer:
GSN-2020-02964

Handläggare:
Henrik Ljungman

Kommunstyrelsen

Yttrande över förslag på framtida lokalisering av konstverksamhet

Gatu- och samhällsmiljönämnden har tagit del av förslagen till lokalisering av konstverksamhet i Uppsala slott och i kvarteret Kaniken. Båda alternativen bedöms vara genomförbara med den trafikstruktur som finns idag. Både Uppsala slott och kvarteret Kaniken är en del av innerstaden och båda fastigheterna kommer att, förutom ett museum, inhysa andra verksamheter framöver. Placeringen av konstverksamheten kommer inte ensam att ha en betydande påverkan på trafiken som helhet.

Nämnden ser att viktiga trafik- och angöringsfrågor för det attraktiva regionala besöksmål som konstmuseet är lättare kan lösas vid slottet. Ett museum i kvarteret Kaniken kan utöka stadslivet väster om Fyrisån och koppla samman centrala staden med stadsträdgården. Sammantaget förordas kvarteret Kaniken utifrån det värde en konstverksamhet kan bidra till i ett så centralt placerat läge dit många lätt kan ta sig gående, cyklande eller med kollektivtrafik. Placeringen ligger också i linje med ambitionerna i Innerstadsstrategin om att skapa mänskliga mötesplatser och stärka centrumhandeln.

De två olika lägenas betydelse i staden

De båda förslagen skiljer sig åt i hur de tar del av staden och i hur de hjälper närområdet att utvecklas.

En placering i kvarteret Kaniken tar konstverksamheten till det mest centrala läget. Närheten till kollektivtrafiken, resecentrum och övriga målpunkter i innerstaden medför stora flöden av människor i närområdet. Placeringen i detta läge bedöms bidra till att förstärka stadslivet i stadskärnan och å-rummet. I Innerstadsstrategin är Västra Ågatan en del av ett område som ska ha tydlig gångprioritet men också utvecklas som ett huvudcykelstråk. Som del av å-rummet ska gatan ha en hög kvalitet med fokus på vistelse och rekreation. Nämnden ser positivt på möjligheten för konstverksamheten att flytta ut i stadsrummet givet att trafiksituationen regleras.

Gatu- och samhällsmiljönämnden anser att ett viktigt besöksmål som ett konstmuseum behöver ha en välfungerande entréyta som samlingsplats för många besökare och större besöksgrupper. Nämnden befarar att den indragna entréytan som redovisas i förslaget är för liten. Med en lokalisering av konstverksamhet i kvarteret behöver trafiken på gatan anpassas.

Vid en placering i Uppsala slott blir konstverksamheten en del av landmärket på åsen. Här finns tillgång till god kollektivtrafik från Dag Hammarskjölds väg. Förbättrad tillgänglighet i form av bland annat ramper och hiss, som redovisas i förslaget, är enligt nämnden nödvändig för att tillgängliggöra slottet. Höjdskillnaderna utgör en barriär och avståndet till stadskärnan gör läget mindre bra för passerande spontanbesökare. Ytorna runt slottet är stora och har inga begränsningar när det gäller besökande grupper som samlas utanför entrépartier. Parkytorna möjliggör att pedagogisk verksamhet, restaurang /café och konst har möjlighet att ta del av parken. En placering av konstverksamheten på slottet skulle ha en positiv inverkan på stadslivet i området.

Nämnden ser positivt på åtgärdsplanerna för att stärka slottsparkens kvaliteter, tillgängliggöra åsen och skapa passager genom parken som gynnar hela den omkringliggande stadsmiljön.

Tillgänglighet för gående

Kvarteret Kaniken är lätt att nå till fots. Fastigheten ligger på bra gångavstånd till många viktiga målpunkter i stadskärnan.

Ett attraktivt besöksmål på slottet förutsätter de tillgänglighetsåtgärder för gående som förslaget redovisar. Slottet har längre gångavstånd från centralstationen men läget manifesteras tydligt i stadsbilden. Väl uppe vid slottet är entrétyor generösa, tillgängliga, trafiksäkra och trygga.

Inlastning och varutransporter

Området runt kvarteret Kaniken, liksom stora delar av innerstaden är belagt med ett förbud mot fordon över 12 meter. Det innebär att fordon längre än 12 meter inte får användas vid varutransporter utan dispens.

I förslaget redovisas inlastning från Trädgårdsgatan vilket med gällande trafikreglering innebär att lastfordon endast kommer in i området via antingen Slottsgränd/Västra Ågatan eller Slottsgränd/Nedre Slottsgatan som båda är smala gator med endast åtta meter mellan fasaderna på intilliggande fastigheter. All in- och urlastning, varudistribution och avfallshämtning bör ske från Trädgårdsgatan för att minimera konflikter med gång- och cykeltrafikanter på Västra Ågatan. Lastning kommer då att ske från en allmän gata.

Vid Slottet finns det gott om yta och olika varianter för inlastning. Här finns ingen 12 meter begränsning för fordon.

Angöring för besöksbussar och bil

Vid kvarteret Kaniken är närmaste parkeringsplats för besöksbussar på Riddartorget. Det är möjligt att hämta och lämna resenärer med både buss och bil direkt på Västra Ågatan. Trafiken antas öka vid lokaliseringen av ett besöksmål och trafikregleringen i närområdet kommer att behöva anpassas.

Vid slottet finns ytor för att ta emot besökare i buss och det finns goda möjligheter att hämta/lämna med bil på borggården. Det finns även ytor för att skapa andra lösningar vid framtida behov.

Parkering av bil och cykel

Kvarteret Kaniken är i den del av innerstaden som har tydlig gångprioritet. Det innebär att kvarteret kan ta del av de parkeringsmöjligheter som finns i innerstaden idag. Plats för parkering för rörelsehindrade intill huvudentrén bedöms som svår att åstadkomma och behöver utredas vidare.

Kvarteret Kaniken kan ta del av de befintliga cykelparkeringsplatserna som redan finns i innerstaden. Det finns inte ytor för nya cykelparkeringar i anslutning till besöksmålet. Cykelparkering för personal bör lösas i fastighetens garage.

Slottet har tillgång till parkeringsplatser. I Blåsenhusområdet har universitetet markparkeringar som bör kunna samnyttjas, framförallt på helger och kvällar. Söder om slottet finns parkeringsplatser anpassade till slottsmiljön. De parkeringsplatser som finns idag på slottets borggård behöver utvärderas då de har en negativ inverkan på besöks- och kulturmiljön. Vid slottet finns bra förutsättningar att lösa parkering för rörelsehindrade i direkt anslutning till huvudentrén. Det finns även ytor för att lösa cykelparkeringsplatser efter behov.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Richard Malmström
Ordförande

Susanna Nordström
Nämndsekreterare

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-12-07

Diarienummer:
KSN-2018-1069

Handläggare:
Sofie Blomgren, Patrik Hesselius

Remiss angående Uppsala kommuns framtida konstverksamhet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** remittera förslagen på framtida lokalisering av Uppsala konstmuseum till kulturnämnden för att inhämta synpunkter senast den 31 januari 2021 inför beslut i kommunstyrelsen i februari gällande verksamheten i de två lokalalternativen samt,
2. **att** remittera förslagen på framtida lokalisering av Uppsala konstmuseum till gatu- och samhällsmiljönämnden för att inhämta synpunkter senast den 31 januari 2021 inför beslut i kommunstyrelsen i februari gällande de två lokaliseringarnas inverkan och påverkan på den omkringliggande miljön utifrån påverkan på befintligt trafiknät, angöring, leveranser, logistik, funktionalitet, säkerhet och parkering.

Ärendet

Den 27 maj 2020 §140 beslutade kommunstyrelsen att uppdra till kommunledningskontoret att förhandla med Statens fastighetsverk och Uppsala Akademiförvaltning i syfte att lokalisera Uppsala konstmuseum vid Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. Vidare skulle kommunledningskontoret utreda möjlig samverkan med andra relevanta organisationer och återrapportera uppdraget till kommunstyrelsen senast i december 2020.

Uppdraget är genomfört och dokumenterat i bilagorna. Ritningar på den del som handlar om konstens väg och säkerhet kopplat till konsthanteringen biläggs inte ärendet med hänvisning till sekretess enligt OSL 18:8.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret, kulturförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen. Förslag på hur ett framtida konstmuseum kan se ut i de två föreslagna lokalerna har utarbetats av arkitekter i nära samarbete med representanter från fastighetsägarna, konsulter inom olika tekniska områden som exempelvis ventilation, el, konstruktion, kalkylatorer och trafikplanering. Arbetet har veckovis stämts av i möten mellan fastighetsägarna, arkitekter, konstmuseets chef, projektledare från fastighetsstaben och kommunledningskontorets utredare.

Analys och utvärdering av förslagen har primärt gjorts av konstmuseets personal.

Dialog med andra relevanta organisationer har genomförts av kulturförvaltningen och en besknäringsanalys av de två lokaliseringarna har genomförts av kommunledningskontoret.

Att remittera förslagen har inga konsekvenser sett ur barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektivet.

Föredragning

Den fördjupade utredningen gällande Uppsala konstmuseums framtida verksamhet slog fast att ett nytt museum bör ha en yta för verksamheten på drygt 4 000 kvadratmeter. I en samlad bedömning av olika lokaliseringalternativ pekade utredningen ut Uppsala slott som den mest lämpliga placeringen av ett framtida konstmuseum. Vidare bedömdes kvarteret Kaniken som en attraktiv plats för en publik verksamhet på grund av sitt centrala läge. I utredningen listades ett antal behov som måste uppfyllas för att det ska vara möjligt att bedriva konstmuseiverksamhet i lokalerna. I beslutet att förhandla med fastighetsägarna till de utpekade ställdes utifrån detta följande villkor:

- Uppsala konstmuseum ska vara enkelt att ta sig till och från med allmänna kommunikationer. Gångvägar och gångstråk ska anpassas och vara tillgängliga.
- Uppsala konstmuseum ska ha en väderskyddad och trafiksäker in- och urlastning för konst och andra leveranser till verksamheten.
- Varierad takhöjd i utställningslokalerna mellan 4 och 6 meter.
- Uppsala konstmuseum ska ha tillgängliga lokaler utifrån gällande lagar och regler för offentliga verksamheter.
- Uppsala konstmuseum ska ha för verksamheten klimatanpassade lokaler, det vill säga klimatanpassade lokaler för konst.
- Uppsala konstmuseum ska ha för verksamheten säkra lokaler.
- Uppsala konstmuseum ska ha tillgängliga lokaler utifrån arbetsmiljö- och verksamhetsperspektiv.

Specifikt för Uppsala slott:

- Fastighetsägaren ska i samarbete med Uppsala kommun arbeta för att rådande höjdskillnad runt slottet ska upplevas som mindre ansträngande och vägen till och från Uppsala konstmuseum mer tillgänglig genom olika åtgärder.
- En placering av Uppsala konstmuseum i slottet förutsätter insatser för att öka tillgängligheten och attraktiviteten i den omgivande parken.

Ovan ställda villkor anses i en första analys uppfylla enligt de förhandlingar som genomförts och som redovisas i bilagorna 2–4.

Analys av de två lokalerna har genomförts av konstmuseets personal och redovisas i bilaga 7. Analysen är utförd med utgångspunkt från nuvarande förhållanden och de två förslagen bedöms utifrån relationen nuläge och föreslagna förändringar.

I syfte att utreda möjligheter till samarbete och samlokalisering med andra verksamheter har ett antal möten genomförts och fler planeras. Region Uppsala, Upplandsmuseet och Uppsala universitet är intresserade av samverkan i större utsträckning än den som är idag och fortsatta dialoger om hur det kan se ut kommer ske. För att bereda möjlighet till samlokalisering med andra verksamheter finns det ytor i båda förslagen på lokalisering där samlokalisering med olika typer av verksamheter skulle kunna genomföras.

De förslag på framtida konstmuseum som presenteras kommer ha påverkan på både verksamheten och omkringliggande miljö. Flera nämnders ansvarsområde berörs och det vore av stort värde att få analyser av vilken påverkan de två förslagen får utifrån dessa. Analyserna ska utgå från ett nuvärde och framtidsvärde på de olika alternativen. Exempel på detta kan vara hur konstmuseet hanterar den ökade ambitionsnivån som en fördubbling av utställningsytan medför. Hur påverkar konstmuseets utökade verksamhet andra verksamheter inom kulturnämndens ansvarsområde och vilka synergier finns? Hur ser kulturnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden att konstmuseets lokalisering kan vara en motor i att utveckla området? Hur påverkas trafiksituationen kring museet på de två platserna för cyklister, bilister och gångtrafikanter? Hur ser det ut med tillgängligheten för besökare till och från museet om de kommer till fots, med cykel, bil eller kollektivtrafik?

Förslaget från Statens Fastighetsverk (SFV) innefattar en ombyggnation av konstmuseets nuvarande lokaler och en tillbyggnad i den befintliga bastionen och en ombyggnad av dess överbyggnad. Den totala ytan uppgår till cirka 4 400 kvm och utställningsytorna till cirka 1 800 kvadratmeter. SFV har lämnat en indikation på en framtida årshyra på 15,2 – 16,1 miljoner kronor (preliminära totalsiffror i 2020 års priser), med inflyttning 2028. Spannet mellan den lägsta och högsta hyresindikationen omfattar nivån på inlastningslösningen. Vidare bör beaktas att mindre kostnader för tillgänglighetsåtgärder i direkt anslutning till museet tillkommer.

Uppsala Akademiförvaltning (UAF) förslag till ett konstmuseum i kvarteret Kaniken innefattar en ombyggnad av i huvudsak nuvarande Filmstadens lokaler. Den totala ytan uppgår till cirka 5 100 kvadratmeter och utställningsytorna till cirka 1 900 kvadratmeter. Den främsta förklaringen till att de ytor som inte är utställningsytor avviker från förfrågningsunderlagen är att fastigheternas beskaffenhet för att få ihop en lösning som passar verksamheten gör att det följer med ytterligare lagerlokaler. UAF:s indikativa årshyra i 2020 års priser ligger i spannet 15,9 – 20 miljoner kronor och med en inflytt under 2026. Skillnaden mellan den lägsta och högsta nivån förklaras av kvarvarande osäkerheter i ombyggnadskostnaderna och till viss del ambitionsnivån på utformningen. UAF har även aviserat att kommunen behöver kompensera UAF för hyresförluster från 2022 fram till byggstart på 4 miljoner kronor per år + index. Vidare bör det även beaktas att en tidigare inflytt leder till att både hyres- och verksamhetskostnader kommer två år tidigare än vad som tidigare planerats.

Ekonomiska konsekvenser

Att remittera utredningen har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 7 december 2020
- Bilaga 1, nya lokaler ur KLK fastighetsstabens perspektiv
- Bilaga 2, Uppsala slott – förstudiematerial lokaler
- Bilaga 3, Uppsala slott – tillgänglighetsåtgärder i parken
- Bilaga 4, Kvarteret Kaniken – förstudiematerial lokaler
- Bilaga 5, Statens fastighetsverk – Fastighetsägarens redovisning, *sekretess OSL 19:3*
- Bilaga 6, Uppsala akademiförvaltning - Fastighetsägarens redovisning, *sekretess OSL 19:3*
- Bilaga 7, Verksamhetens analys av lokalförslagen
- Bilaga 8, PM utifrån besöksnäringsspektivet, Näringsliv och destination
- Bilaga 9, Avsiktsförklaring från Region Uppsala
- Bilaga 10, Avsiktsförklaring från Upplandsmuseet
- Bilaga 11, Avsiktsförklaring från Uppsala universitet

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Kommunledningskontoret, fastighetsstaben

Datum:
2020-12-14Diarienummer:
KSN-2020-02921Handläggare:
Inga-Lill Ekberg, projektledare

Version/DokumentID:

Nya lokaler ur KLK fastighetsstabens perspektiv

KLKs fastighetsstab har i samverkan med fastighetsägarna SFV och UAF låtit utföra en förstudie för att utreda vilka möjligheter det finns i Slottet alternativt Kaniken för att skapa ett konstmuseum utifrån det enkla program som beskrivits i rapporten "Framtidens konstverksamhet". Del av lokalerna i Kaniken sträcker sig in i Brf Trädgården 2. Förstudien har inriktat sig på konstmuseets invändiga utformning och arbetet med det exteriöra uttrycket lämnas till då ett av förslagen utvecklas vidare.

De två förstudieredovisningarna för Slottet och Kaniken visar att det i båda alternativen är möjligt att skapa lokaler enligt de krav som ställts i programmet. Flera av de lösningsförslag som presenteras i förstudien behöver utredas djupare för att säkerställa att lösningen är tekniskt möjlig eller ekonomiskt försvarbara och att de lov som krävs kan erhållas. Denna förstudie är utförd under en mycket kort tidsperiod och fördjupade utredningar har inte varit möjliga att göra.

De två lokalförslagen har en lokalyta (LOA) inom intervallet 4 400 – 5 100 kvadratmeter. Hyreskostnaden för de två lokalförslagen är intressant, men svår att beräkna med stor säkerhet i detta tidiga skede. I rapporten "Framtidens konstverksamhet" daterad januari 2020 har man gjort en bedömning av marknadshyror i Uppsala och kommit fram till en bedömd snitthyran¹ för ett framtida konstmuseum ligger inom intervallet 2200–3500 kr/kvm. De tidiga signaler kommunen erhållit från fastighetsägarna för slottet och Kaniken indikerar att en hyra tros hamna i den övre delen av det bedömda hyresintervallet.

Den totala årshyran beror av lokalernas storlek, den hyresnivå som gäller för kommersiella lokaler i Uppsala och av fastighetsägarens investeringskostnad för att skapa de lokaler kommunen har efterfrågat. I det skede som arbetet med lokalförslagen är i just nu kan fastighetsägarnas investeringskostnad för att förverkliga lokalerna bara schablonmässigt beräknas och osäkerheten är stor.

Som hyresgäst finns möjlighet att påverka den framtida årshyran både genom att förhandla med fastighetsägaren om villkor och genom att anpassa sina egna lokalkrav så att investeringskostnaden kan sänkas och lokalarean reduceras. För hyresgästen kan också en viss årshyra rättfärdigas genom att integrera in ytterligare verksamhet som kan samnyttja lokalerna. Samnyttjande eller samlokalisering kan både leda till ökade besöksströmmar och/eller att andra lokaler kan sägas upp.

Hyresgästens intentioner kring hur lokalerna är tänkta att användas och krav på lokalernas beskaffenhet kommuniceras i ett program. Nästa steg i processen mot nya lokaler för konstmuseet är att se över det enkla program vi arbetat utifrån hittills och göra ett fördjupat funktionsprogram som beskriver verksamheten som skall ge plats för i lokalerna och kraven på de enskilda rumsfunktionerna.

---

¹ Angivet i 2020 års penningvärde

Det är innehållet i nya funktionsprogrammet som styr hur stor den slutliga lokalytan och investeringskostnaden blir, båda dessa parametrar påverkar den slutliga årshyran. Innehållet i funktionsprogrammet kan också styra hur stora driftkostnaderna blir för verksamheten, t ex om museibutiken förläggs intill museet receptionsdisk kan dessa funktioner bemannas av en person men om de förläggs på två separata platser krävs bemanning av två personer osv.

Lokalprocessen i korthet:

UPPSALA KONSTMUSEUM PÅ SLOTTET

FÖRSTUDIEMATERIAL

2020-11-27 rev.2020-12-11

UPPSALA KONSTMUSEUM PÅ SLOTTET - FÖRSTUDIEMATERIAL

3	BERÄTTELSE OM BYGGNADEN OCH PLATSEN	PLUSINNEHÅLL <i>SEKRETESS enligt OSL 18:8</i>
4-8	BESÖKARENS VÄG GENOM KONSTMUSEET	SEKTIONSSNITT -PLUSINNEHÅLL <i>SEKRETESS enligt OSL 18:8</i>
9-13	VISIONSBILDER	KONSTENS VÄG <i>SEKRETESS enligt OSL 18:8</i> -BASINNEHÅLL -PLUSINNEHÅLL
14-28	KONSTMUSEET - BASINNEHÅLL	SAMMANSTÄLLNING AREOR -PLUSINNEHÅLL <i>SEKRETESS enligt OSL 18:8</i>
29	SEKTIONSSNITT	
30	SAMMANSTÄLLNING AREOR MM.	
31-45	KONSTMUSEIFÖRSLAGET INKL. ADDERBARA YTOR	

Berättelse om byggnaden och platsen

Slottsbyggnadens helhet som vi ser den i dag är en återuppbyggnad efter stads- och slottsbranden år 1702 ritad av arkitekten Carl Hårleman. Den södra flygeln där Uppsala konstmuseum finns var då avsedd att inrymma slottets huvudentré. Men slottet färdigställdes främst till sitt yttre, och fylldes därefter i sakta mak genom århundradena med olika funktioner.

Södra flygeln kom till användning på allvar först i början av 1900-talet när landsarkivet flyttade in där efter anpassning av lokalerna. Det var till de på så vis utformade rummen, med putsade väggar och enkla brädgolv, som Uppsala konstmuseum flyttade i mitten av 1990-talet.

Den vidare slottsmiljön inklusive parken har en historia som inleddes med uppförandet av en befästning på 1540-talet. Fästningen omvandlades ganska snart till ett lustslott som gick omintet i den ovan nämnda branden, men dess två karaktäristiska, triangulära, "bastioner" finns ännu kvar. I anslutning till den större, södra, bastionen finns även ruinerna av det nedbrunna festslottet. Det hade här sina kungliga bostadsvåningar och från våningarna kunde ovasidan av bastionen nås som en skyddad, upphöjd trädgård som ännu kan upplevas.

Parken är en av flera parker och trädgårdar som tillhört slottet. Exempelvis har även Svandammarna i öster nedanför åsen tillhört slottet. Den botaniska trädgården i väster var del av både 16- och 1700-talens slottsparksanläggningar som hade slottet och dess borggård som fond. Ännu i dag är Botaniska trädgården ett motiv i slottsmiljön och en av dess många upplevelser. Klassiska miljöer tillhöriga slottet är också Tornérparken i söder, en öppen yta där många aktiviteter förekommer, samt den mer stadsparkslikande slottsbacken i norr.

Slottsbyggnaden inrymmer i dag utöver Konstmuseet en stor festvåning, Rikssalsvåningen samt landshövdingens residens och representationsvåning. Dessutom finns en rad olika kontorshyresgäster i olika delar av slottsbyggnaden. I väster, i det äldre slottets ruin, finns utomhusmuseet Vasaborgen. Vasaborgen har förutsättningar att utvecklas och komma till användning i ett utbyggt konstmuseum.

Slottet och dess miljöer ute och inne är väl lämpade som inramning för konstupplevelser. Parkmiljöerna har utvecklingsmöjligheter för både park- och konstliv. Från både parken och byggnaden har man fantastiska utblickar över staden och uppsalaslätten. Historien är närvarande och kan utforskas och studeras, men tränger sig inte på om man inte så önskar. I det växande Uppsala är park och byggnad centralt belägna och borggården upplevs i dag som en närmast internationell plats med många aktiviteter och även flanörer och motionärer alla tider på dygnet.

En stilla promenad utmed trädgården öster om slottet är en upplevelse med vida utblickar och samtidigt lugn avskildhet från staden nedanför. Slottets avskildhet är en fördel även om vägen upp från staden kan ses som en begränsning. Redan i dag passerar emellertid många busslinjer parkens många entréer och diverse förbättringar av slottets tillgänglighet för uppsalaborna planeras nu.

Berättelse om museiförslaget

Konstmuseet vänder sig mot borggården som är museets entréplats. På borggården finns permanent nutida och historisk konst och ofta tillfälliga konstprojekt. Här finns även uteserveringar, angöring för funktionshindrade, cykelparkering och annonsering av pågående verksamhet.

Borggården är allmänhetens plats. Genom utformning av nya byggnadstillskott, markbeläggning, belysning och detaljering tydliggörs konstens huvudroll.

Det nya konstmuseets huvudentré ligger där den är i dag och är tillgänglig även för funktionshindrade. Förbättringen gör samtidigt entrén generösare för andra grupper. Inne i byggnaden möter en kombination av byggnadshistoria och festlig museientré. En generös trappa, en gång ritad för slottet, leder till våning 1 och 2. I trappan kan man även sitta och uppleva events eller föredrag. I rummet finns reception, butik, hissar med mera.

En förbättrad trappa leder ner till ett nedre våningsplan där garderob och WC för besökare finns.

Från entrén når man antingen utställningar och workshop-utrymmen för besökare i samma plan eller - via en glasad gångförbindelse - museets nya, stora sal väster om slottet. Man når även restaurang i ett nedre våningsplan eller ytterligare utställningar högre upp i huset där även "meetingpoint" och "international hub" finns med möjlighet för besökare att träffa och samverka med konstnärer.

Utställningssalarna i den befintliga slottsbyggnaden är ljusa rum med utblickar och generös takhöjd samt god standard vad gäller klimat och säkerhet.

De nya lokalerna i om- och tillbyggnaden som nås via en glasgång väster om det nuvarande museet har egenskaper som möjliggör inlån av värdefulla verk. Hit kan således unika internationella konstverk lånas och förevisas besökare. Vandringen till den nya stora salen via glasgången erbjuder utblickar och konstupplevelser. Glasgången har en egen terrass med möjlighet till utevistelse.

Den nya stora salen har troligen trägolv och generös takhöjd. Den är i huvudsak ett modernt, nutida rum men övergår via några av ruinens murar i den cirkulära tornsalen på bastionen (se berättelse om byggnaden och platsen). I stora salen finns vittgående möjligheter att arrangera utställningar. Här finns även möjlighet till klassiska utblickar i Uppsalamiljön såsom mot Domkyrkan.

Glasgången, nya salen och tornrummet återskapar vad gäller volym och rumshöjd de salar som en gång fanns i det slott som nu är ruin. Utblickarna från dessa rum är de utblickar olika historiska personer upplevde i äldre tider. Från dessa rum når man även utemiljön på bastionen med möjlighet till servering och aktiviteter. Miljön här var en gång en kunglig trädgård.

Museet har en nedre entré och en uteservering mot söder på slottets yttre borggård, som även anknyter till den generösa parken söder om slottet.

Museets personallokaler, som ligger på plan 2, har egna entréer och en direkt koppling till "meetingpoint" och "international hub" via museets bibliotek.

Museets möjligheter till samverkan med andra hyresgäster i slottet och samutnyttjande av lokaler ökar i och med alla de förbättringar som projektet innehåller.

6 Museets stora, nya konstsal med utblick mot Domkyrkan.
Bild - se även Visionsbilder

7 Museets tornsal blir ett unikt rum. Uppsala kan få en motsvarighet till Nefertitis cirkulära rum i Neues Museum i Berlin.
Bild - se även Visionsbilder

8 På bastionen kan man vistas och intaga fika eller förtäring.
Bild - se även Visionsbilder

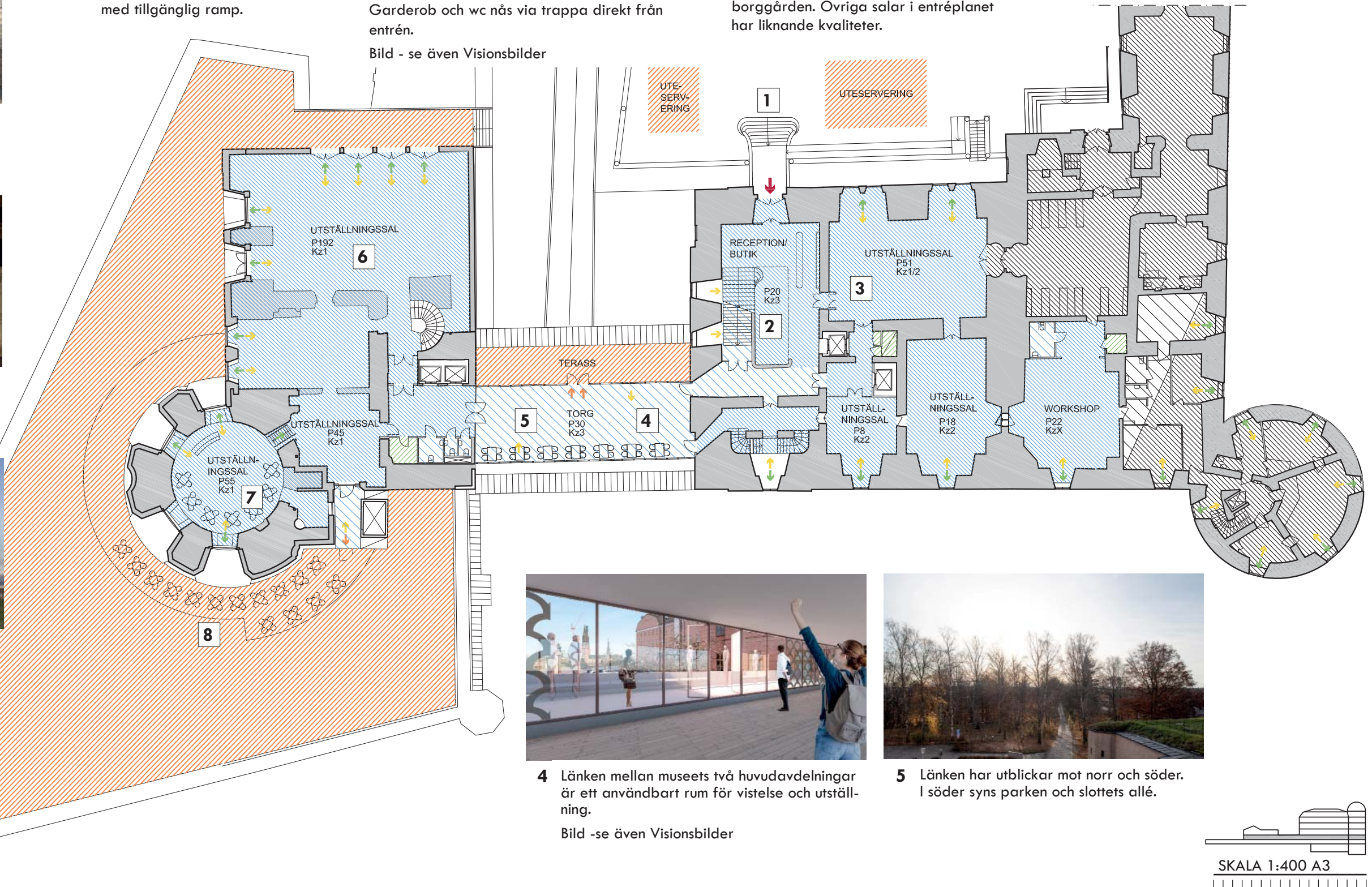
1 Huvudentré från borggården med tillgänglig ramp.

2 Huvudentré. I rummet finns reception och butik. Garderob och wc nås via trappa direkt från entrén.
Bild - se även Visionsbilder

3 Entréplanet stora konstsal med utblick mot borggården. Övriga salar i entréplanet har liknande kvaliteter.

4 Länken mellan museets två huvudavdelningar är ett användbart rum för vistelse och utställning.
Bild -se även Visionsbilder

5 Länken har utblickar mot norr och söder. I söder syns parken och slottets allé.

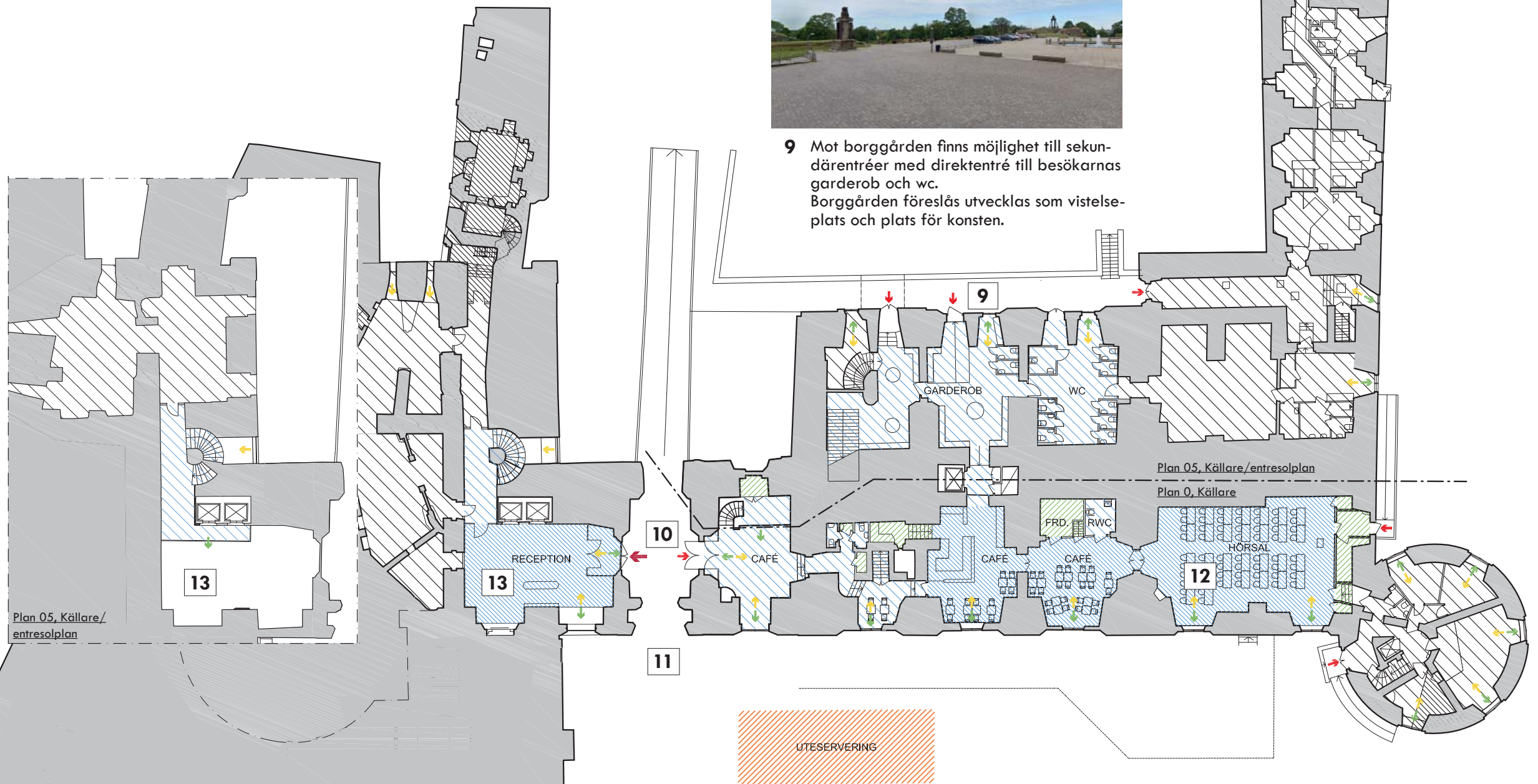
13 Konstmuseets nedre entré för rakt in i Uppsalas mer dramatiska historia samtidigt som det finns hissar till huvudplanet med nya utställningssalen och länken till museets huvudentré.

Här kan även finnas butik och utställningar.

Från nedre entrén finns access till ett mellanplan som kan inrymma delar av Konstmuseets verksamhet alternativt en nära anknuten verksamhet som exempelvis ett slottsmuseum.

Den nedre entrén är lättillgänglig från söder och allmänna kommunikationer i dess närhet.

Bild -se även Visionsbilder

9 Mot borggården finns möjlighet till sekundärentreer med direktentré till besökarnas garderob och wc. Borggården föreslås utvecklas som vistelseplats och plats för konsten.

ÖVERSIKT
PLAN 05, KÄLLARE
/ENTRESOLPLAN
PLAN 0, KÄLLARE

10 Konstmuseets funktioner nås från flera håll. Utöver huvudentrén mot borggården finns vägar från väster och söder via en nedre entré innanför "Kung Jans port". Här finns även direktentré till museets café

11 Kung Jans port - slottets forna huvudentré. Nu alltiämt en entré till borggården men även till en nedre entré till Konstmuseet och Konstmuseets café.

12 Konstmuseets hörsal finns i anslutning till caféet i luftiga salar med fönster mot söder och parken

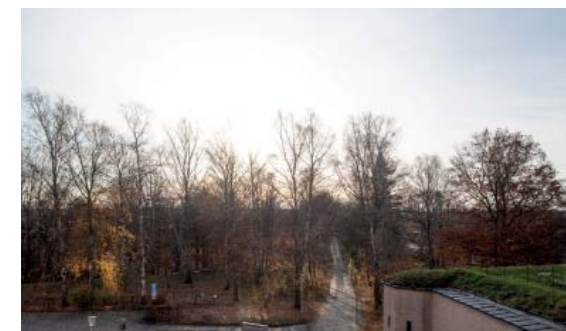
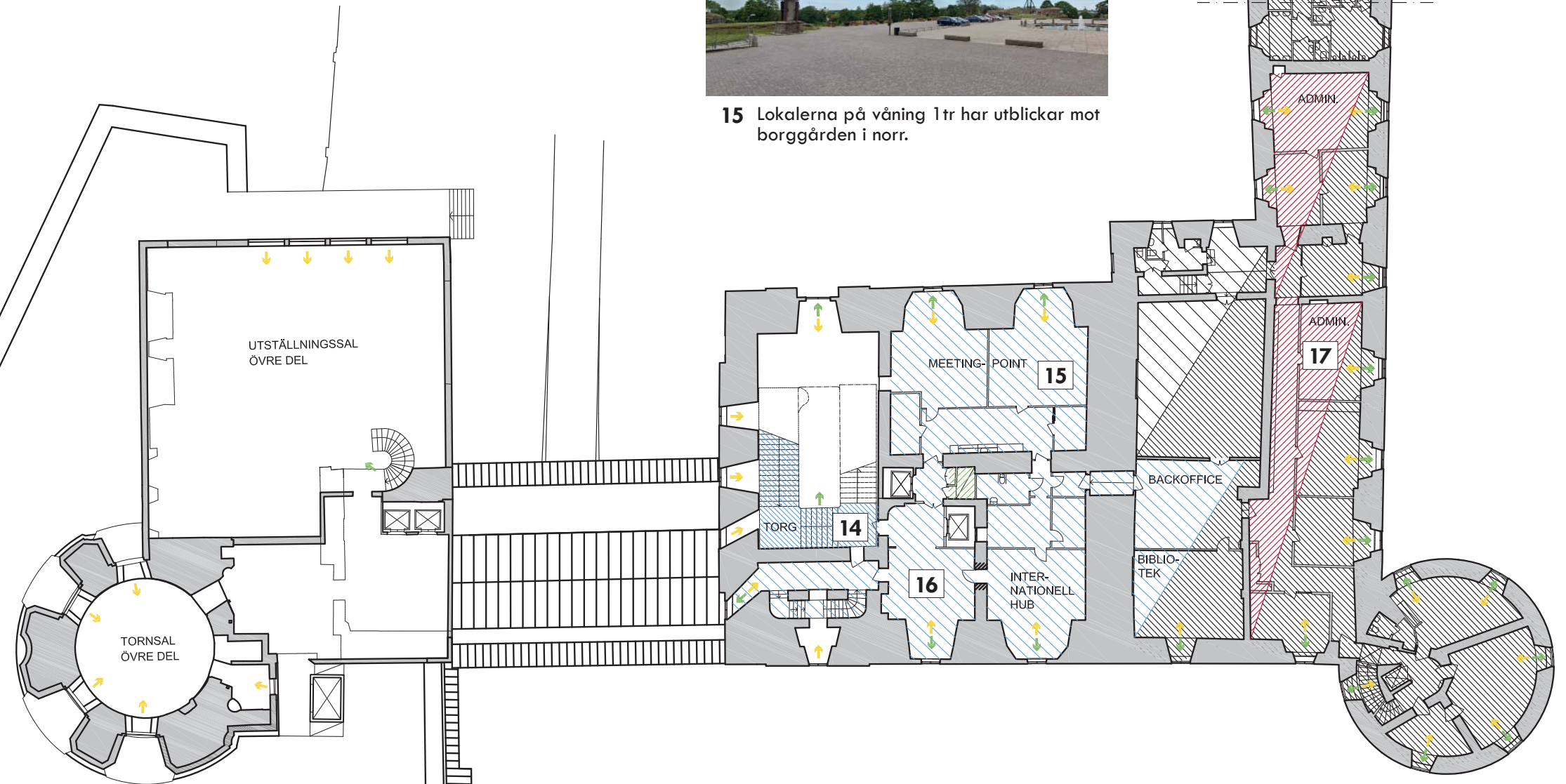

15 Meetingpoint och International Hub finns lättillgängligt på våning 1tr där Konstmuseet i dag har sin administration. Lokalerna karakteriseras av trägolv, finstämt ljus och utblickar mot borggård och park

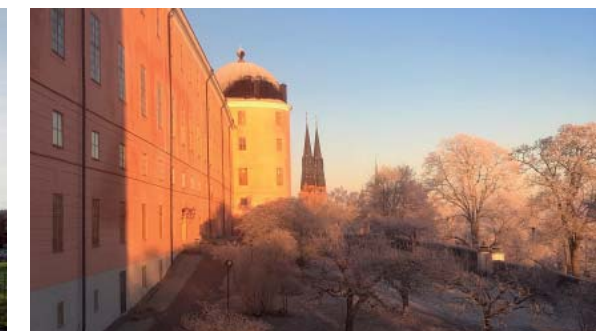
14 Från den nya spatiösa trappan i entréhallen når man enkelt Meetingpoint, International Hub, bibliotek och Konstmuseets administration

15 Lokalerna på våning 1tr har utblickar mot borggården i norr.

16 Lokalerna på våning 1tr har utblickar mot parken i söder.

17 Kontorslokaler mot öster har utblickar mot trädgården och staden.

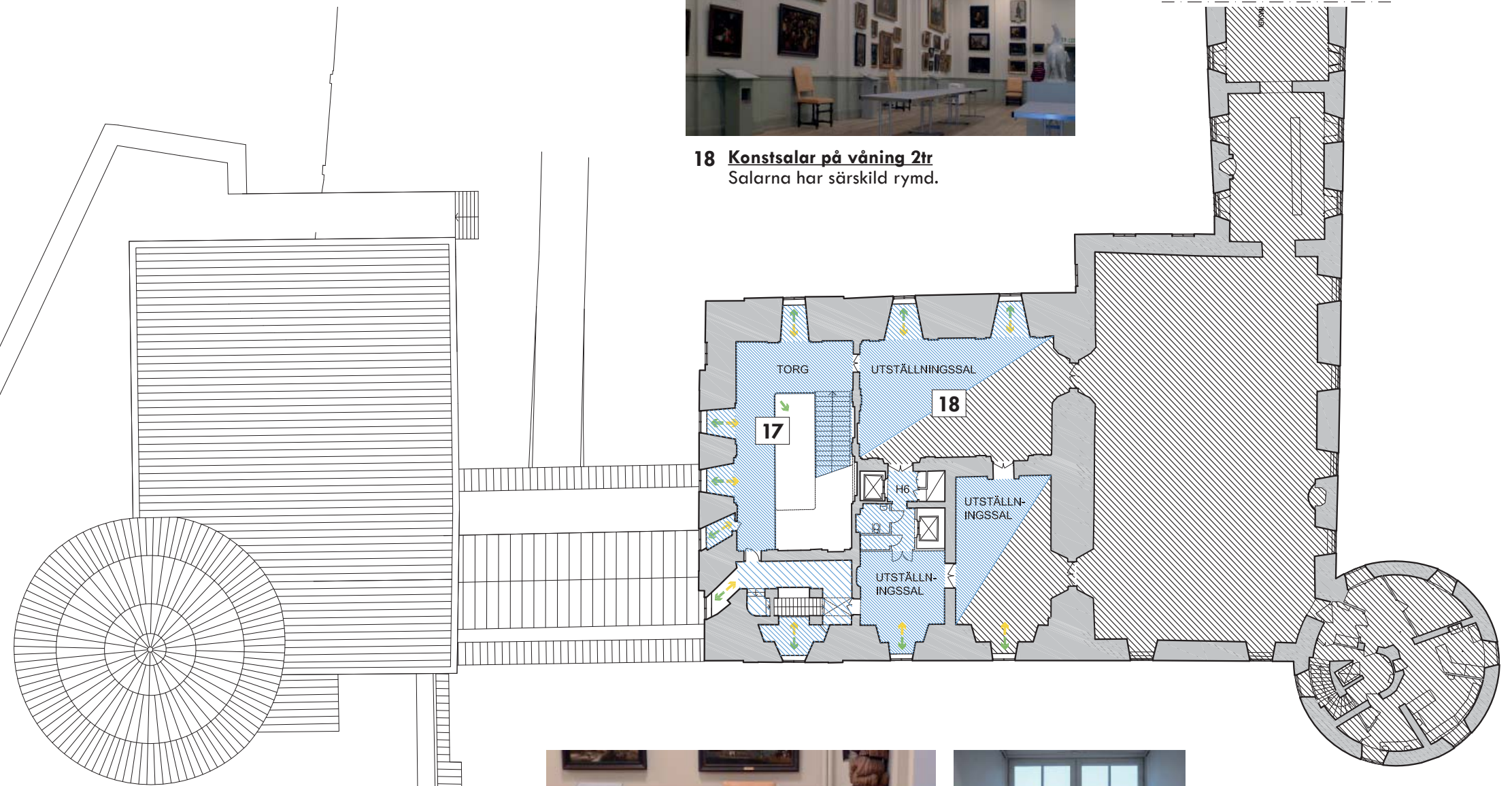

17 Konstsalarna på våning 2tr
Salarna här har särskild rymd. I en av de större salarna kommer entréns nya trappa upp. Stora ytor kan även fortsättningsvis användas till utställningar.

18 Konstsalarna på våning 2tr
Salarna har särskild rymd.

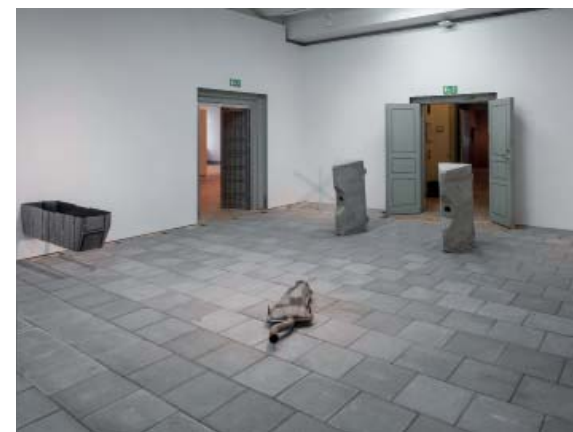
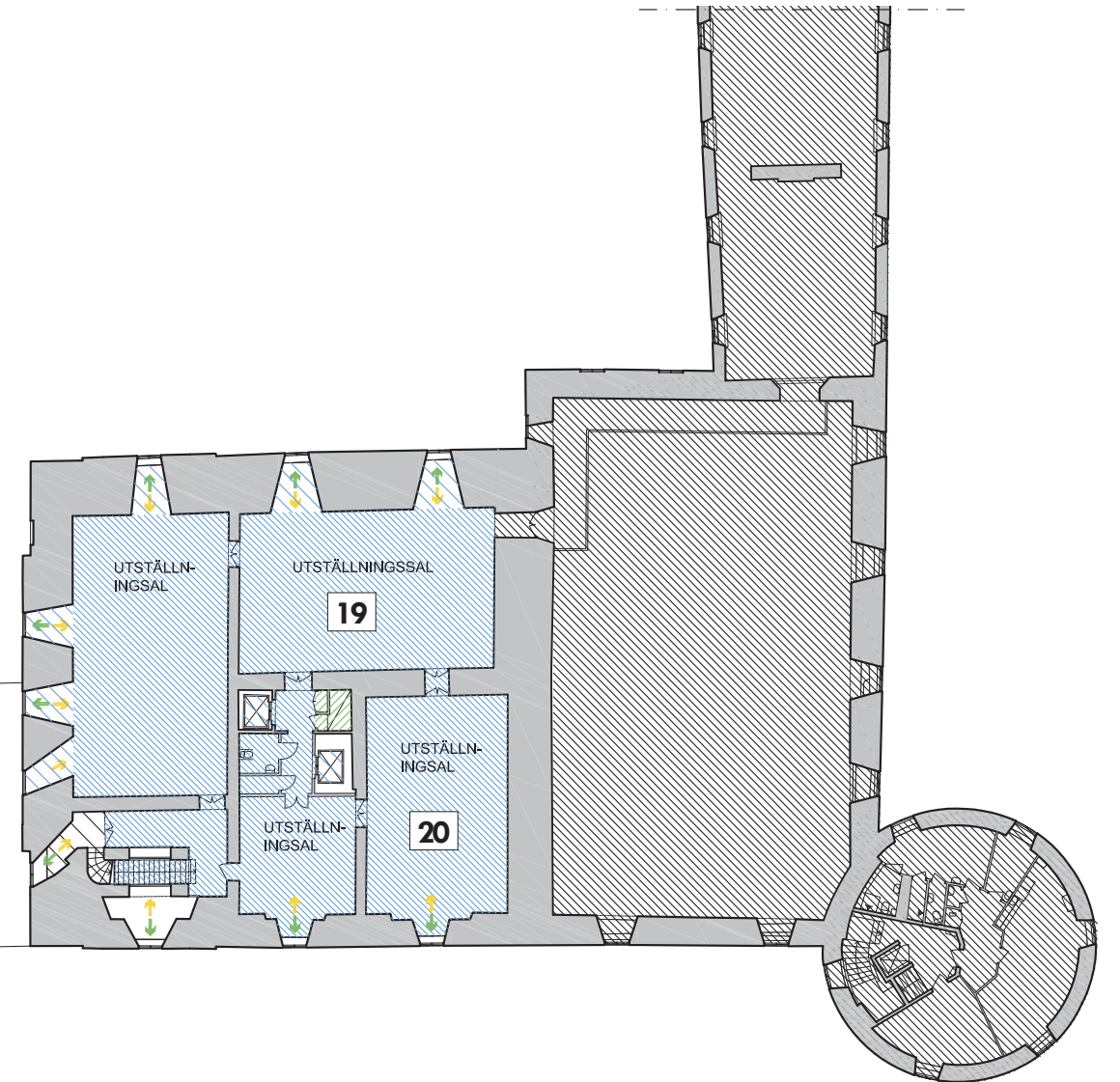

18 Konstsalarna på våning 2tr
Salarna präglas av enkla trägolv och generösa fönster mot norr, väster och söder.

19 Konstsalar på våning 3tr
Salarna här är uppskattade för sitt ljus och för särskilda utblickar mot omgivningen.

20 Konstsalar på våning 3tr

Förnyad huvudentré

Den nya huvudentrén är navet i det nya museet genom sin centrala placering vertikalt och horisontellt. Det är nära härifrån till toalett och garderob till höger en trappa ner. Till vänster finns flera utställningssalar. Till höger finns den glasade länken till museets nya stora konstsal.

Entrén är en samlingspunkt och mötesplats. Där hålls anföranden vid vernissager och där kan även evenemang gå av stapeln när trappan kan tjäna som sittplats för publiken.

En bärande konceptuell idé i förslaget är att förse museets huvudentré med en ny trappa, inspirerad av en trappa som en gång ritats för slottet. Trappan, som leder upp till våning 1 och 2, kommer att ha dubbla funktioner då man även kan sitta här och uppleva föredrag eller events. Det kommer även att byggas förbättrad trappa ner till besökarnas garderob och wc i ett nedre våningsplan. Dessa trappor har i detta tidiga skede inte detaljprojekterats varför kostnadsnivån sannolikt kan påverkas genom val av konstruktion, utformning och material.

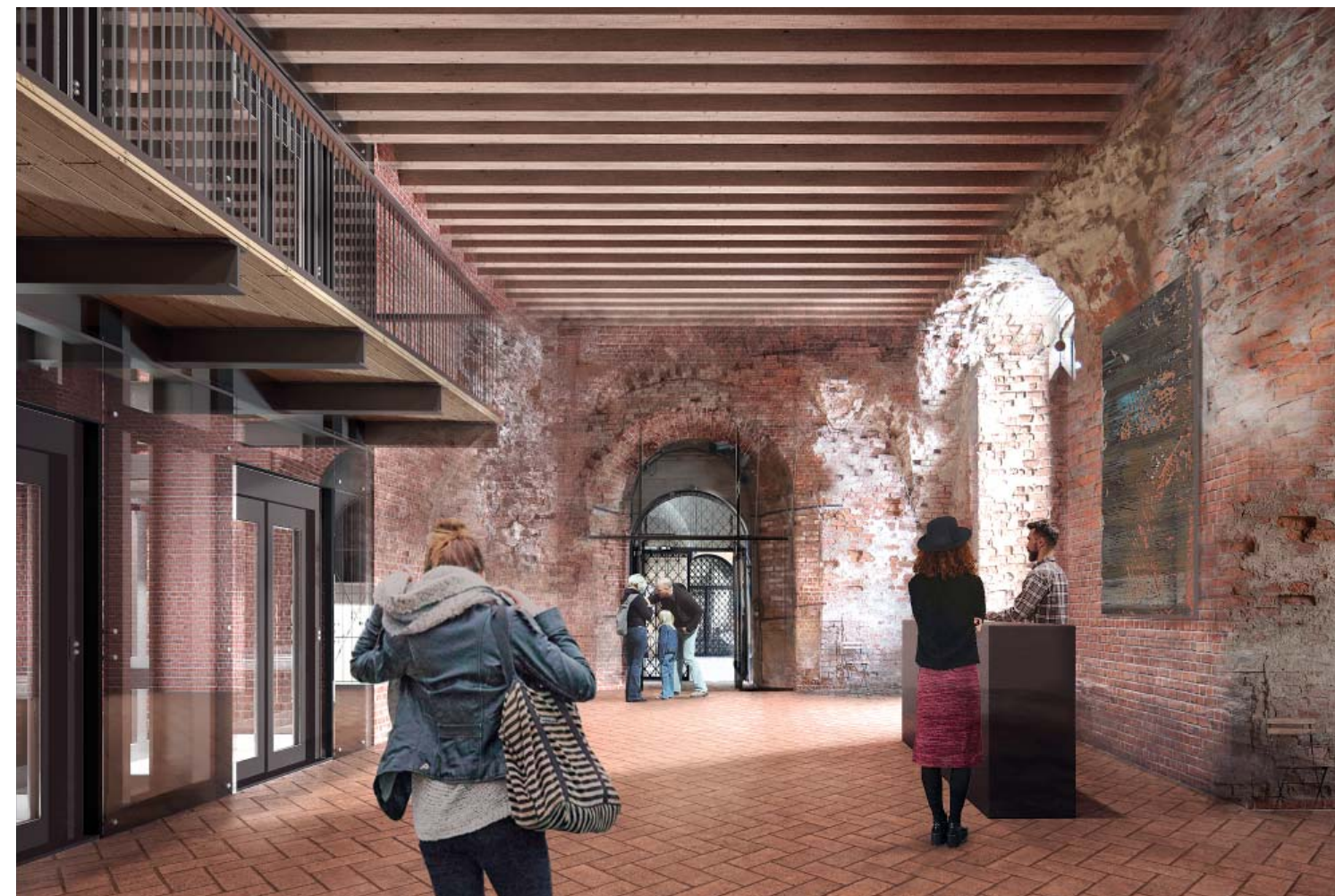

Ny länkbyggnad mot väster

Länkbyggnaden kantas av en skulpturterras. Här finns utblickar mot borggården och Domkyrkan i norr samt utmed slottsallén och parken mot söder.

I länken finns möjlighet till utställningar. Den är samtidigt en fin vistelseyta för en paus eller improviserade presentationer.

Nedre entrén

Museets nedre entré för rakt in i Uppsalas mer dramatiska historia samtidigt som det finns direkthissar till huvudplanet med stora utställningssalen och länken till museets huvudentré.

Här kan även finnas butik och utställningar.

En ännu outnyttjad mellanvåning kan inrymma delar av Konstmuseets verksamhet alternativt en nära anknuten verksamhet som exempelvis ett slottsmuseum.

Nya stora utställningssalen

Den nya utställningssalen uppfyller internationella krav för lån av värdefulla konstverk.

Salen är i storlek som slottets rikssal och innebär radikalt nya förutsättningar för konstutställningar i Uppsala. Samtidigt är volymen anpassad till slottsbyggnadens äldre historia när flera större salar fanns i denna del av byggnaden. Man kan säga att salen återskapar dessa rum och möjligheten att uppleva de utblickar man en gång hade härifrån.

Salen är ett samtidigt nutida och historiskt rum med möjlighet till utblickar mot omgivningarna. Både utblickar och exponering av den underliggande ruinens historiska delar kan väljas eller väljas bort. Utblickarna sker genom förslutningsbara fönster. Inbyggnad av äldre murverk kan utföras permanent eller demonterbart.

Tornsalen

Konstmuseets tornsal i väster är en möjlig höjdpunkt för den som arrangerar en utställning. Rummet blir genom sin karaktär och sin historia en unik inramning för olika konstverk.

Samtidigt kan rummet fortsätta att användas som i dag för särskilda arrangemang. Det kan även fungera för föredrag eller möbleras med en bar.

Tornrummets unika karaktär kan fungera för vitt skilda ändamål. Rummet kan vara både högtidligt och vardagligt. En ruin är en historisk inramning men kan samtidigt ha en stark nutidsprägel.

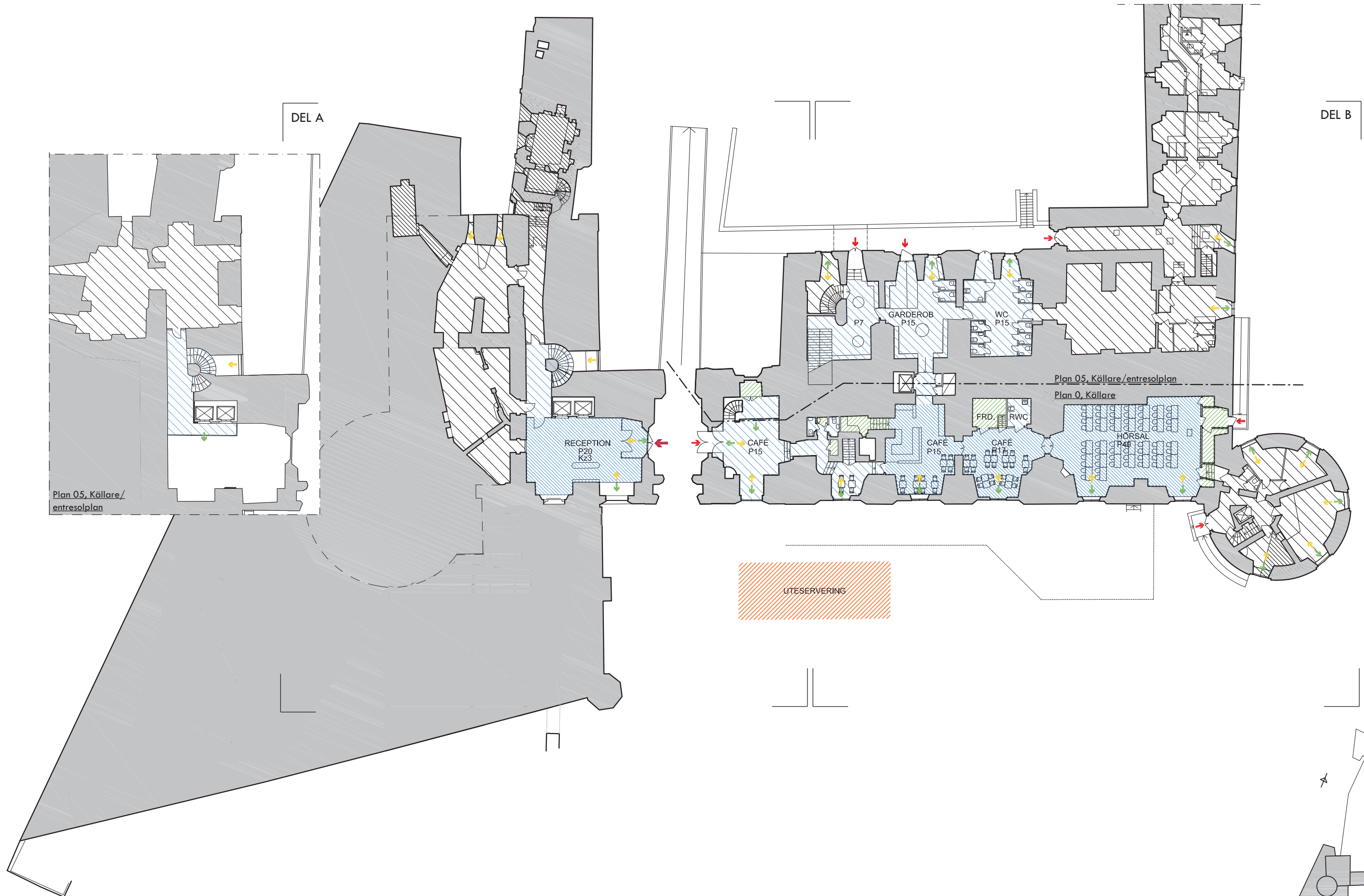

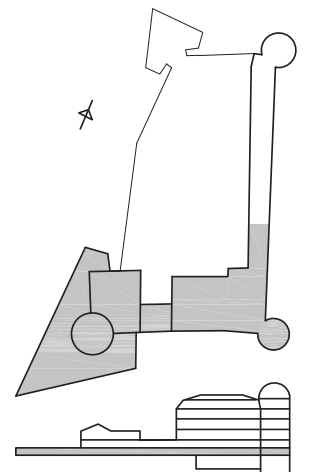
Bastionen

Bastionen, den forna kungliga trädgården, blir en ny vistelseplats för Uppsalaborna. Här finns generösa ytor med utblickar i alla riktningar. Här finns möjlighet till café, lek och händelser och såklart till utställningar. Platsens läge kan liknas vid hur museibesökarna på danska "Lousiana" utanför Helsingör avrundar sin konstupplevelse med stämningsfull cafésamvaro, lek i gräset och utblickar över omgivningarna.

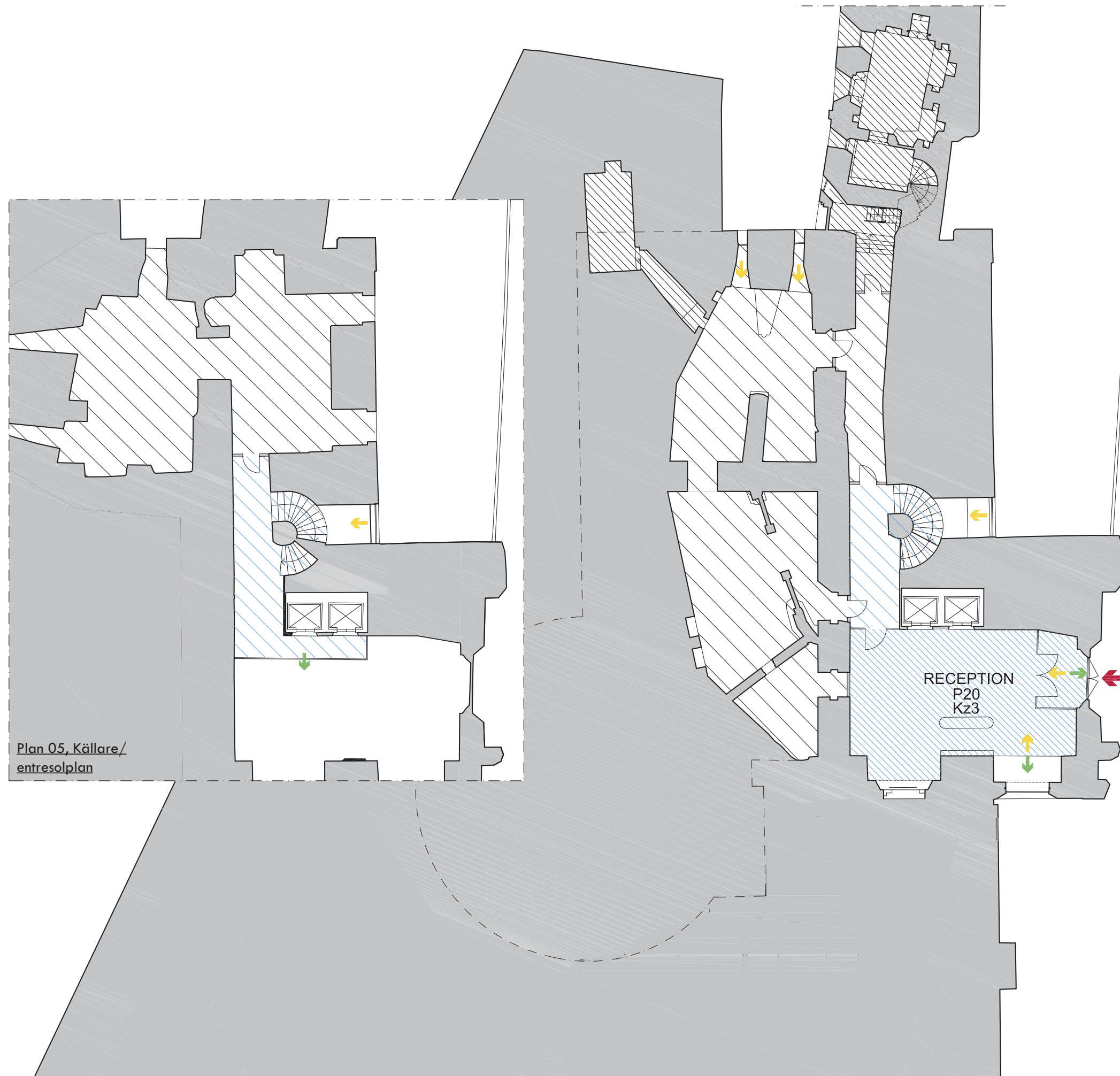

ÖVERSIKT
 PLAN 05, KÄLLARE /ENTRESOLPLAN
 PLAN 0, KÄLLARE
 SKALA 1:400 A3

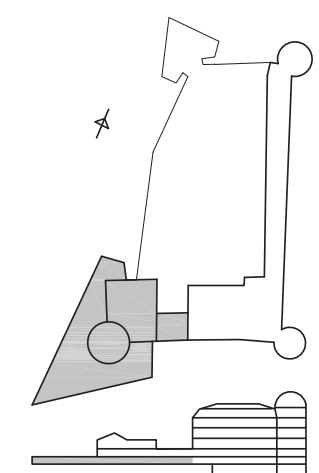
- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- P** PERSONANTAL
- Kz** KLIMATZON

Plan 05, Källare/
entresolplan

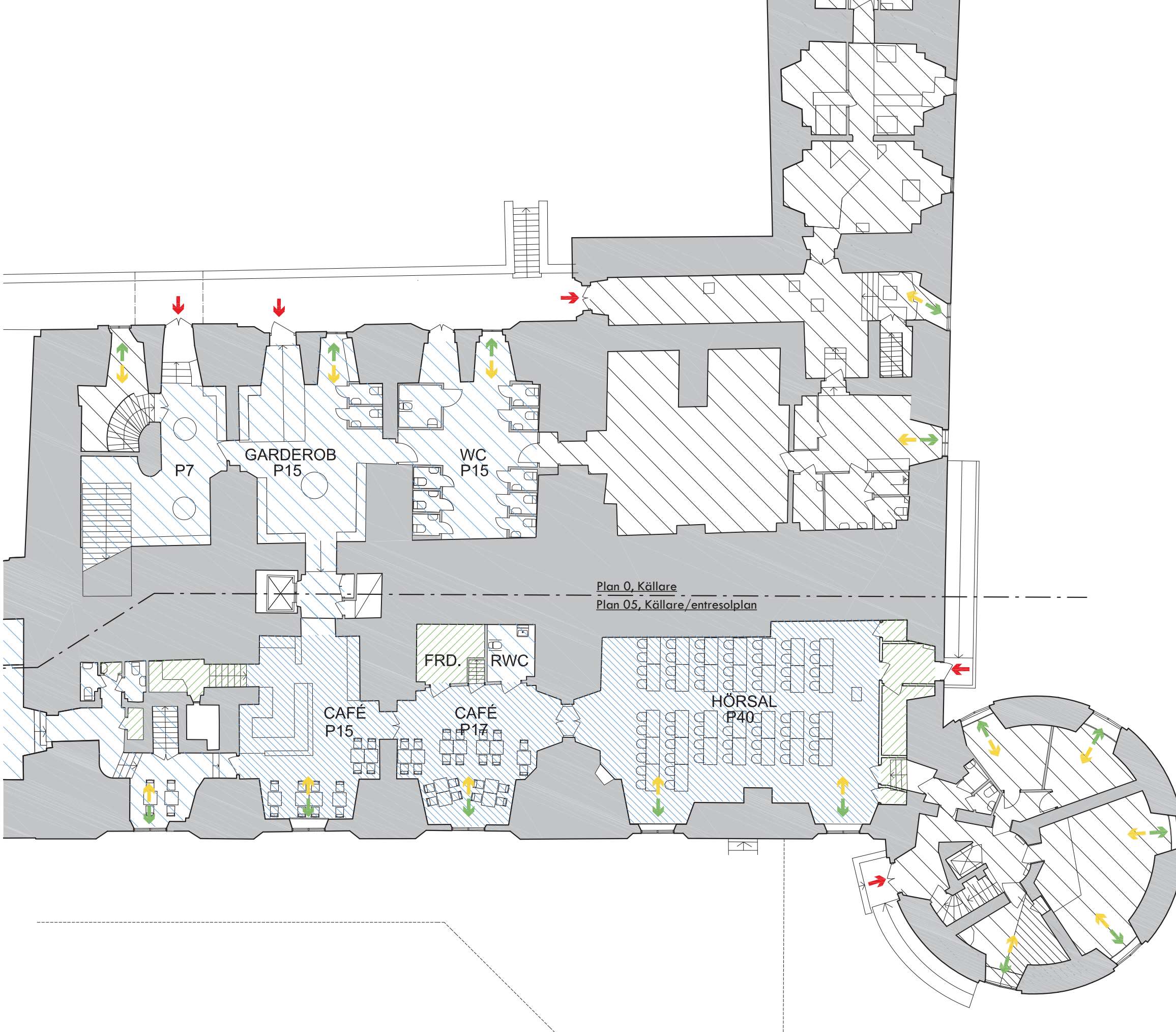
DEL A
PLAN 05, KÄLLARE /ENTRESOLPLAN
PLAN 0, KÄLLARE

SKALA 1:200 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

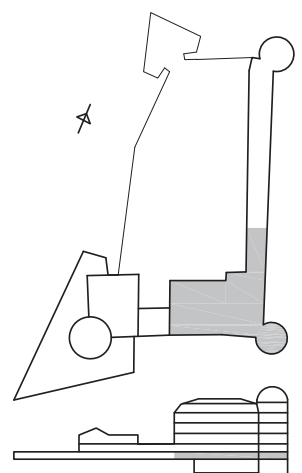

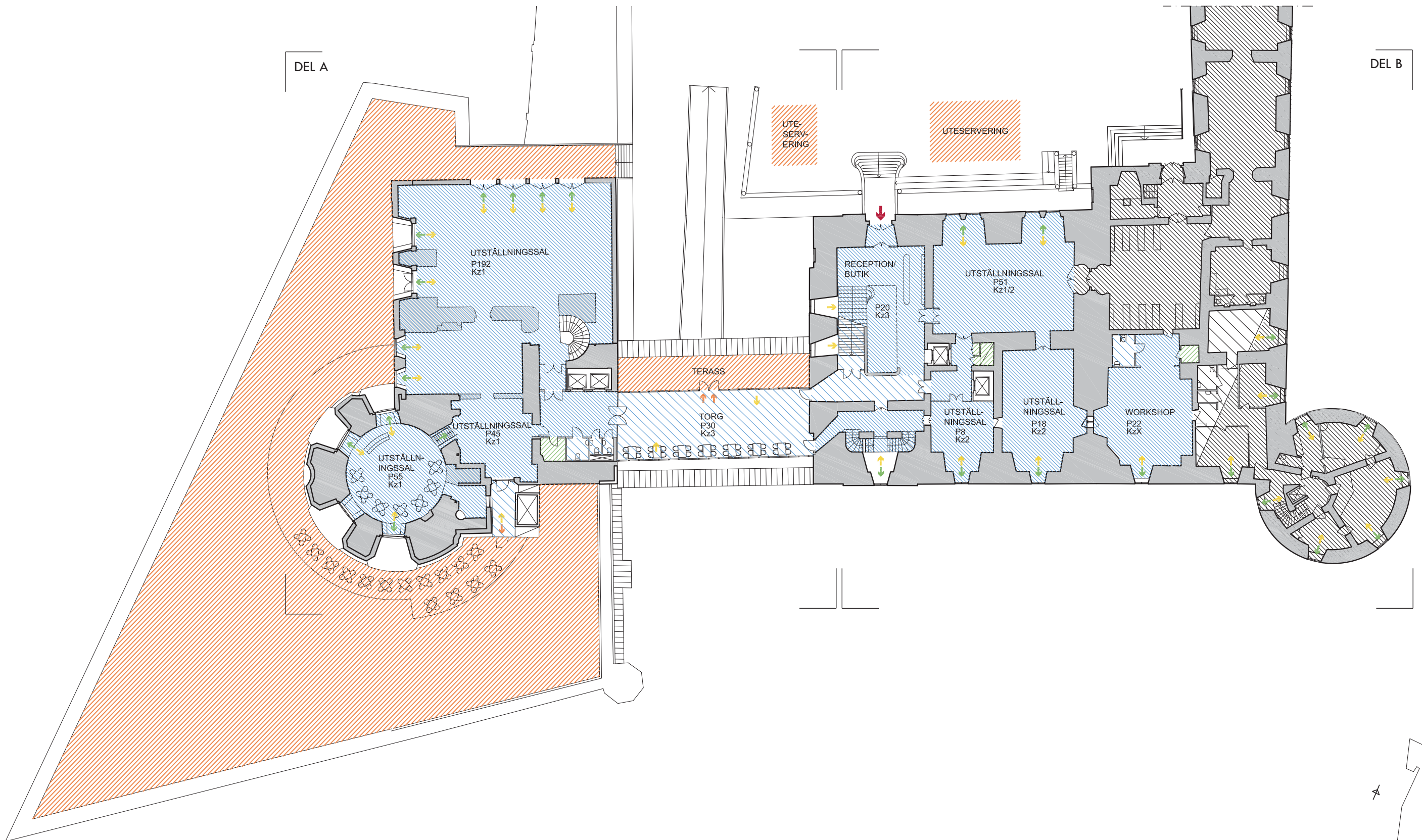
- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- VIDARE DIALOG KRÄVS MED BERÖRDA PARTER

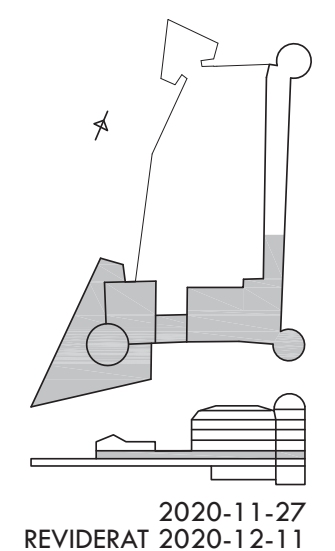
- P PERSONANTAL
- Kz KLIMATZON

DEL B
 PLAN 05, KÄLLARE /ENTRESOLPLAN
 PLAN 0, KÄLLARE
 SKALA 1:200 A3

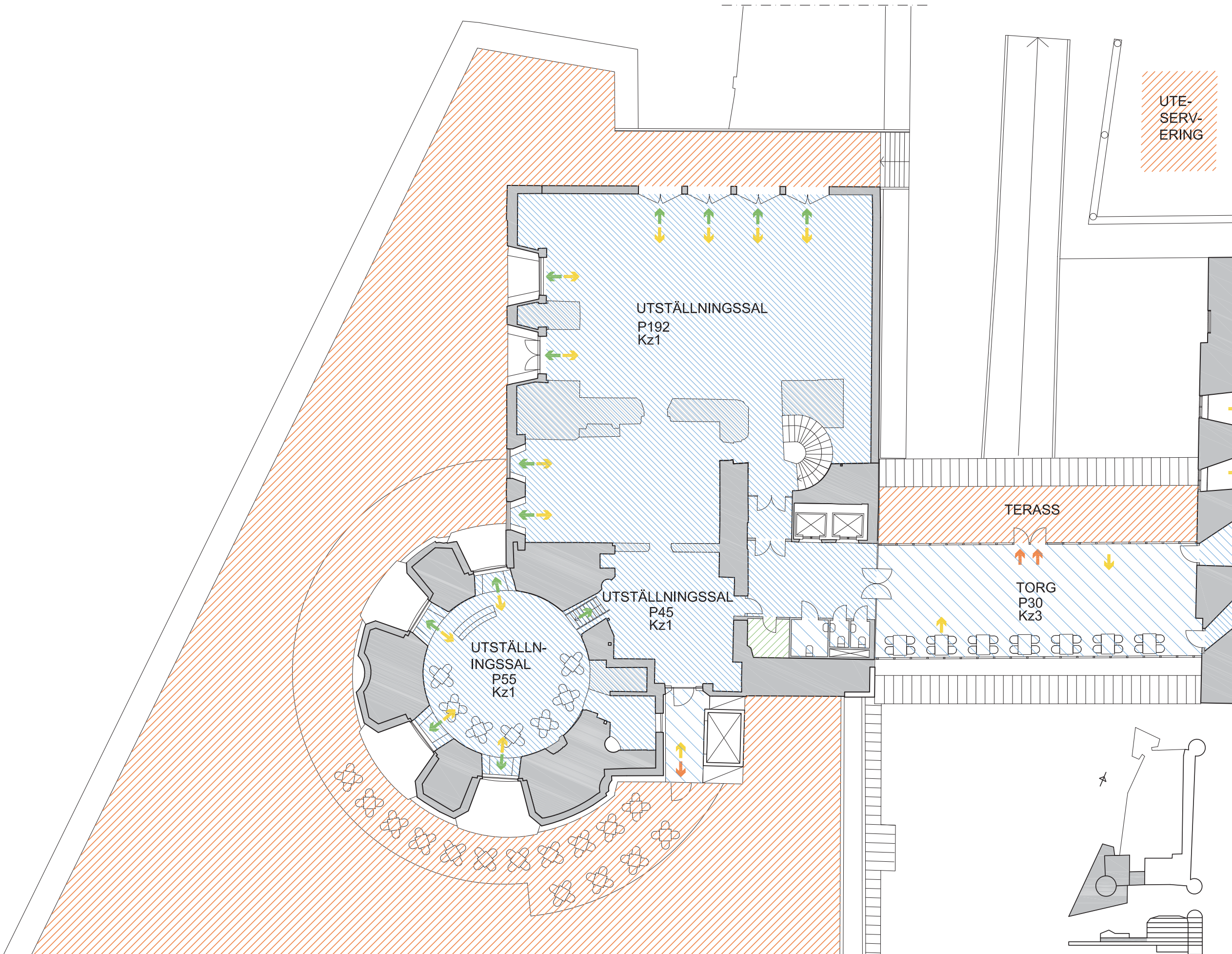
ÖVERSIKT
 PLAN 1
 SKALA 1:400 A3

2020-11-27
 REVIDERAT 2020-12-11

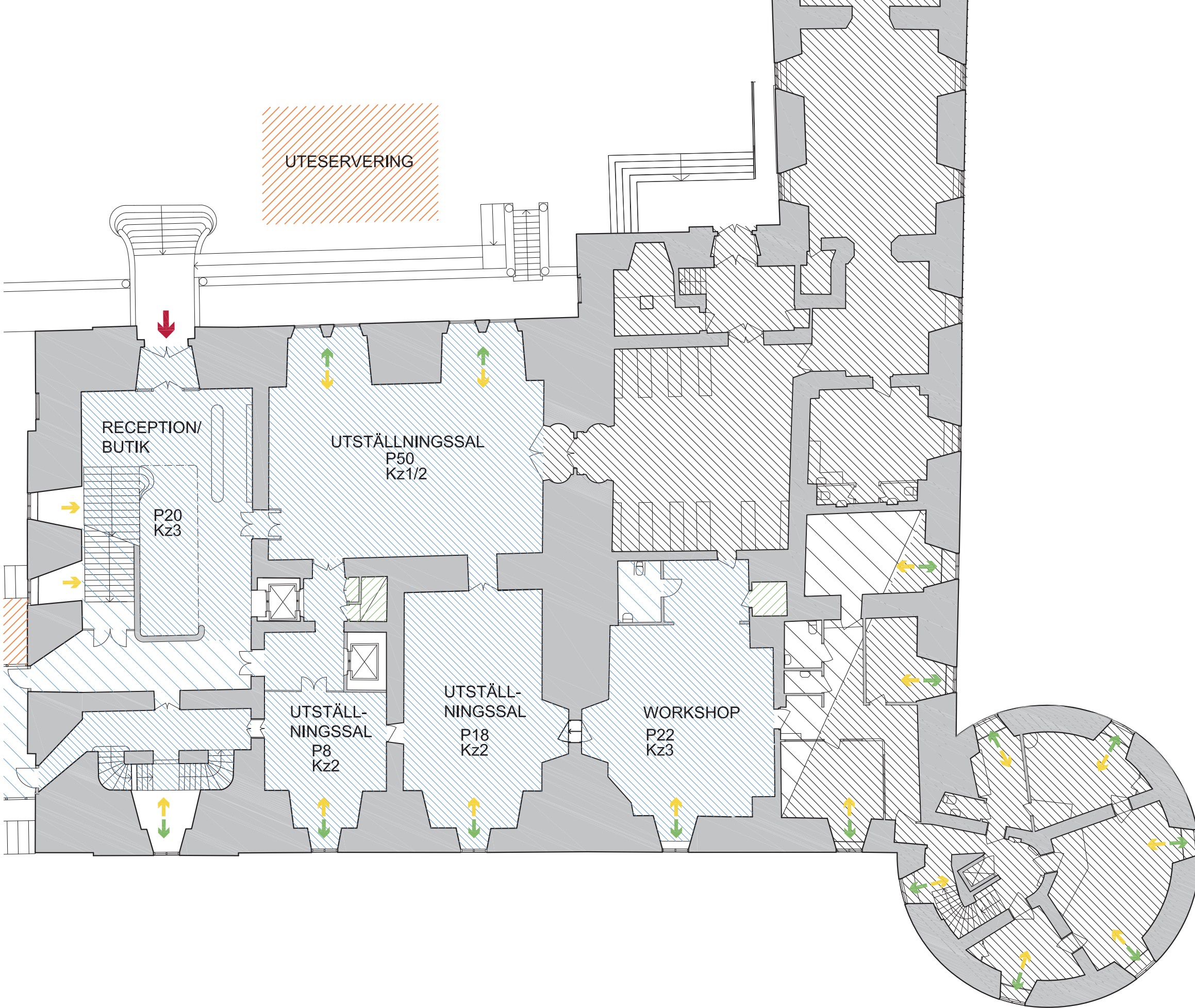

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- P PERSONANTAL
- Kz KLIMATZON

DEL A
PLAN 1

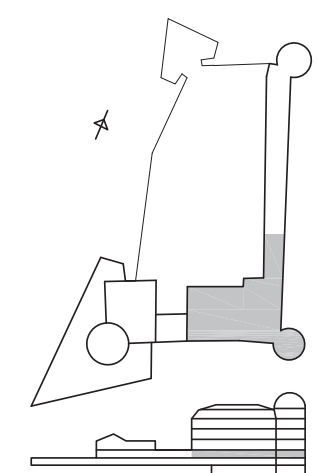
SKALA 1:200 A3

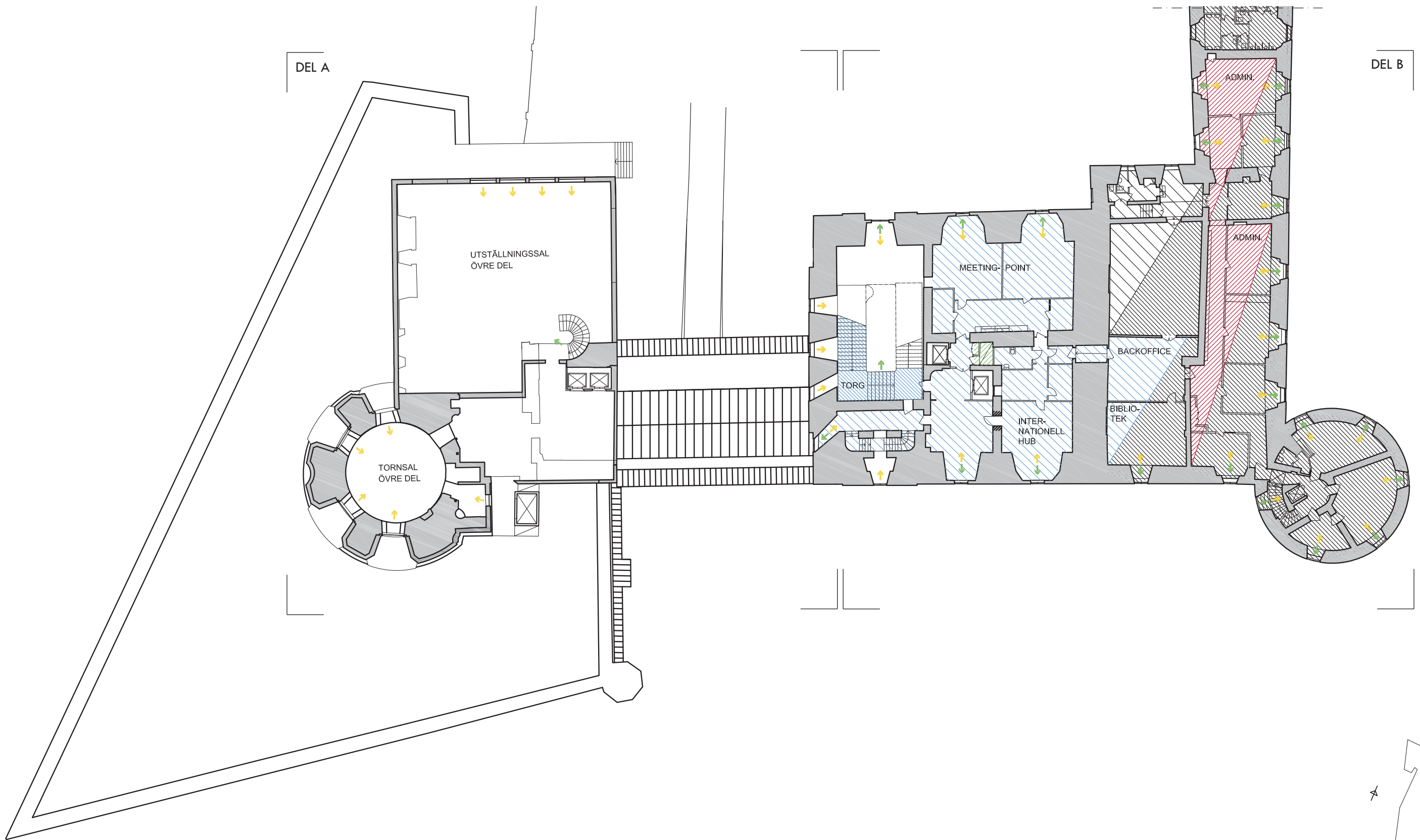
- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- VIDARE DIALOG KRÄVS MED BERÖRDA PARTER

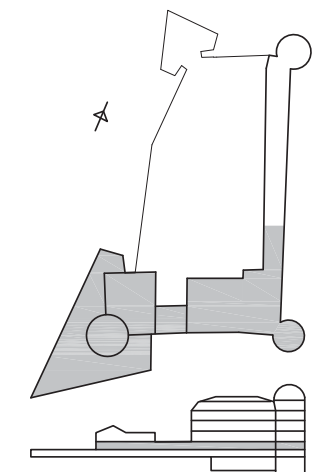
- P PERSONANTAL
- Kz KLIMATZON

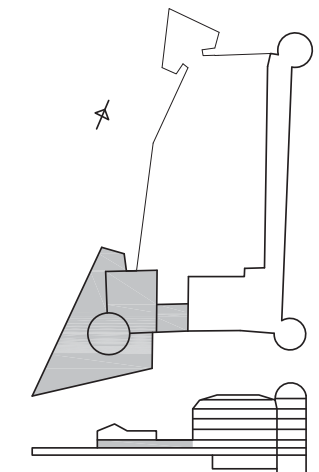
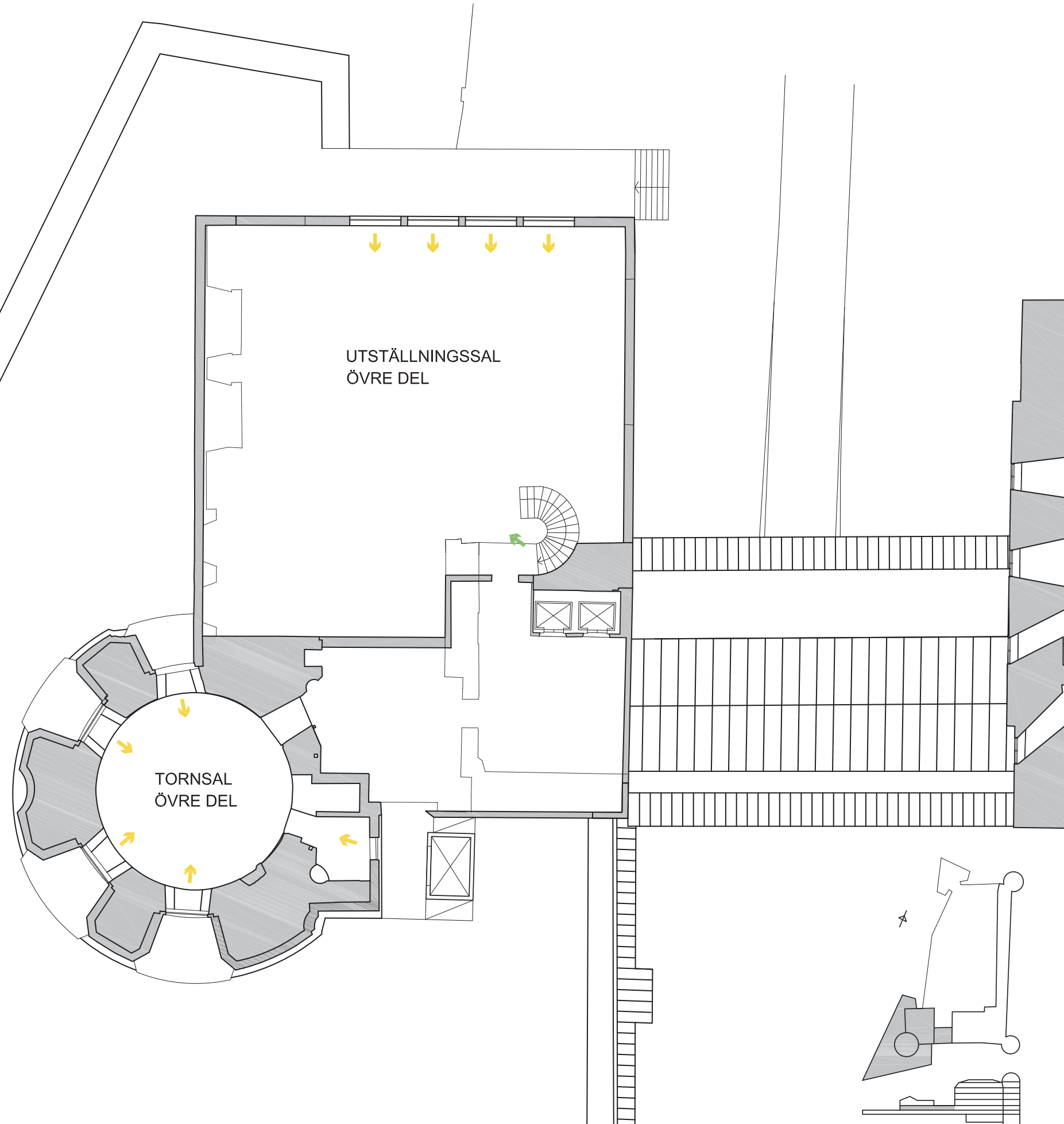

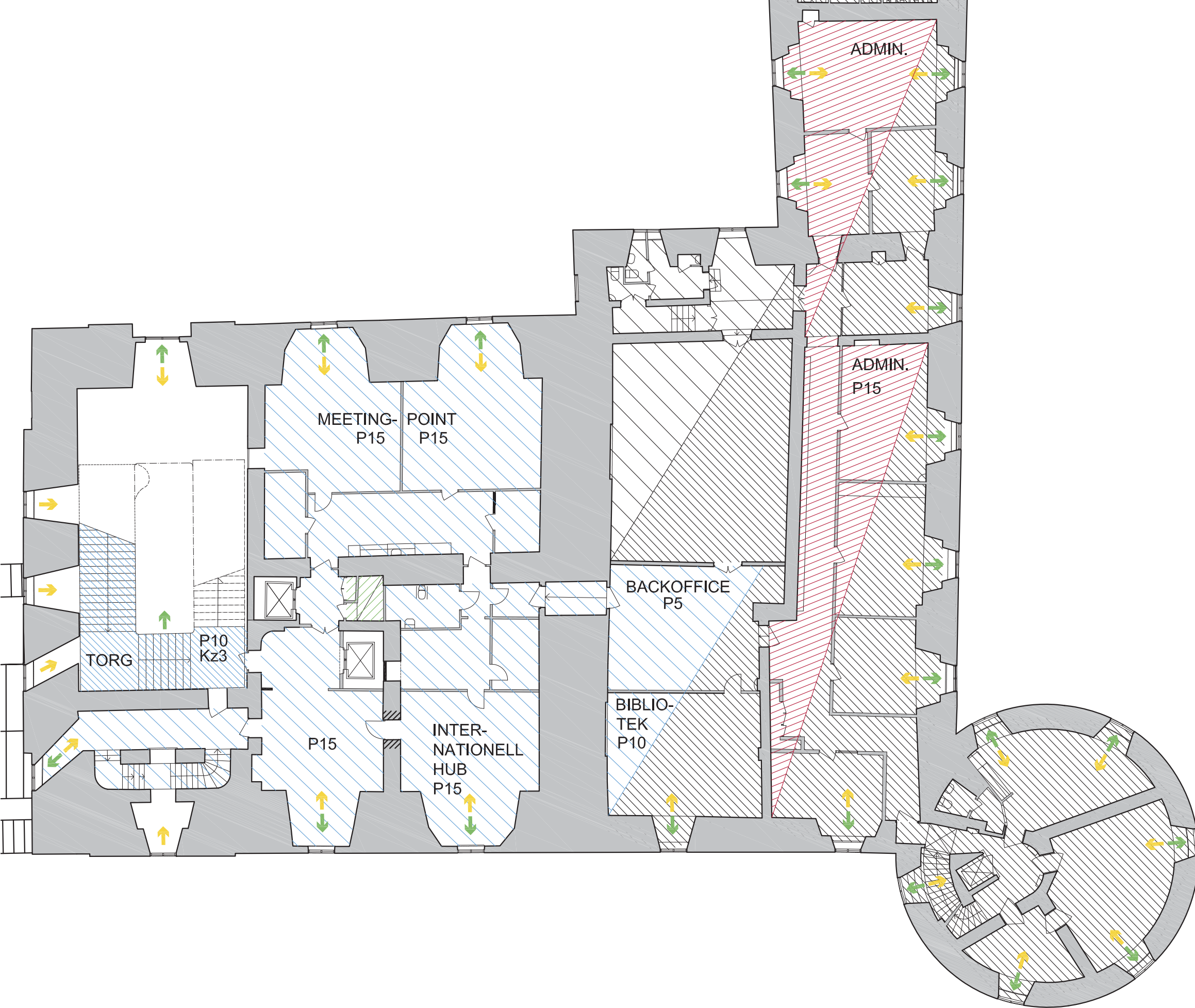
ÖVERSIKT
PLAN 2
SKALA 1:400 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- P** PERSONANTAL
- Kz** KLIMATZON

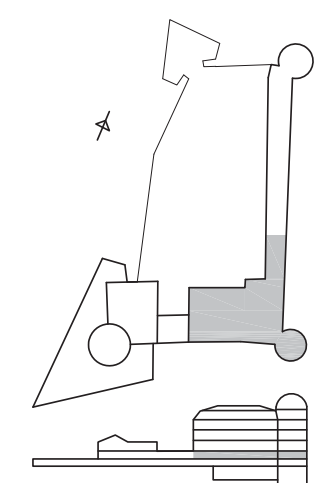

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

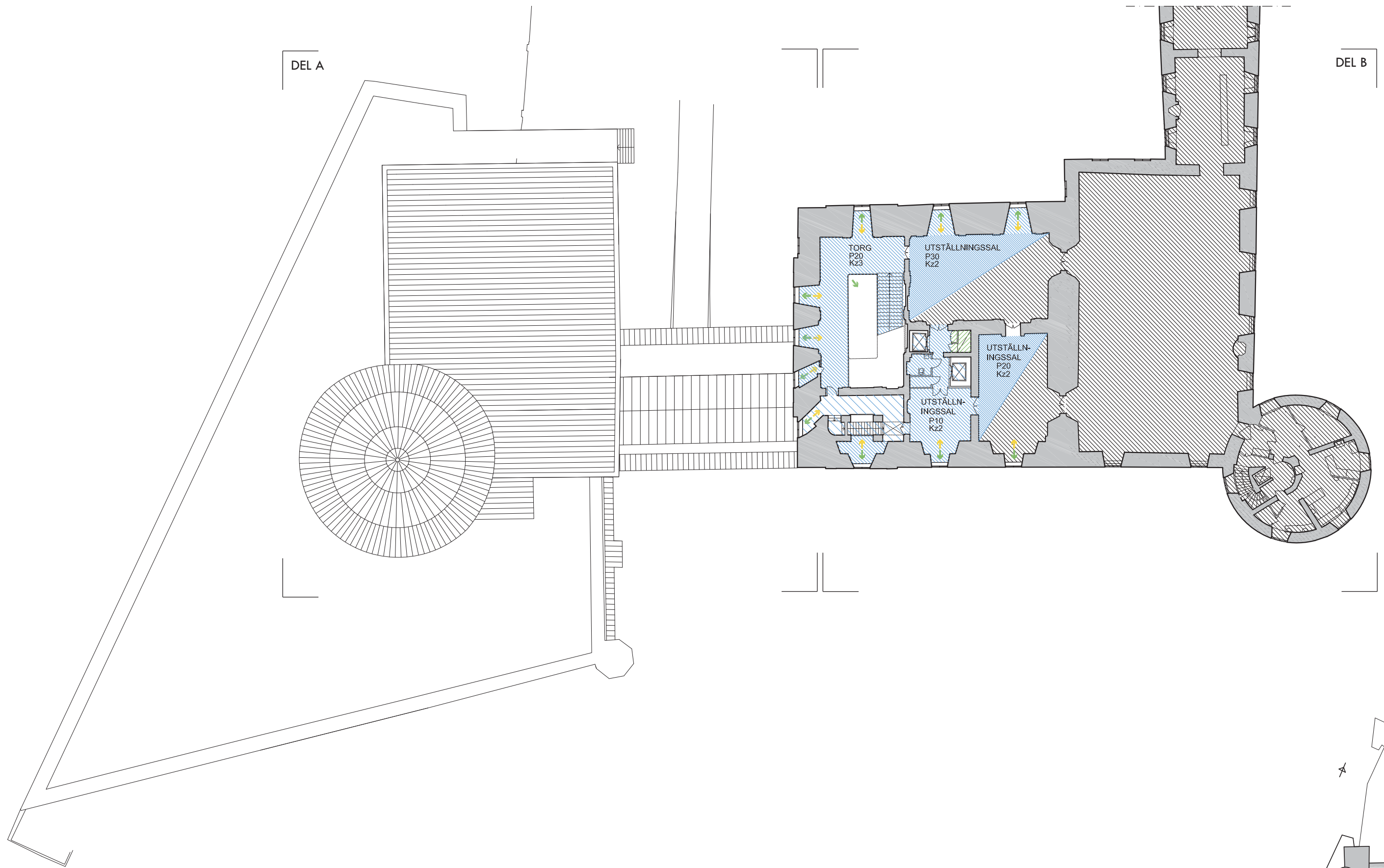
- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- VIDARE DIALOG KRÄVS MED BERÖRDA PARTER
- P** PERSONANTAL
- Kz** KLIMATZON

DEL B
 PLAN 2
 SKALA 1:200 A3

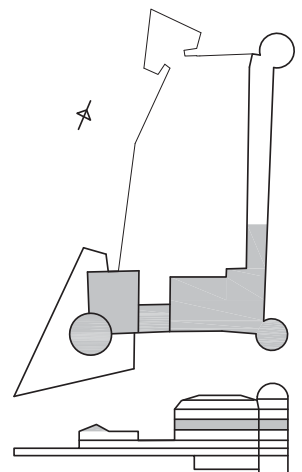

2020-11-27
 REVIDERAT 2020-12-11

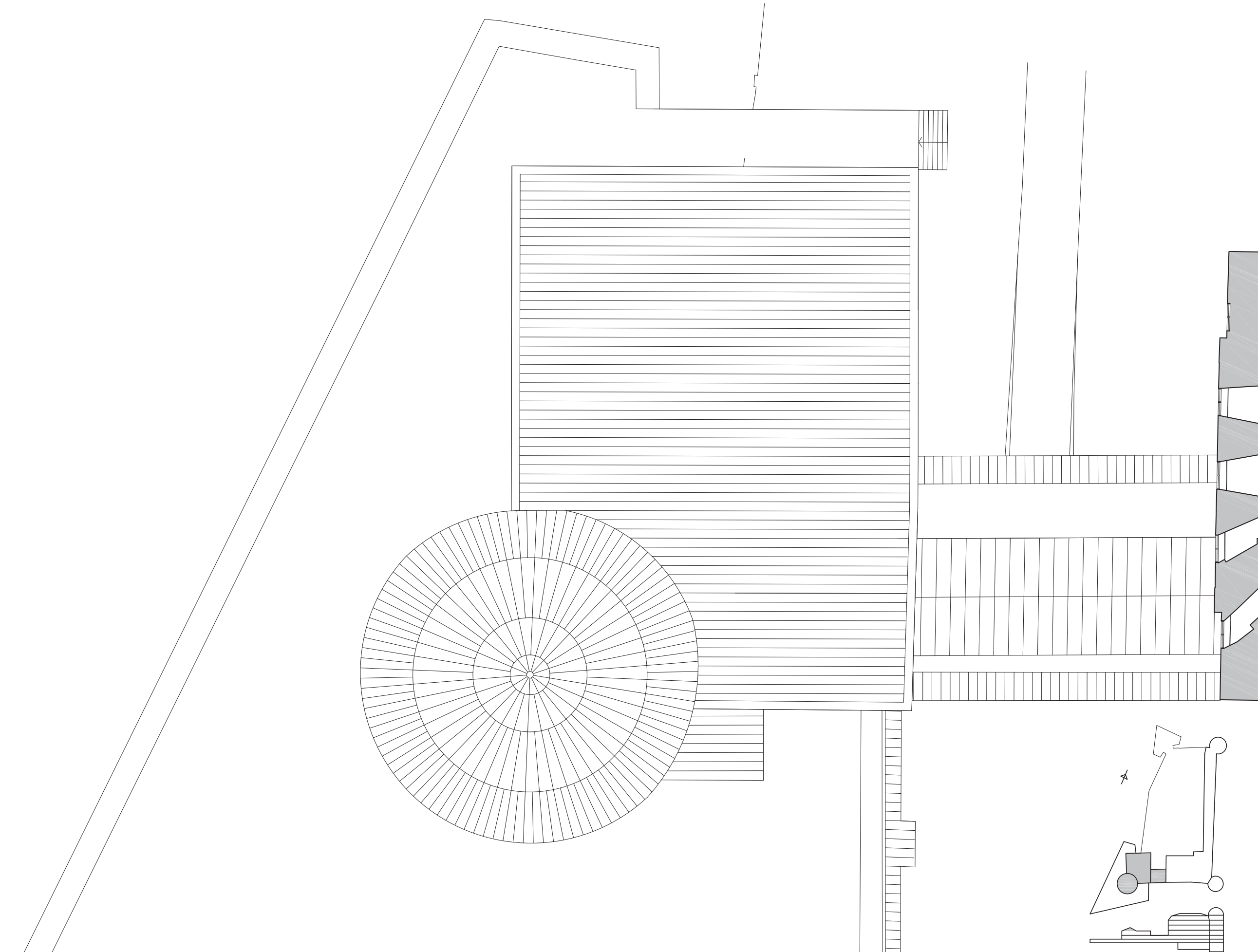
ÖVERSIKT
PLAN 3
SKALA 1:400 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

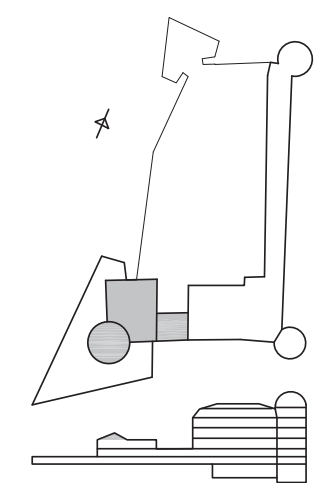

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- P** PERSONANTAL
- Kz** KLIMATZON

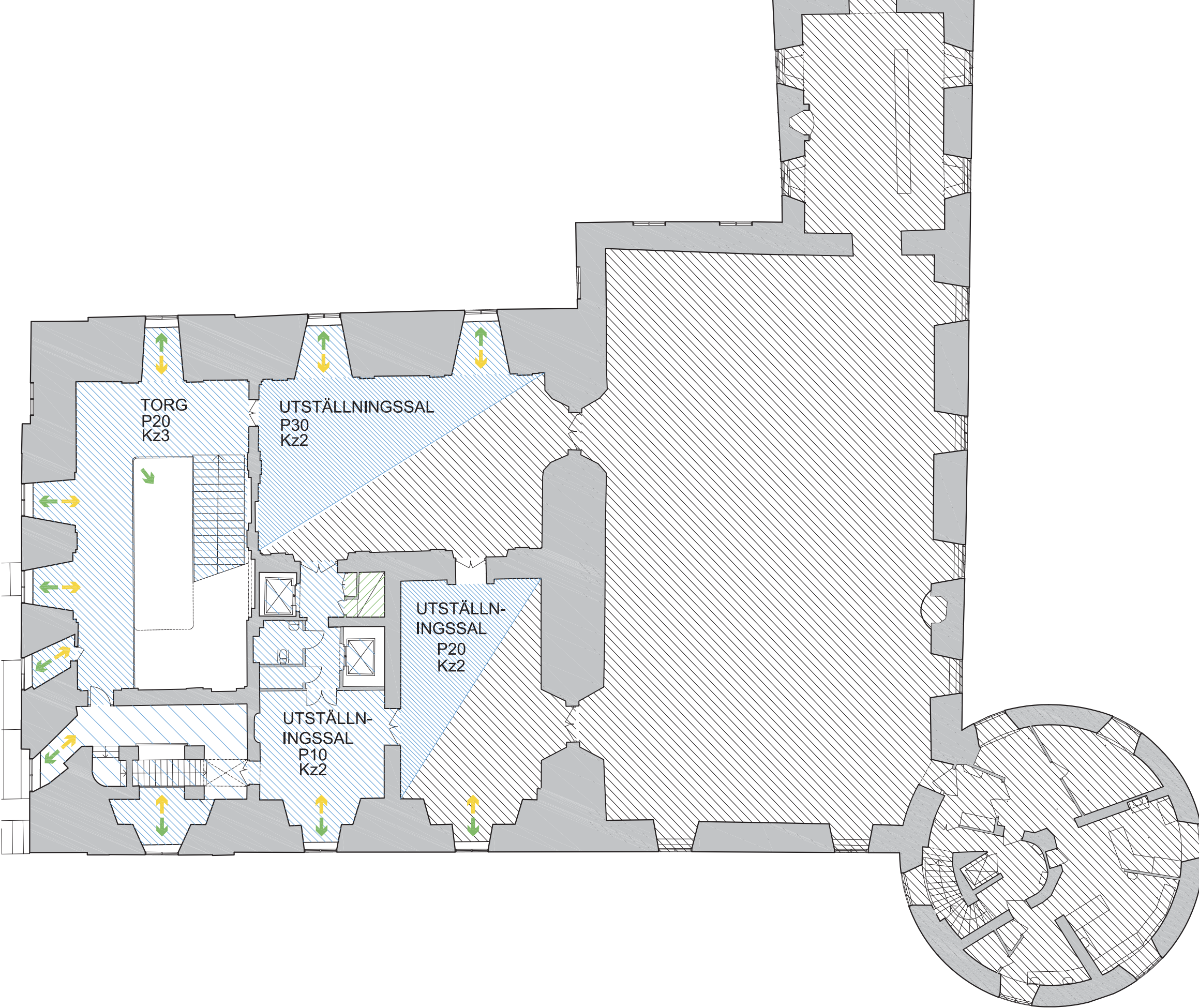

DEL A
PLAN 3

SKALA 1:200 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

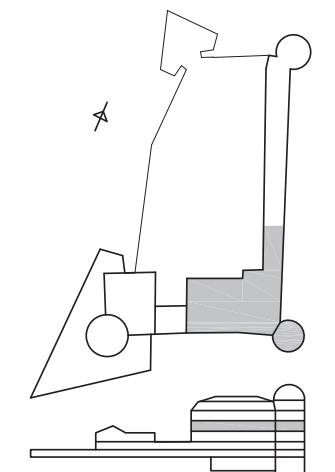

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- VIDARE DIALOG KRÄVS MED BERÖRDA PARTER

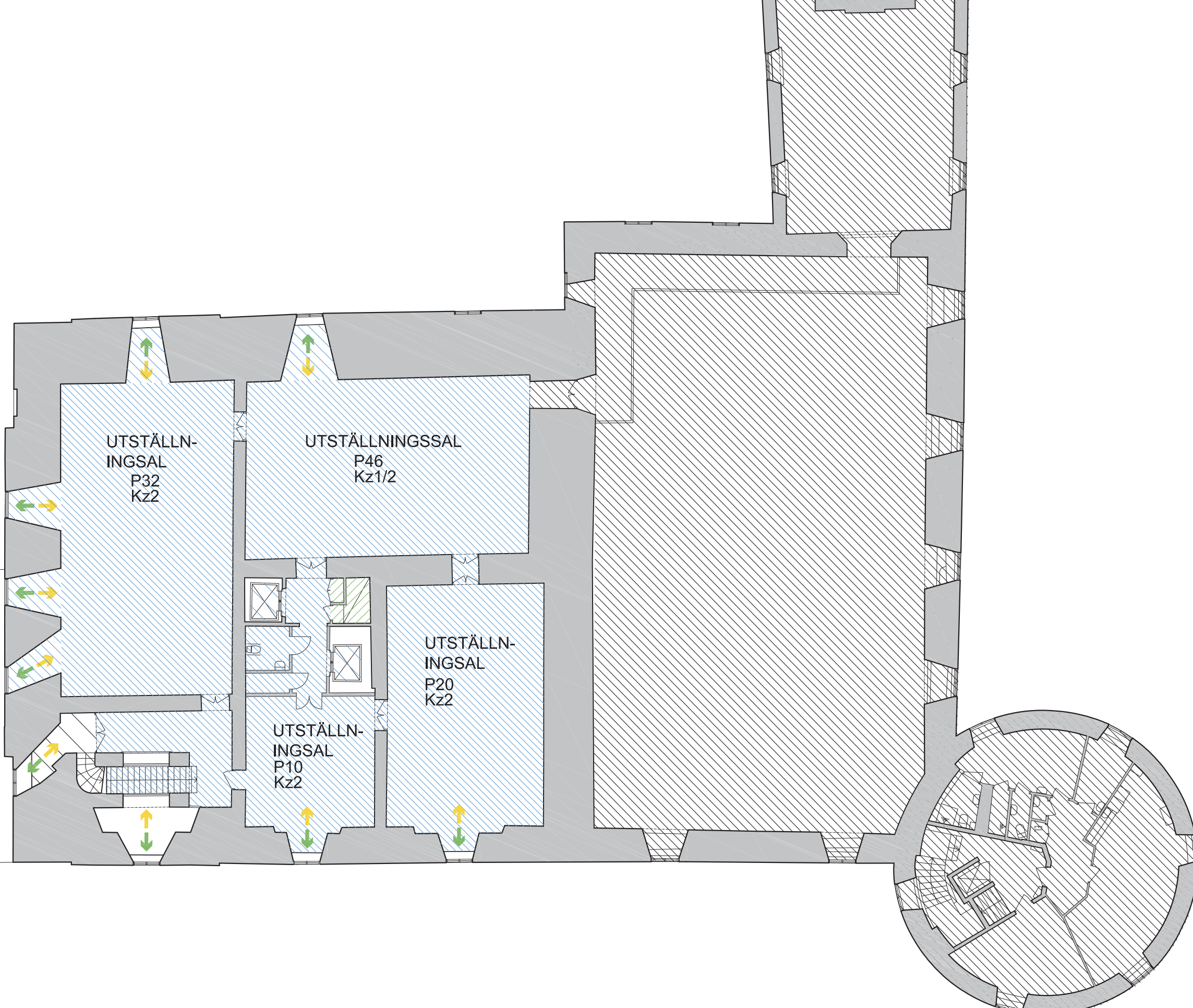
P PERSONANTAL
Kz KLIMATZON

DEL B
PLAN 3
SKALA 1:200 A3

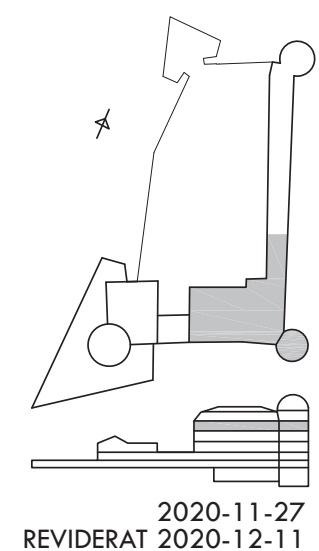
2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

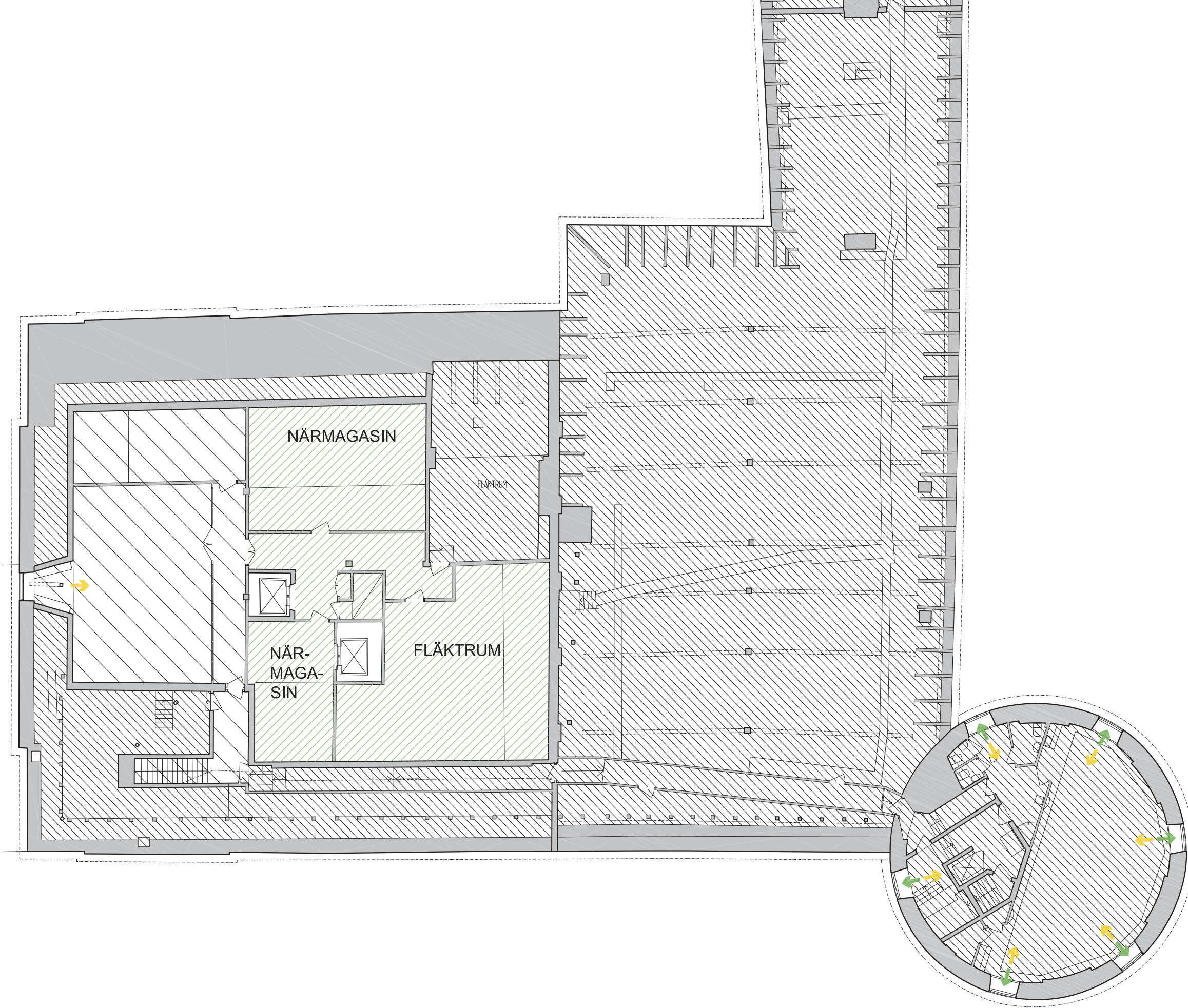

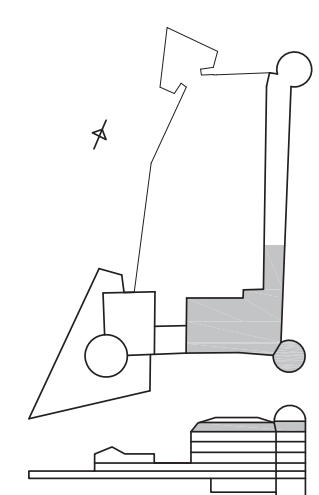
- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- P PERSONANTAL
- Kz KLIMATZON

DEL B
 PLAN 4
 SKALA 1:200 A3

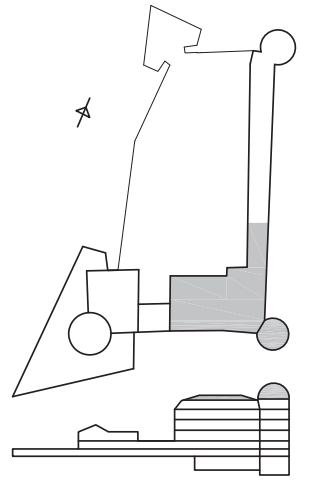
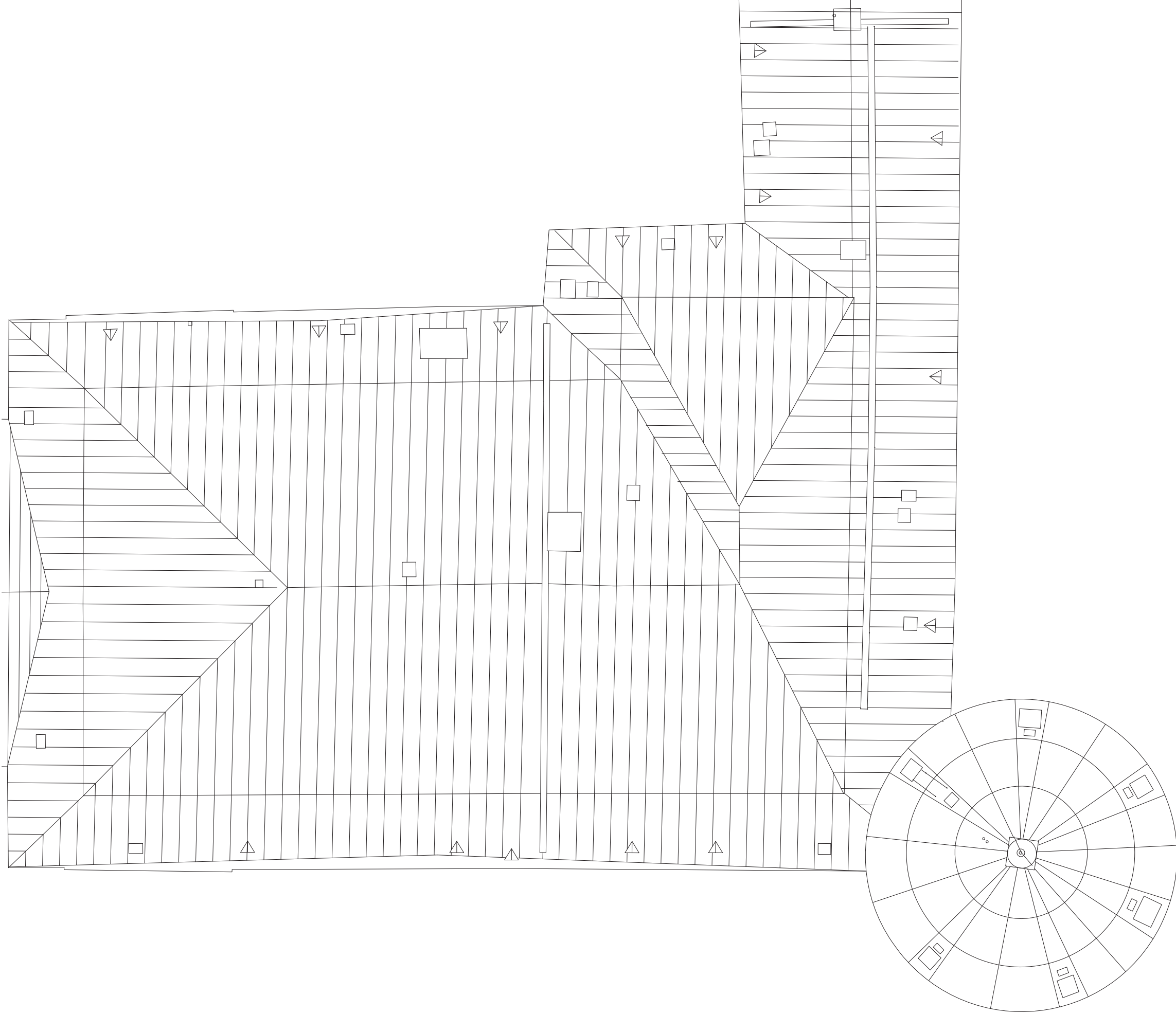

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLVJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

- UTEMILJÖ
- SERVICE / LOGISTIK
- PERSONALYTA
- HÖGRE TAKHÖJD
- LÄGRE TAKHÖJD
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- P** PERSONANTAL
- Kz** KLIMATZON

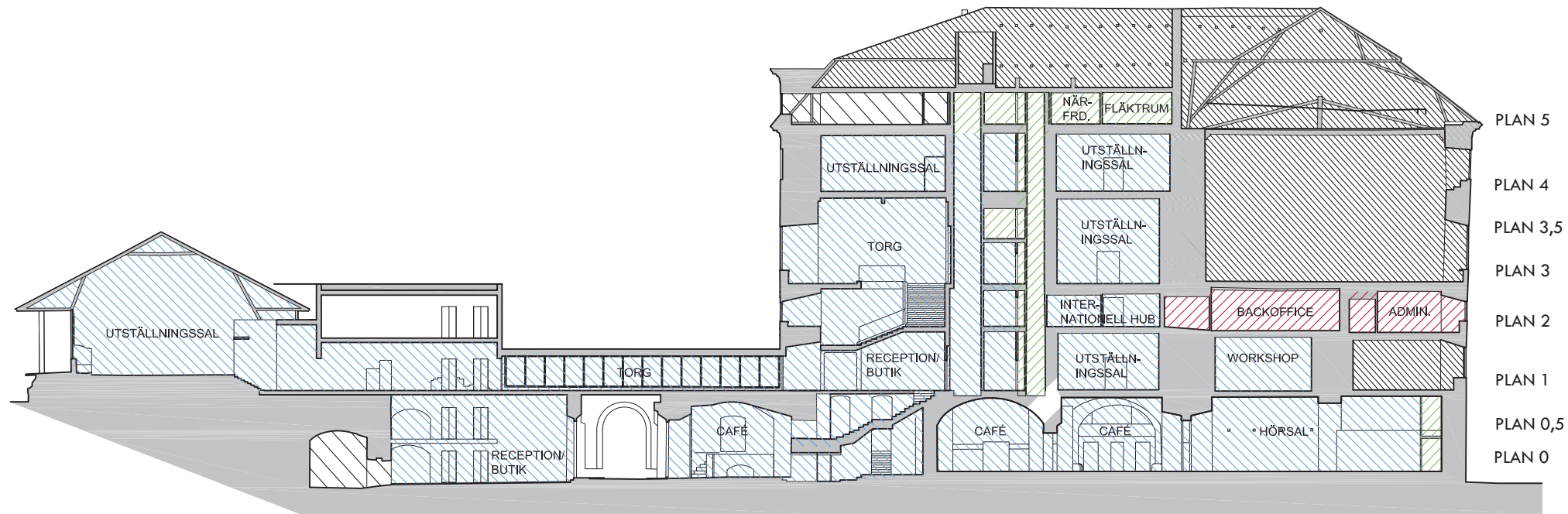

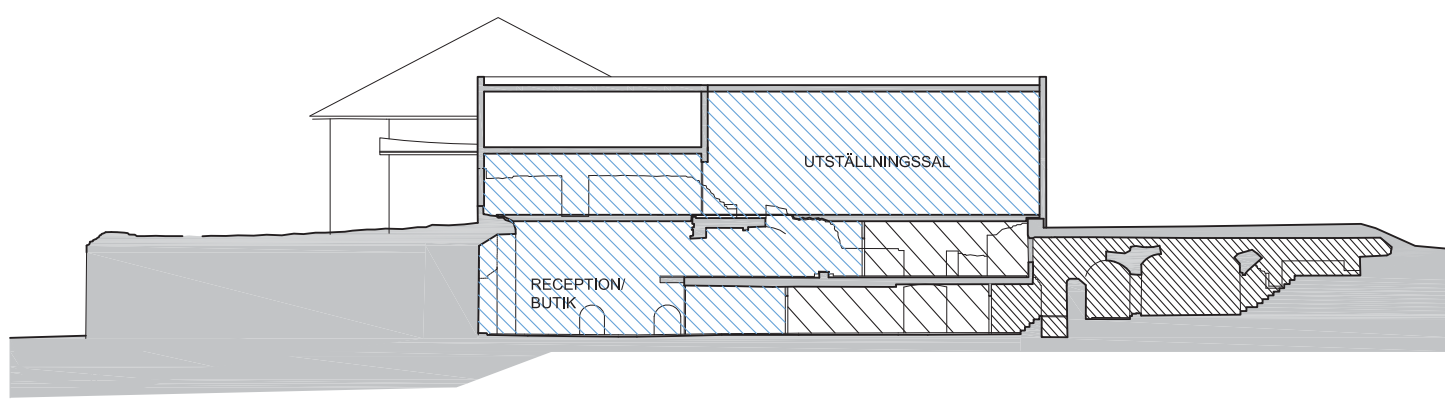
DEL B
TAKPLAN

SKALA 1:200 A3 | | | | | | |

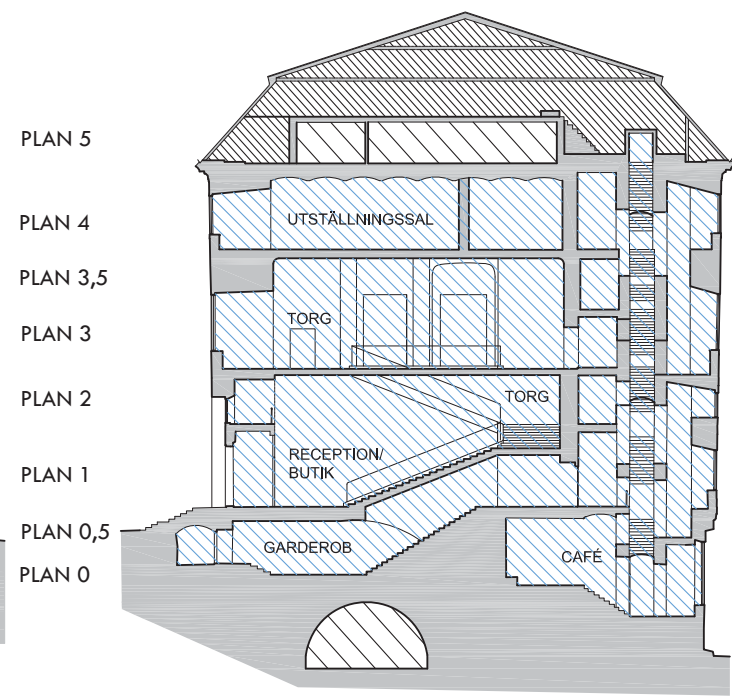
2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

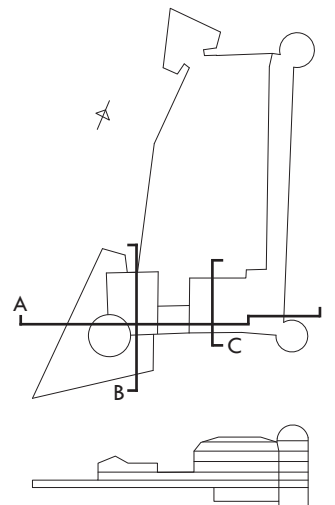
A-A

B-B

C-C

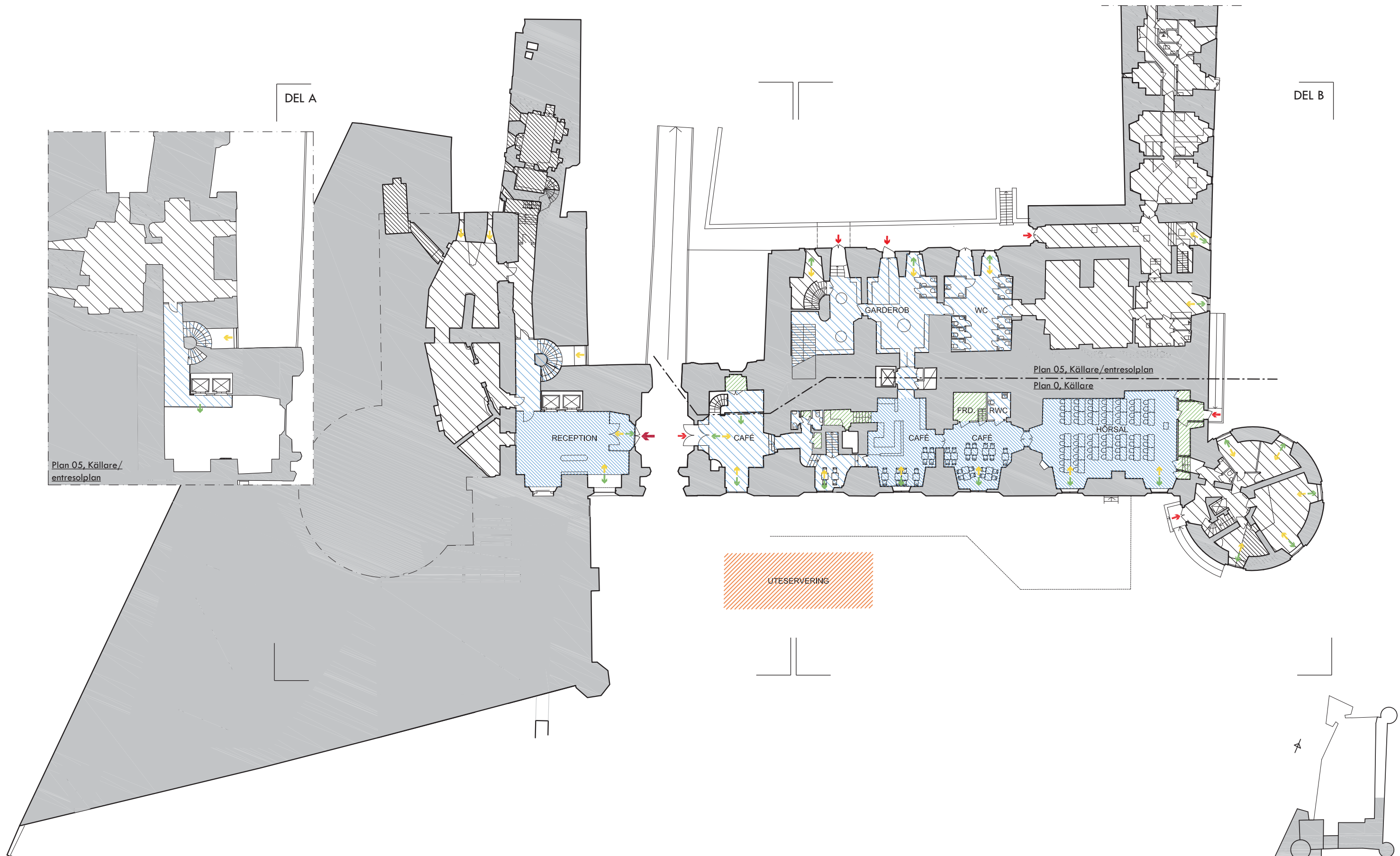
Maximalt besökarantal: 850pers*										
	Publikyta Total (LOA)	Publikyta Kommunikation, mingel frontdesk, wc, hissar, kapprum (LOA)	Publikyta Utställningsyta klass 1-3(LOA)	Publikyta Mat och dryck dvs. bar, café, restaurang (LOA)***	Semi-publikyta Workshop, hörsal, meetingpoint, bibliotek, o dyl. (LOA)	Service- och logistik Frd, varuintag, hiss, magasin, verkstad o dyl. (LOA)	Personalytor Admin., paus, omkl. wc, o dyl. (LOA)	Summa (LOA)**	Summa (BRA)	Utemiljöytor
Plan 0	525	123		261	141	6		531	541	85
Plan 05	334,5	241,5		93		8		342,5	464,5	
Plan 1	1338	286	949		103	15,5		1353,5	1382,5	1530
Plan 2	489	100	50,5		338,5	196,5	298	984	995,5	
Plan 3	464,5	69	395,5			6,5		471	481	
Plan 3,5	10,5	10,5				18,5		29	67	
Plan 4	504	51	453			3		507	515	
Plan 5	0					132		132	222	
Summa	3665,5	881	1848	354	582,5	386	298	4349,5	4668,5	1615****

* I nya delen uppnås eller överskrids programkraven. I befintliga delen eftersträvas programenliga 3m²/person enbart i två större rum - detta som ett utgångsläge som är respektfullt mot slottsbyggnaden. Förslaget bygger då på en luftmängd som möjliggör för 850 personer att samtidigt vistas i lokalerna. Med relativt enkla åtgärder kan max antal personer höjas med 50 personer till 900 personer. Även den siffran kan utökas men den föreslagna nivån svarar mot programmets önskemål om avvägning av åtgärd och utfall.

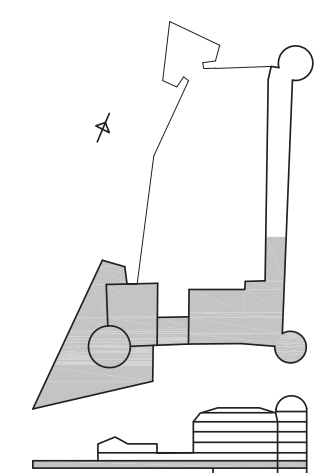
** Hissar 143m² och städutrymmen 1m² är enligt sis ÖVA men redovisas här som LOA i enlighet med begärd kategorisering i presentationsmaterialet

*** Ytredovisning inkl. personalutrymmen, beredning/disk, städ och frd. tillhörande caféet

**** Uteserveringen söder om slottet 85m². Vistelseytan på bastionen omfattar 1530m² varav 175m² stenlagd uteservering. Vistelseytan på bastionen omfattar 1530m² varav 175m² är stenlagd uteservering.

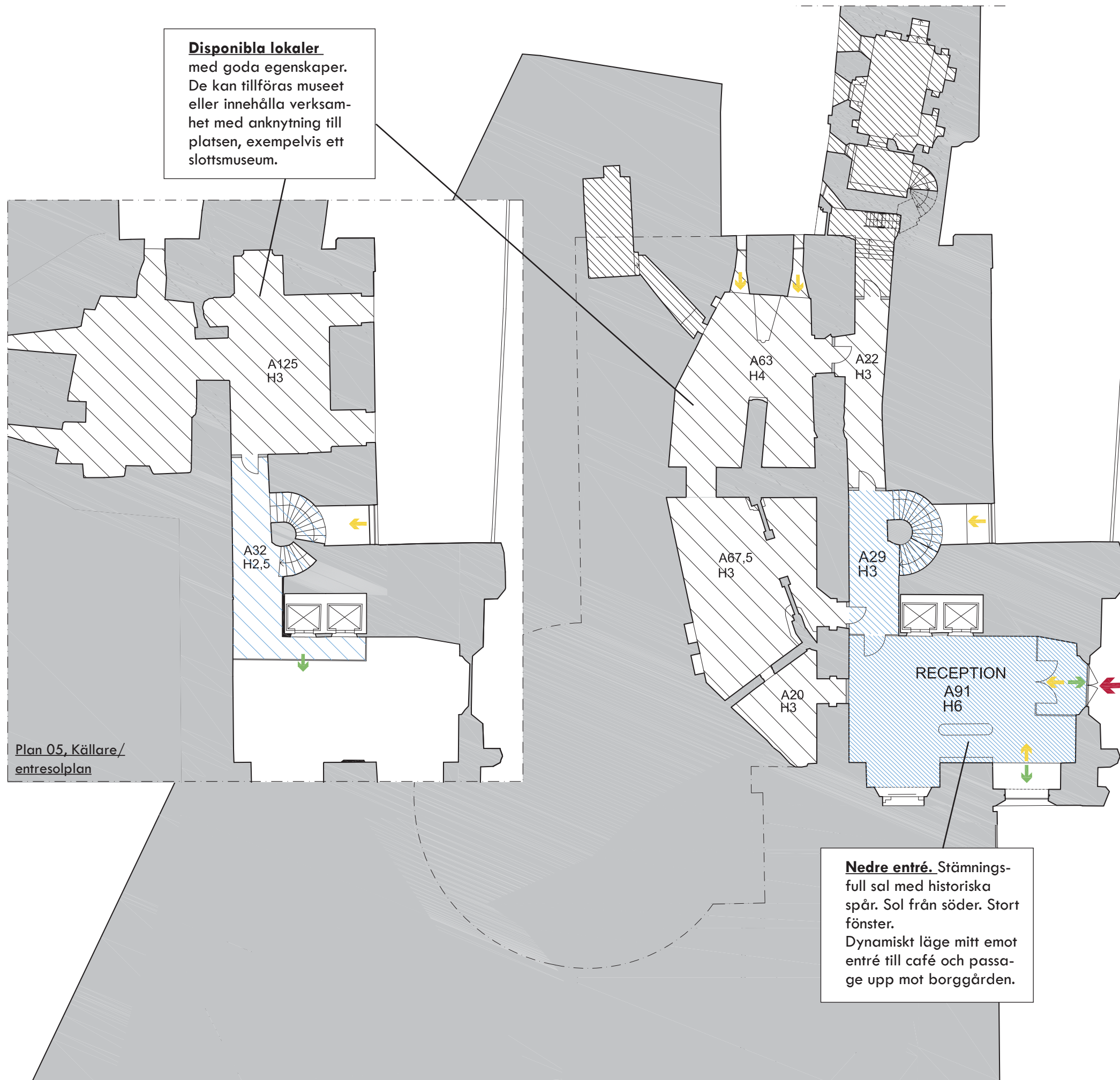
ÖVERSIKT
PLAN 05, KÄLLARE /ENTRESOLPLAN
PLAN 0, KÄLLARE
SKALA 1:400 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- H2,4 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H2,5 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD 2,7m OCH HÖGRE
- H4 TAKHÖJD 4M-5m
- H5 TAKHÖJD 4M-5m
- H6 TAKHÖJD 6m OCH HÖGRE
- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

Disponibla lokaler
med goda egenskaper.
De kan tillföras museet
eller innehålla verksam-
het med anknytning till
platsen, exempelvis ett
slottsmuseum.

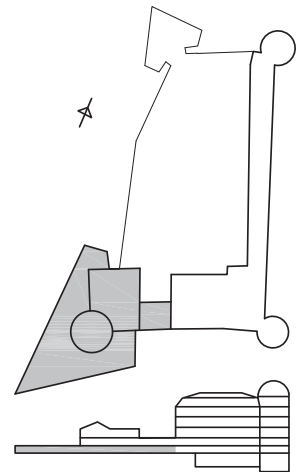
Direkt entré till café
Unik entrésal med
välvt tak och utblick
mot gångvägen upp
mot borggården.

Nedre entré. Stämnings-
full sal med historiska
spår. Sol från söder. Stort
fönster.
Dynamiskt läge mitt emot
entré till café och passa-
ge upp mot borggården.

Plan 05, Källare/
entresolplan

DEL A
PLAN 05, KÄLLARE /ENTRESOLPLAN
PLAN 0, KÄLLARE

SKALA 1:200 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

En ny, spatiös trappa ger närhet upp till museets huvudentré och gör utrymmena centralt belägna i museet.

Garderob och wc för besökare. Utrymmet åtkomligt även från egen entré. Rum med tak i form av ljusa valv och fönster mot gång utmed borggården, centralt belägna i museet.

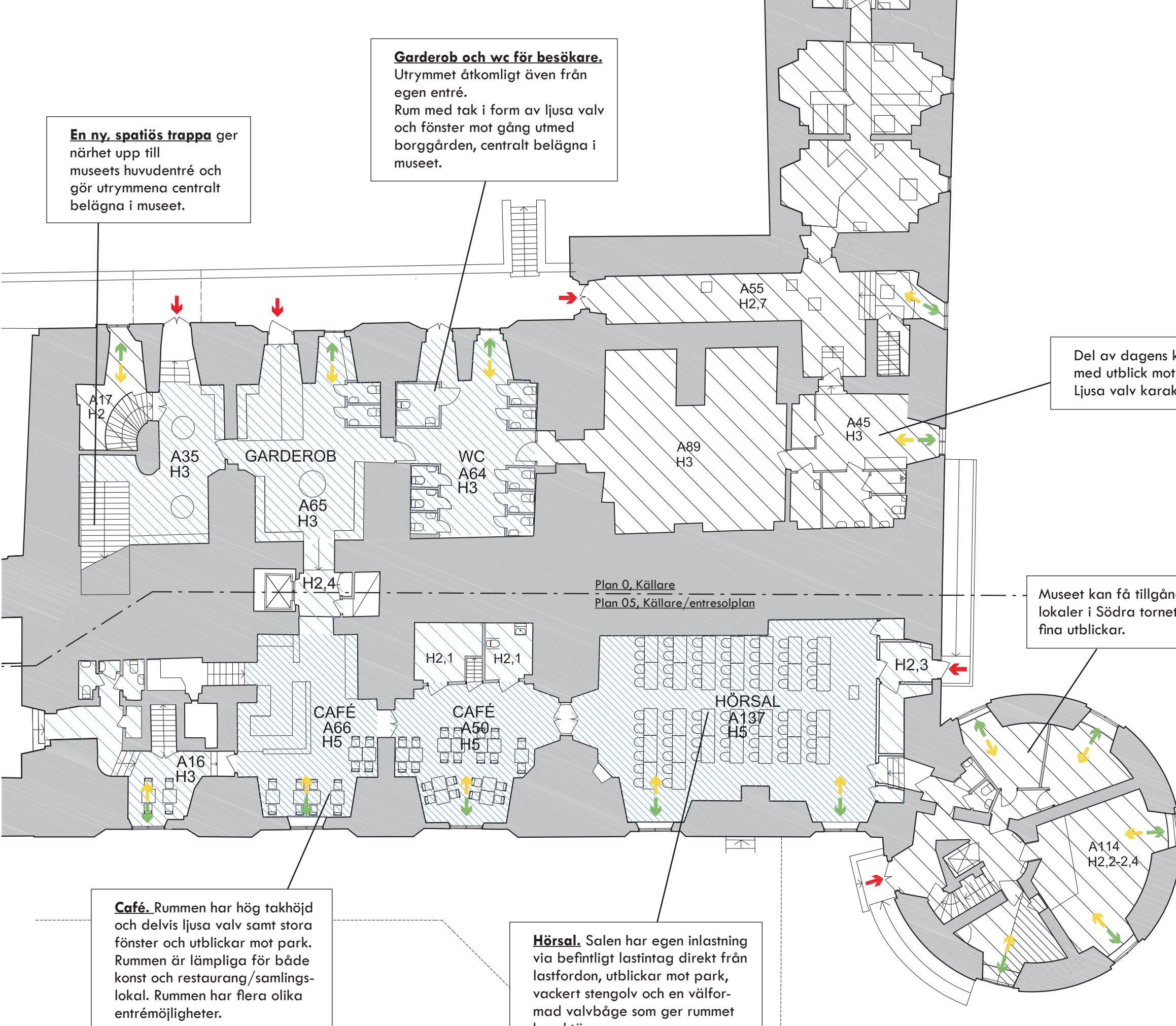
Del av dagens konstmuseum med utblick mot trädgård. Ljusa valv karakteriserar

Museet kan få tillgång till lokaler i Södra tornet med fina utblickar.

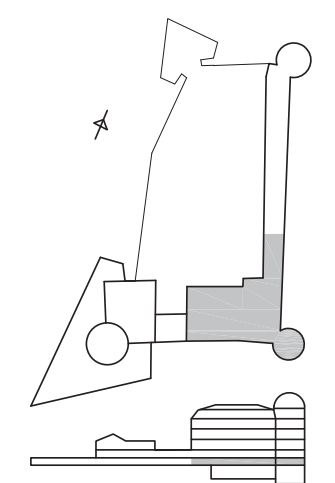
Café. Rummen har hög takhöjd och delvis ljusa valv samt stora fönster och utblickar mot park. Rummen är lämpliga för både konst och restaurang/samlingslokal. Rummen har flera olika entrémöjligheter.

Hörsal. Salen har egen inlastning via befintligt lastintag direkt från lastfordon, utblickar mot park, vackert stengolv och en välformad valvbåge som ger rummet karaktär. Innertak av träbjälkar.

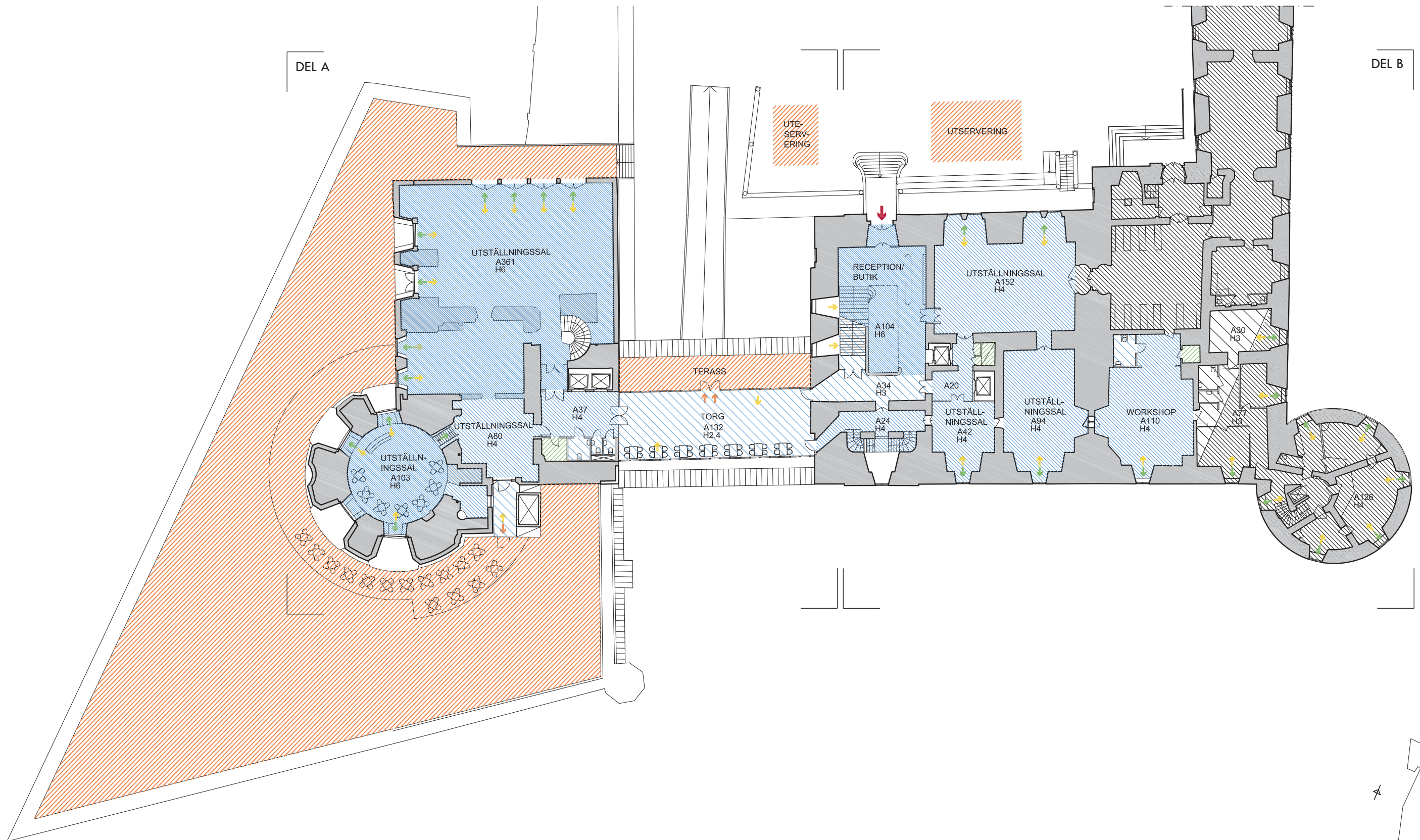
- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- H2,4 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H2,5 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD 2,7m OCH HÖGRE
- H4 TAKHÖJD 4M-5m
- H5 TAKHÖJD 4M-5m
- H6 TAKHÖJD 6m OCH HÖGRE
- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- VIDARE DIALOG KRÄVS MED BERÖRDA PARTER
- YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

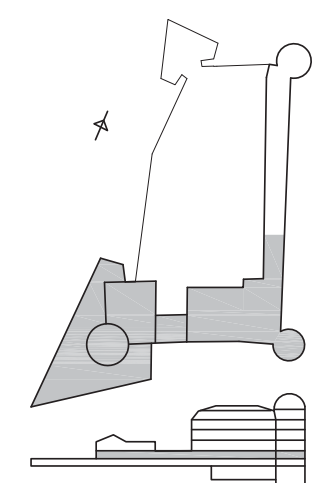
DEL B
PLAN 05, KÄLLARE /ENTRESOLPLAN
PLAN 0, KÄLLARE
SKALA 1:200 A3

ÖVERSIKT
PLAN 1
SKALA 1:400 A3

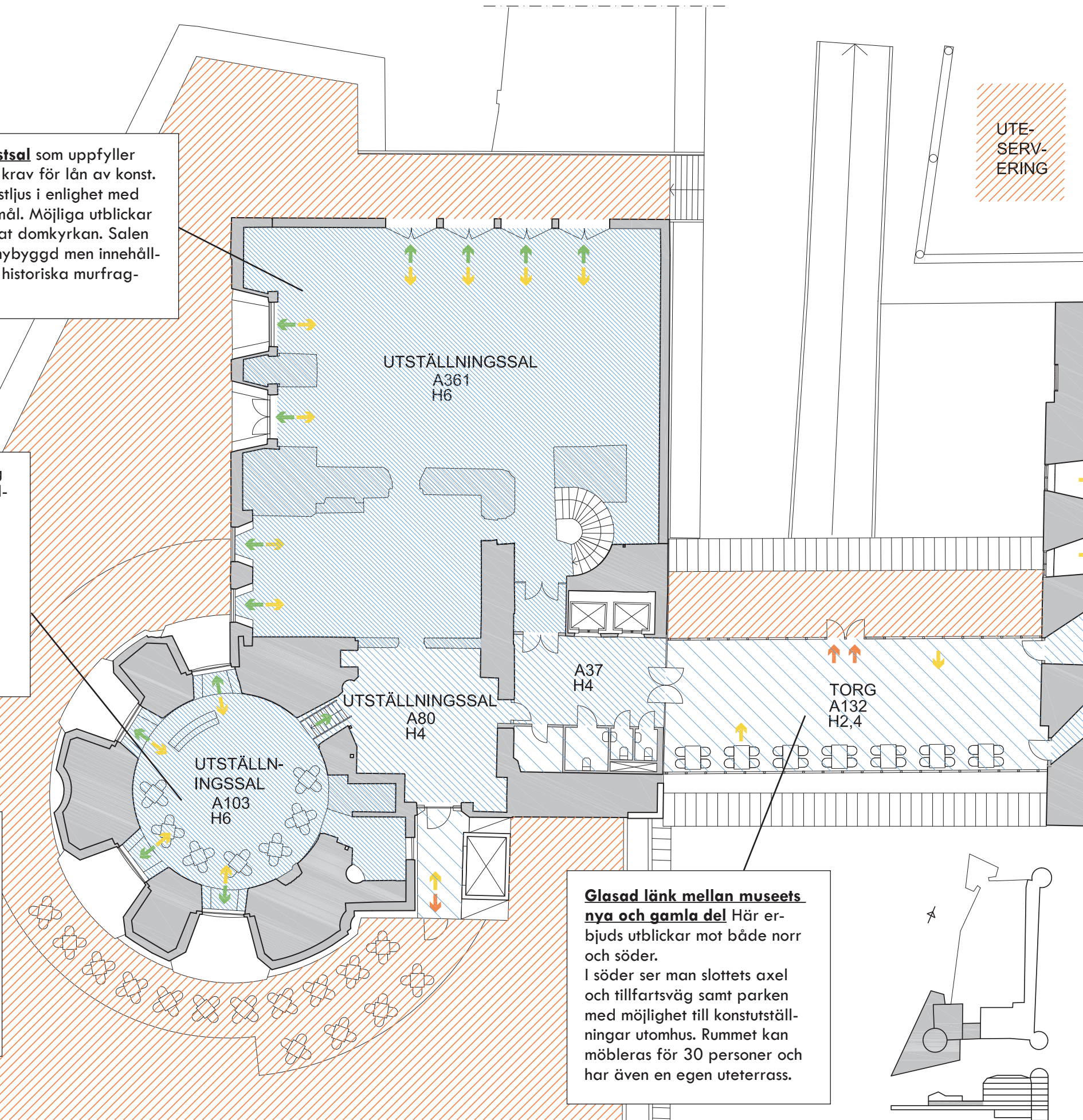
- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- H2,4 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H2,5 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD 2,7m OCH HÖGRE
- H4 TAKHÖJD 4M-5m
- H5 TAKHÖJD 4M-5m
- H6 TAKHÖJD 6m OCH HÖGRE
- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

Nybyggd konstsal som uppfyller internationella krav för lån av konst. I huvudsak konstljus i enlighet med museets önskemål. Möjliga utblickar mot bland annat domkyrkan. Salen är i huvudsak nybyggd men innehåller även några historiska murfragment.

Tornsalen Rummet är redan i dag ett uppskattat unikt rum för särskilda tillfällen. Det ingår i den nya museidelen vad gäller klimat och säkerhet. I sin nya form har rummet fina utblickar i olika riktningar, nutida belysningsteknik med mera. Det kan användas till även andra funktioner förutom utställningar. Rummet kan möbleras för 55 personer.

Bastionen är en vidsträckt utomhusyta där servering och aktiviteter kan tilldras sig. Härifrån är utsikten formidabel i alla riktningar. En utevistelse här är ett unikt mål i staden dit man kan ta utländska besökare. Utöver närheten till konsten finns berättelserna om kungligheter och historiska personligheter som vistats på slottet och besökt dess trädgård.

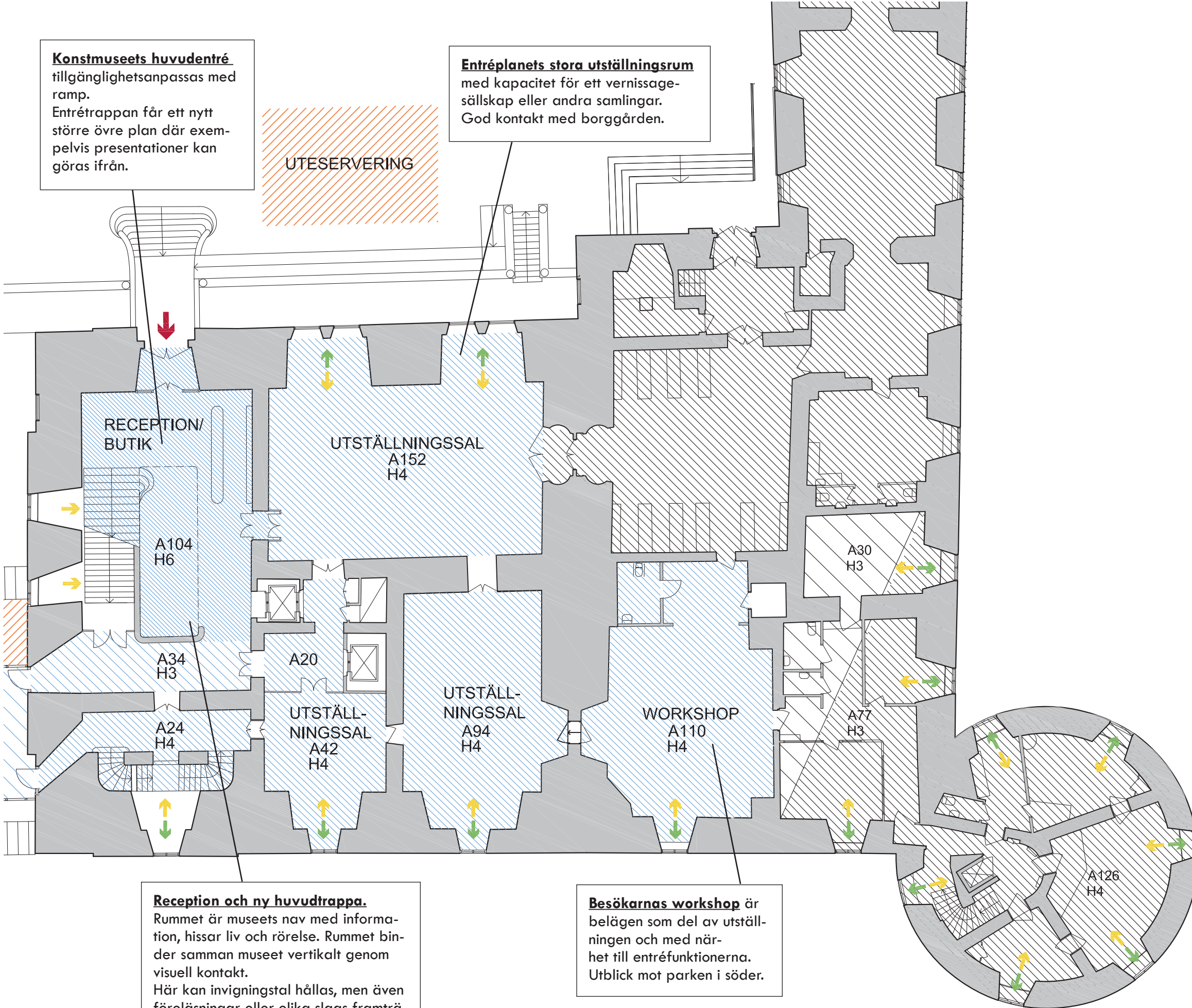
Glasad länk mellan museets nya och gamla del Här erbjuds utblickar mot både norr och söder. I söder ser man slottets axel och tillfartsväg samt parken med möjlighet till konstutställningar utomhus. Rummet kan möbleras för 30 personer och har även en egen uteterrass.

Konstmuseets huvudentré
tillgänglighetsanpassas med ramp.
Entrétrappan får ett nytt större övre plan där exempelvis presentationer kan göras ifrån.

Entréplanetets stora utställningsrum
med kapacitet för ett vernissage-sällskap eller andra samlingar.
God kontakt med borggården.

UTESERVERING

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

H2,4
H2,5 TAKHÖJD
2,4-2,5m

H3 TAKHÖJD
2,7m OCH HÖGRE

H4
H5 TAKHÖJD
4M-5m

H6 TAKHÖJD
6m OCH HÖGRE

UTEMILJÖ

YTA EJ DISPONERAD

EJ DISPONIBEL YTA

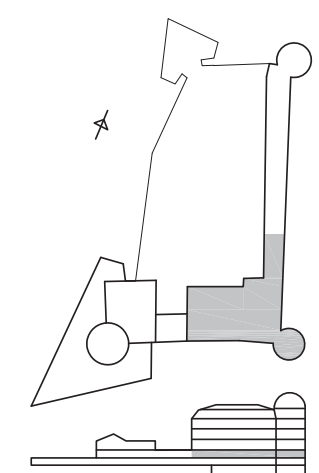
VIDARE DIALOG KRÄVS
MED BERÖRDA PARTER

Ax YTANGIVELSE - BRA
ORUBBLIG VÄGGDEL

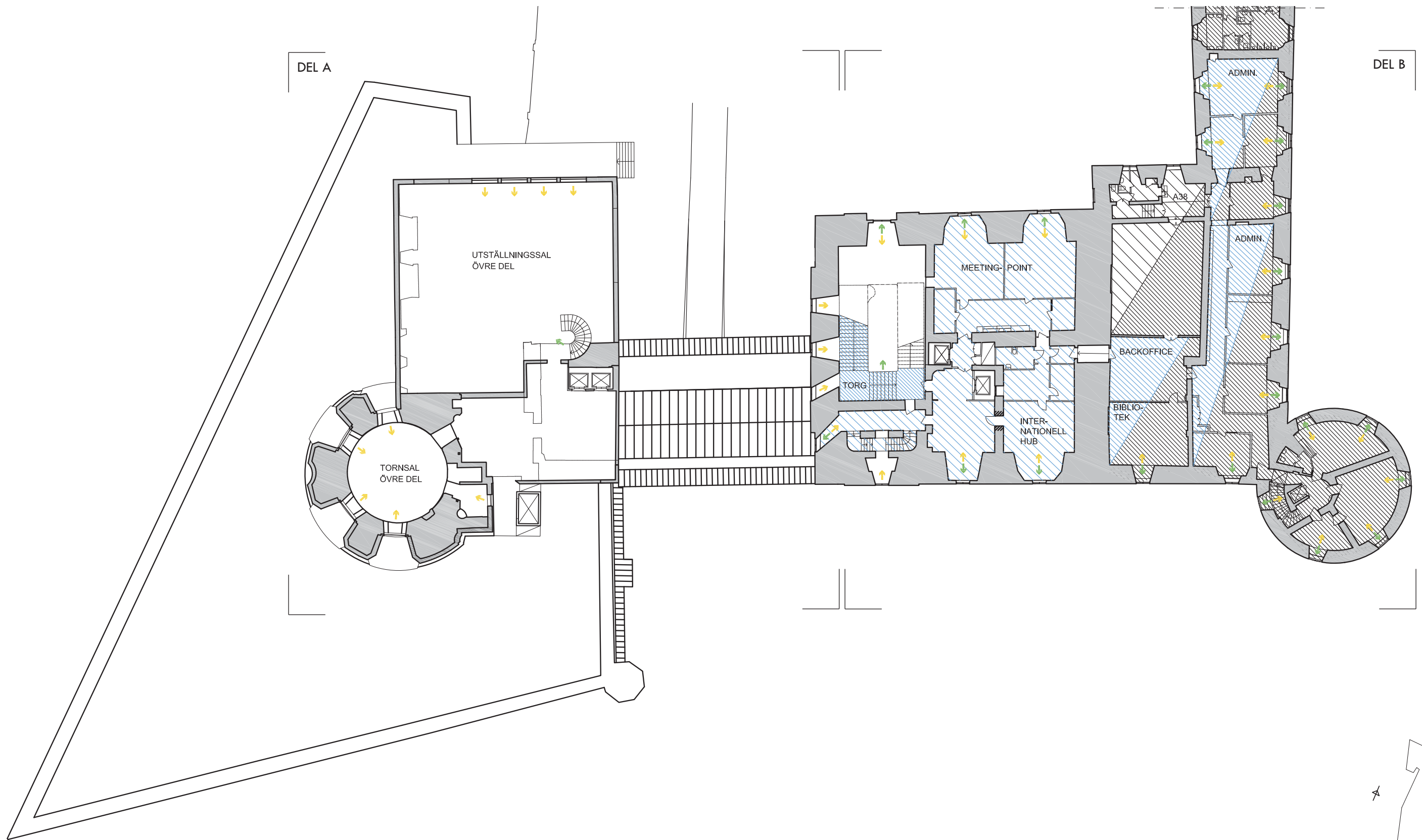
FLEXIBEL VÄGGDEL

Reception och ny huvudtrappa.
Rummet är museets nav med information, hissar liv och rörelse. Rummet binder samman museet vertikalt genom visuell kontakt.
Här kan invigningstal hållas, men även föreläsningar eller olika slags framträdanden.

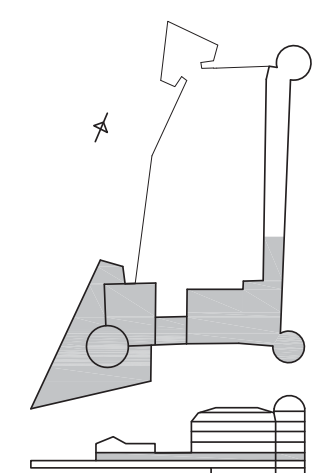
Besökarnas workshop är belägen som del av utställningen och med närhet till entréfunktionerna.
Utblick mot parken i söder.

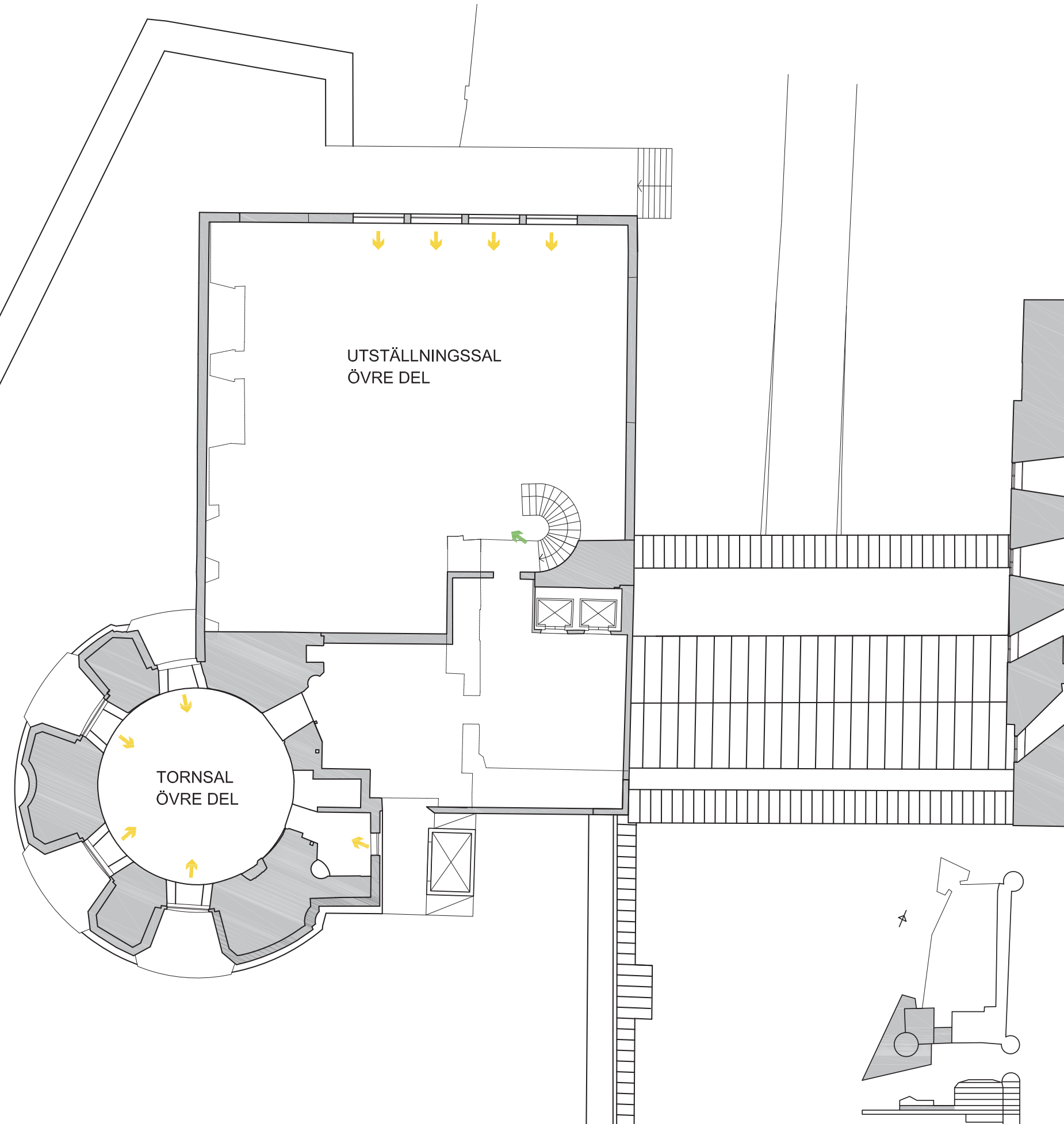
ÖVERSIKT
PLAN 2
SKALA 1:400 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

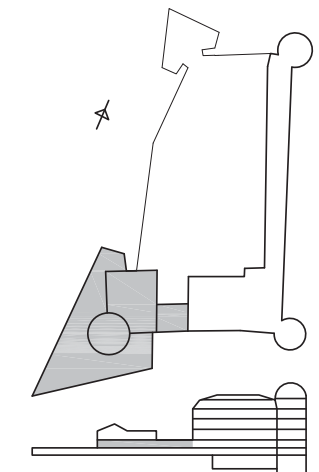

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- H2,4 TAKHÖJD
- H2,5 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD
- 2,7m OCH HÖGRE
- H4 TAKHÖJD
- H5 4M-5m
- H6 TAKHÖJD
- 6m OCH HÖGRE
- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

DEL A
PLAN 2

SKALA 1:200 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

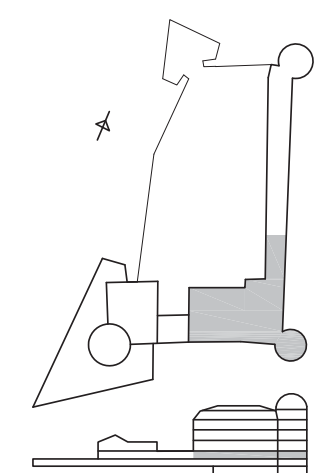
International hub och Meetingpoint Trivsamma lokaler med djupa fönsternischer och utblick mot borggården i norr respektive parken i söder.

Konstmuseets administration och personallokaler. Lokalerna har utblick mot öster och staden samt mot trädgården öster om slottet. Lokalerna har samtidigt utblickar mot borggården och även mot parken i söder. Planlösningen i dessa lokaler är flexibel/utvecklingsbar.

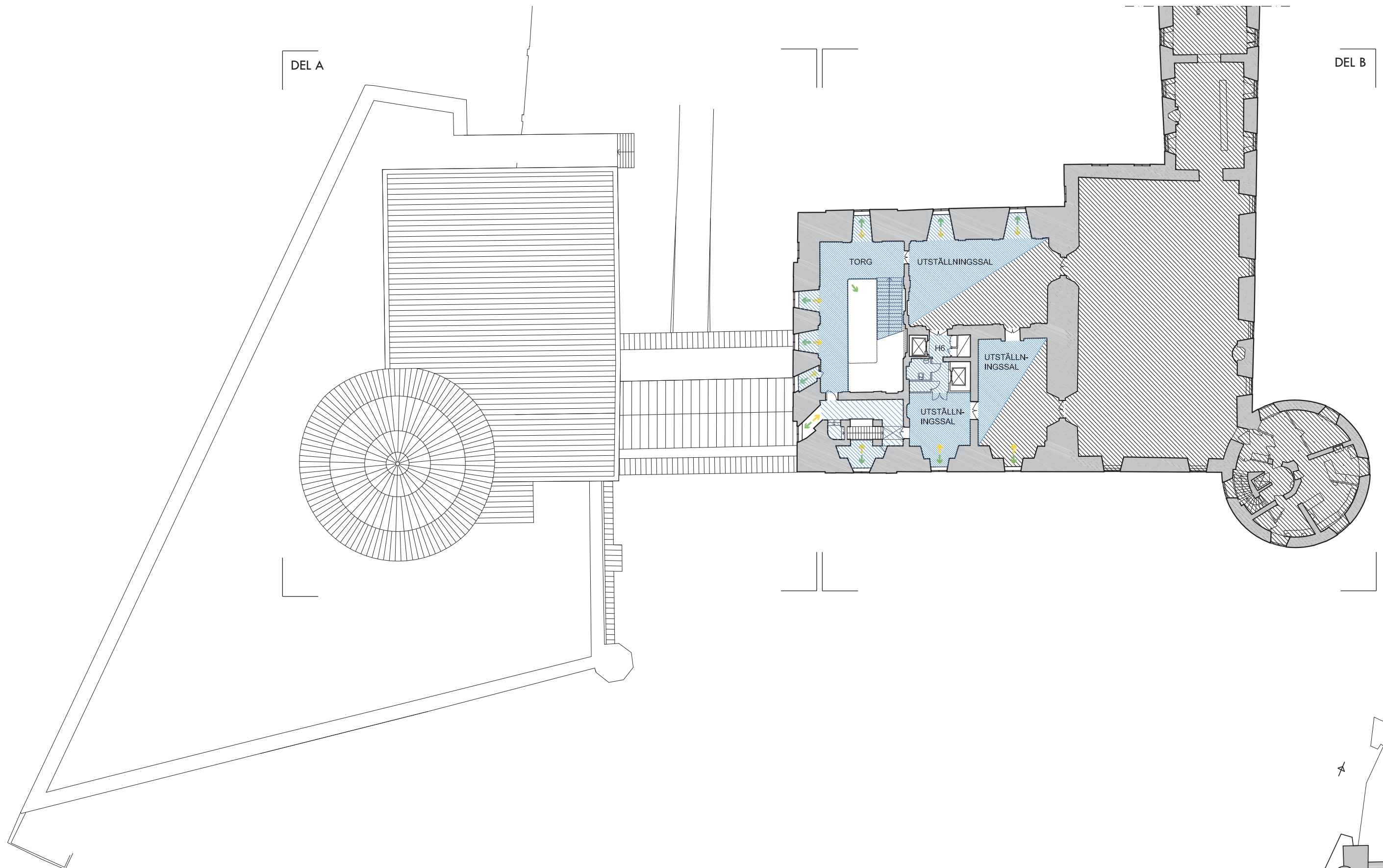
Lokalerna nås smidigt via stora trappan. De är belägna på lämpligt vis mellan konstmuseets personallokaler och besöksytor.

Museets bibliotek finns i övergången till besökarnas lokaler (International hub och Meetingpoint). Här finns en mötesplatsyta vilken samtidigt fungerar som Back office.

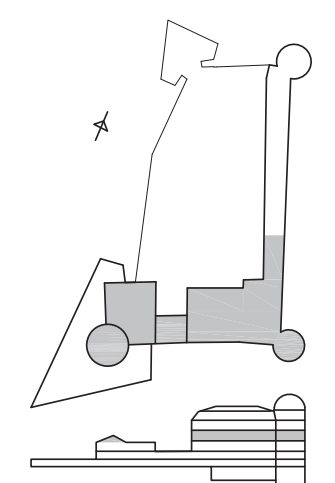
- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- H2,4
H2,5 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD 2,7m OCH HÖGRE
- H4
H5 TAKHÖJD 4M-5m
- H6 TAKHÖJD 6m OCH HÖGRE
- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- VIDARE DIALOG KRÄVS MED BERÖRDA PARTER
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

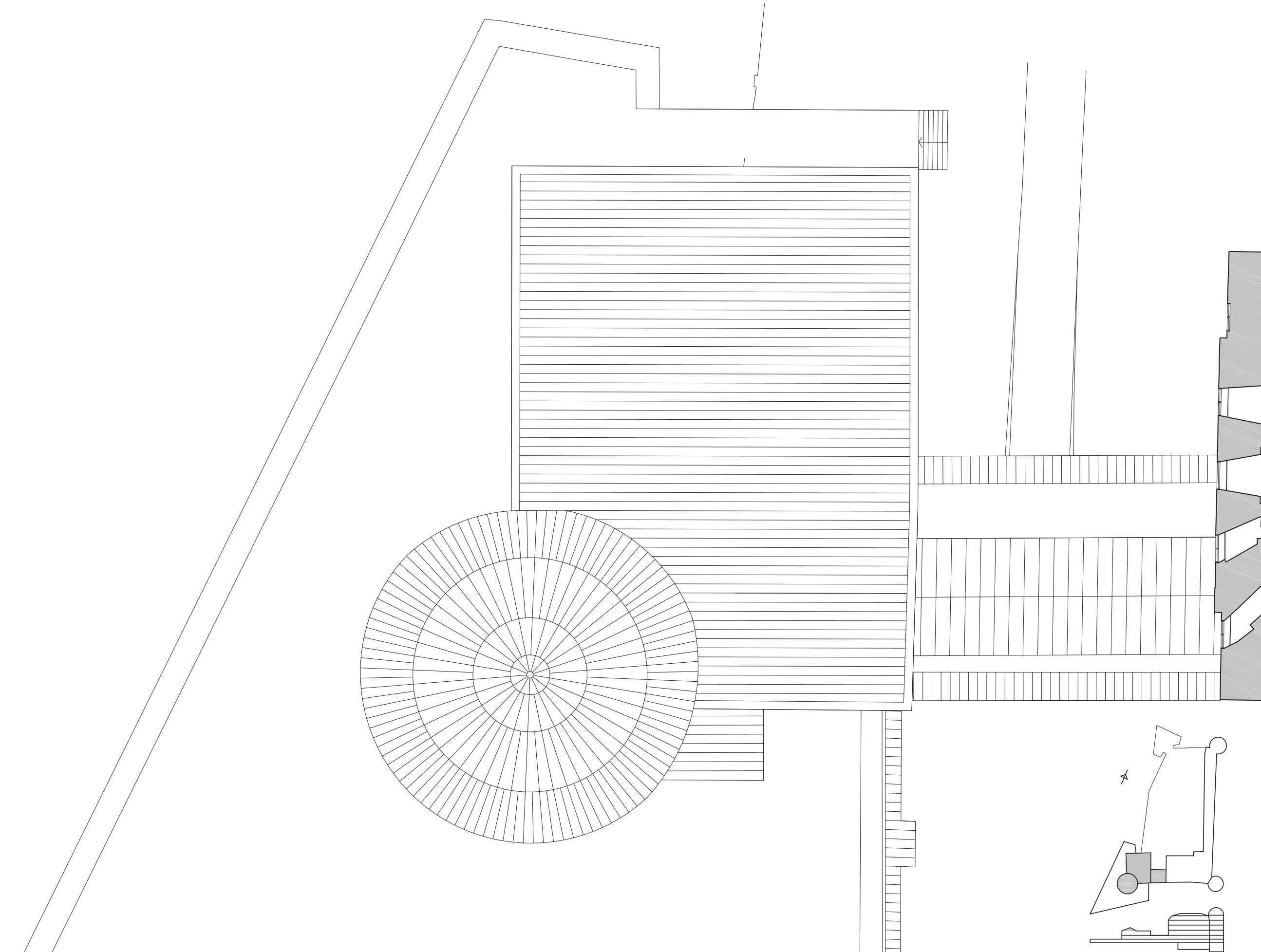

ÖVERSIKT
PLAN 3
SKALA 1:400 A3

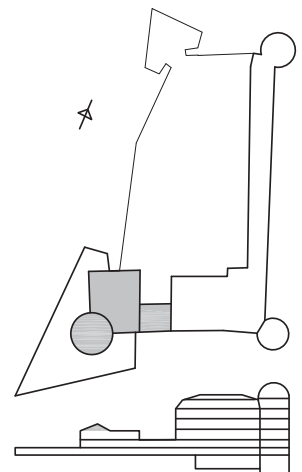
2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- H2,4 TAKHÖJD
- H2,5 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD
- H3 2,7m OCH HÖGRE
- H4 TAKHÖJD
- H5 4M-5m
- H6 TAKHÖJD
- H6 6m OCH HÖGRE
- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

DEL A
PLAN 3

SKALA 1:200 A3

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

Utställningssalarna på våning 2tr har stor rumshöjd och vackra utblickar genom höga fönster. De vänder sig mot borggården respektive mot parken i söder. Genom sin stora volym har salarna kapacitet för samlingar.

Utställningsyta, även kommunikationsyta

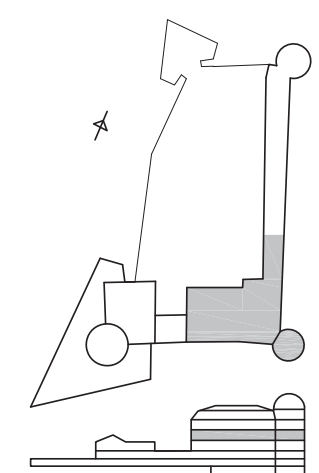
Rikssalen i Uppsala slott är belägen i anslutning till utställningssalarna på våning 2tr. Möjlighet till samutnyttjande av lokaler och samarrangemang finns för de två hyresgästerna.

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

- H2,4 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD 2,7m OCH HÖGRE
- H4 TAKHÖJD 4M-5m
- H5 TAKHÖJD 4M-5m
- H6 TAKHÖJD 6m OCH HÖGRE

- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- VIDARE DIALOG KRÄVS MED BERÖRDA PARTER

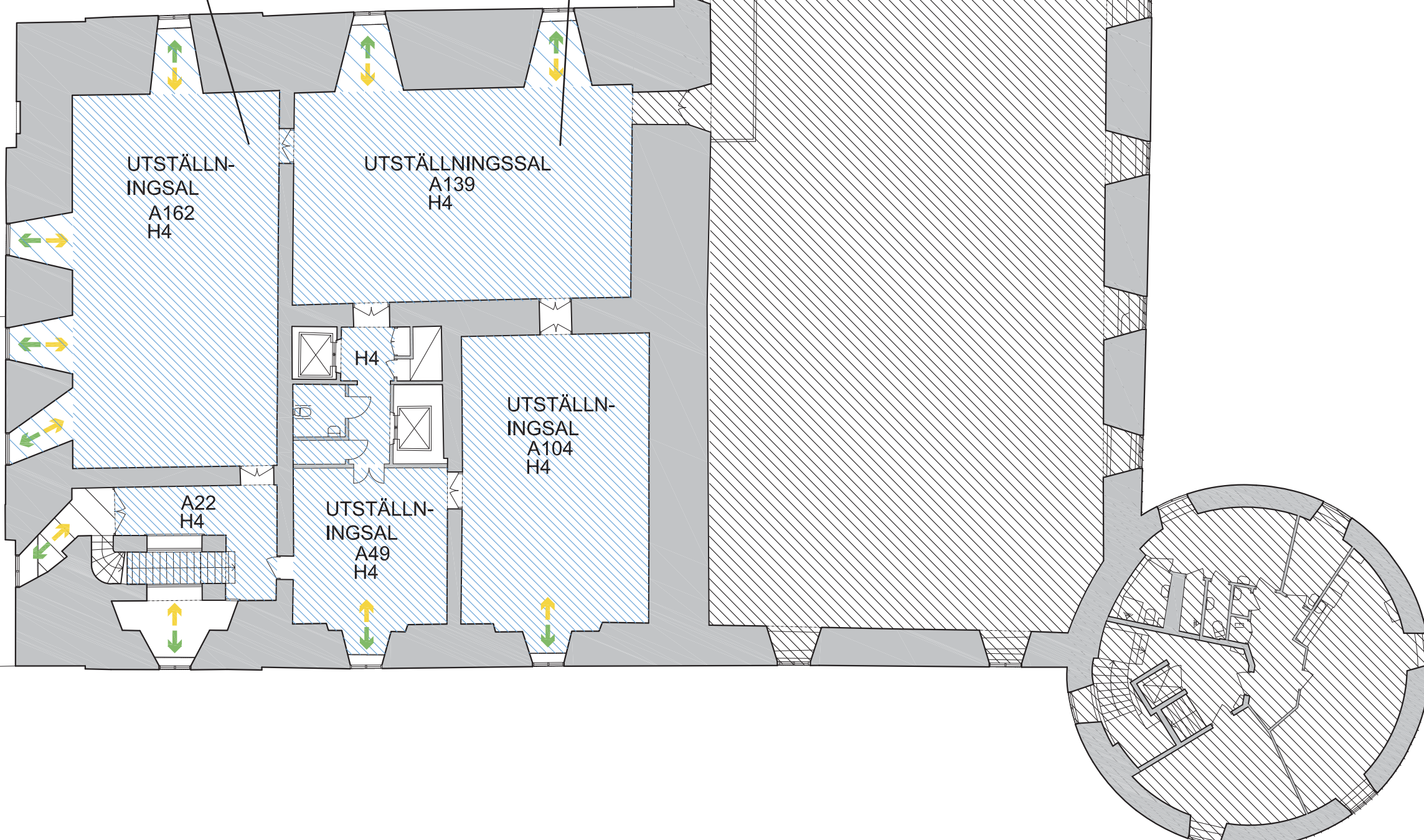
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

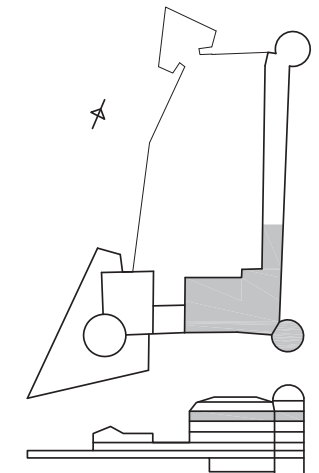
2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

Utställningssalarna på våning 3tr har en särskild karaktär genom fantastiska utblickar i olika riktningar. Det finns dessutom ett särskilt ljus i och med höjden över marken.

En av salarna har större luftkapacitet lämplig för anföranden och invigningar

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ
- H2,4 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H2,5 TAKHÖJD 2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD 2,7m OCH HÖGRE
- H4 TAKHÖJD 4M-5m
- H5 TAKHÖJD 4M-5m
- H6 TAKHÖJD 6m OCH HÖGRE
- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

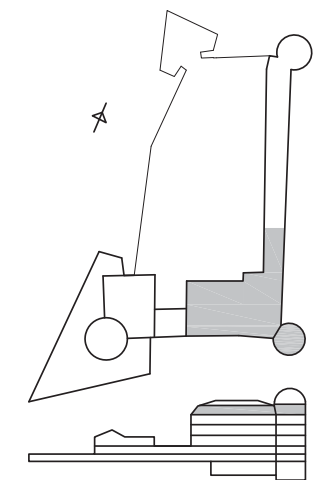
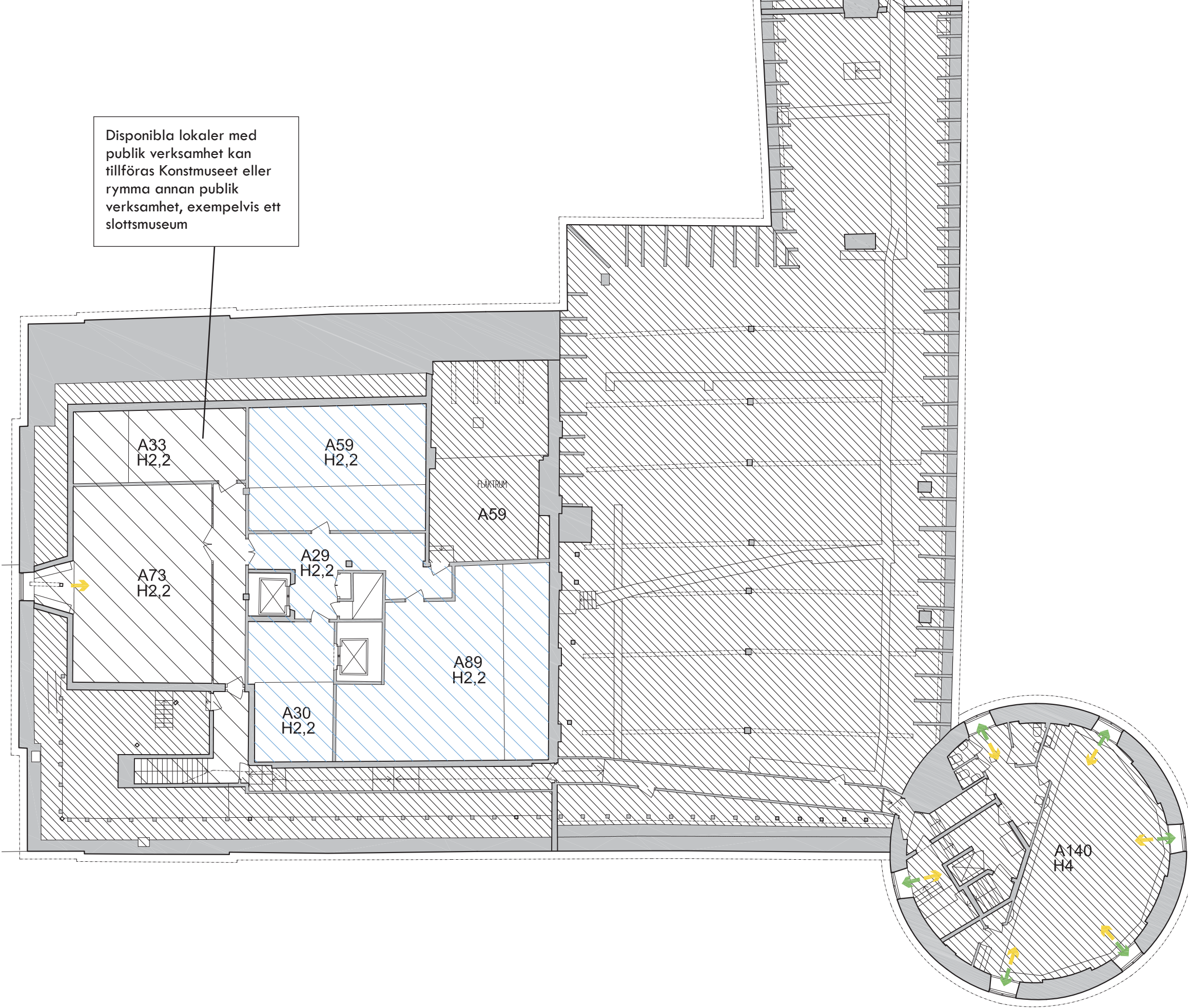

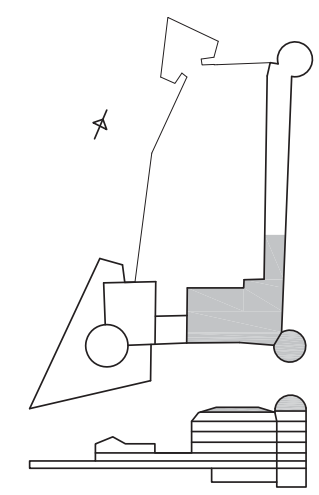
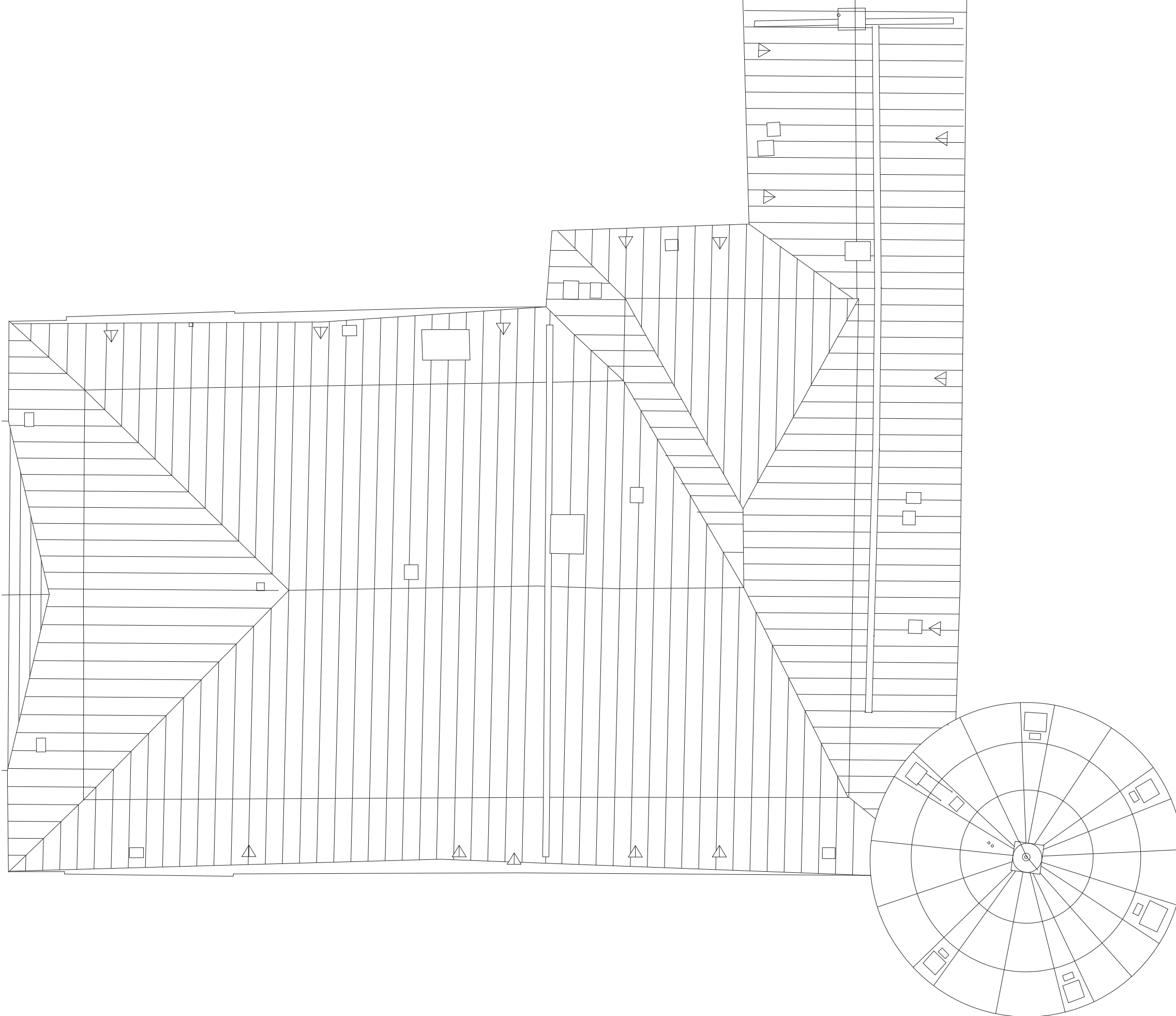
Disponibla lokaler med publik verksamhet kan tillföras Konstmuseet eller rymma annan publik verksamhet, exempelvis ett slottsmuseum

- HUVUDENTRÉ
- ALTERNATIVA VÄGAR IN
- DAGSLJUS IN
- UTBLICK UT/ÖVER LOKAL
- VÄG TILL UTEMILJÖ

- H2,4
H2,5 TAKHÖJD
2,4-2,5m
- H3 TAKHÖJD
2,7m OCH HÖGRE
- H4
H5 TAKHÖJD
4M-5m
- H6 TAKHÖJD
6m OCH HÖGRE

- UTEMILJÖ
- YTA EJ DISPONERAD
- EJ DISPONIBEL YTA
- Ax YTANGIVELSE - BRA
- ORUBBLIG VÄGGDEL
- FLEXIBEL VÄGGDEL

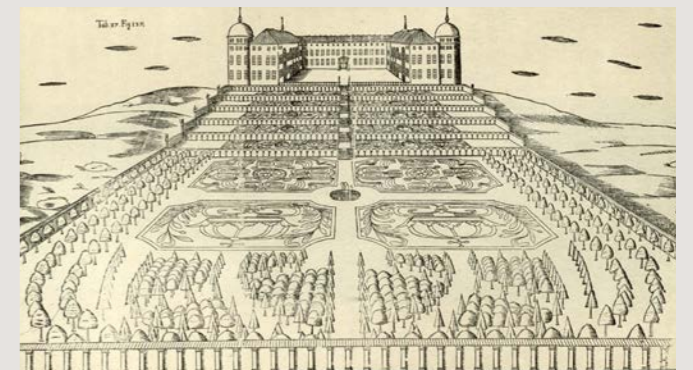

DEL B
TAKPLAN
SKALA 1:200 A3 | | | | | | | |

2020-11-27
REVIDERAT 2020-12-11

Slottsparken i Uppsala - Studier av förbättrad tillgänglighet 2020.11.27 Rev: 2020.12.11 nivå

Slottsparken i Uppsala - Studier av förbättrad tillgänglighet

Bakgrund:

Den 27 maj 2020 uppdrog Uppsala kommunstyrelse åt kommunledningskontoret att genomföra förhandling med SFV och Uppsala Akademiförvaltning i syfte att lokalisera ett nytt konstmuseum vid Uppsala slott eller i centralt belägna kvarteret Kaniken. Utöver uppfyllelse av fastställda villkor för verksamheten gäller särskilda villkor för Uppsala slott avseende parkområdet. Dessa är;

- Uppsala konstmuseum ska vara enkelt att ta sig till och från med allmänna kommunikationer. Gångvägar och gångstråk ska anpassas och vara tillgängliga.
- Fastighetsägaren ska i samarbete med Uppsala kommun arbeta för att rådande höjdskillnad runt slottet ska upplevas som mindre ansträngande och vägen till och från Uppsala konstmuseum mer tillgänglig genom olika åtgärder.
- En placering av Uppsala konstmuseum i slottet förutsätter insatser för att öka tillgängligheten och attraktiviteten i den omgivande parken.

Arbetsätt:

Uppsala kommun och SFV har under hösten 2020 arbetat gemensamt för att, inom ramen för kommunstyrelsens uppdrag, utreda och kartlägga Slottsparkens förutsättningar, historik och utvecklingsmöjligheter. Ett gemensamt mål har varit att utarbeta en handlingsplan för en möjlig utveckling av parkområdet runt slottet. Detta material utgör en sammanställning av det material som tagits fram av SFV inom ramen för samarbetet med handlingsplanen. I den färdiga handlingsplanen behandlas fler aspekter och utvecklingsarbetet sätts samman till en helhet.

Parallellt med framtagande av handlingsplanen arbetar SFV och Uppsala kommun sedan 2018 med en plan för restaurering av parkområdets stomme av träd- och buskbestånd.

Det pågår även sedan tidigare en översyn av det nu gällande driftsavtalet mellan Uppsala kommun och SFV. Under arbetsprocessen med handlingsplanen har tidiga samråd hållits med RAÄ och länsstyrelsen.

Gemensamma mål för utredningsarbetet:

SFV:s underlag har tagits fram utifrån följande övergripande mål för parkens utveckling:

- Parken ska utvecklas till en välskött och attraktiv historisk park.
- Det ska vara tryggt och säkert att vara i parken.
- Slottet ska även i fortsättningen vara framträdande i stadsbilden och utblickar över staden ska utvecklas.
- Parken ska vara öppen, generös och utan stängda gränser till omgivande gator.
- Parken ska vara en plats för evenemang, folkliv och aktiviteter.
- Parken ska vara en naturlig plats för rekreation för Uppsalabor och besökare.

Vad händer nu/kommande arbeten:

Med de föreliggande utredningarna har SFV undersökt olika utvecklingsmöjligheter för slottsparksområdet. Ytterligare utredningar är nödvändiga för att säkerställa behovet och genomförbarheten av de olika förslagen. Det finns behov av utredningar av trafik, busstrafik och parkering, belysning, skyltning, entréutformning, konst mm.

När kommunstyrelsen fattat beslut kring lokalisering av det framtida konstmuseet finns förutsättningar att ta ställning till vilka av förslagen som är möjliga att arbeta vidare med. Ansvarsfördelning avseende kostnader för investering, drift och underhåll kan då klargöras. Målsättningen är att kunna fortsätta arbetet med att öka Slottsparkens attraktivitet och tillgänglighet.

Uppsala Slottspark

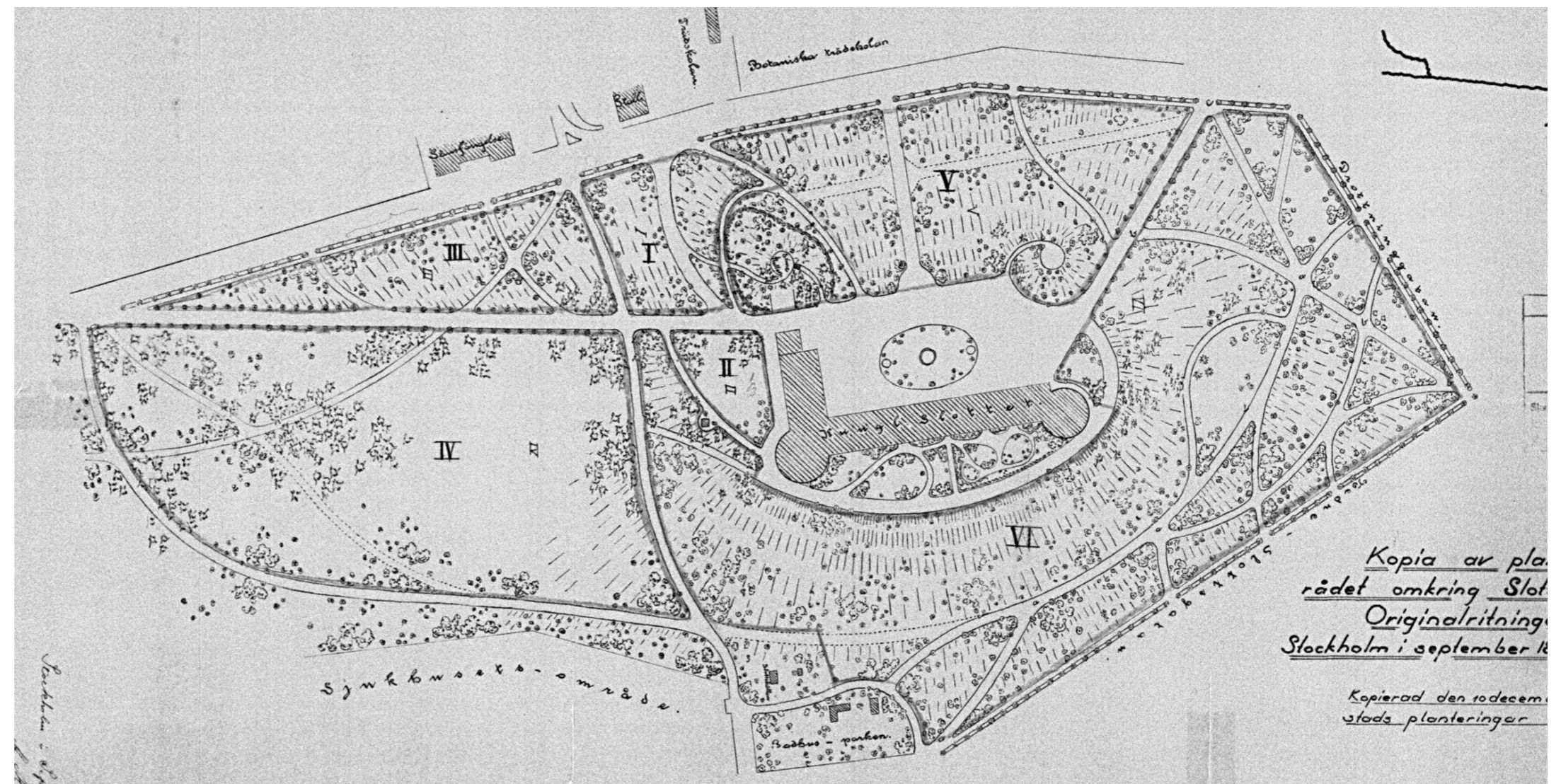
Uppsala slottspark har höga kulturhistoriska värden. Dess främsta signum är det höga läget på Kasåsen med vida utblickar över stad och omland. Med utgångspunkt i den högt belägna borggården grupperar sig spåren av vasatidens fortifikationsanläggning i form av de båda bastionerna och den östra sidans ointagliga brant, 1600-talets barockaxel med de Rudbeckska terrasserna i västlig riktning, det tidiga 1800-talets planteringskommittéers ambition att skapa en grönskande stadsmiljö, Landshövdingens nyligen restaurerade 1800-tals trädgård i öster och slutligen det sena 1800-talets vilja att sammanfoga de olika delarna till en sammanhängande promenadpark, representerat av Alfred Medins naturromantiska plan från 1898. Bebyggelse, parkanläggningar och det historiska stadslandskapet är sammansmält till en upplevelserik men i vissa stycken svårsläst helhet.

Genom de centralt belägna parkerna finns ett dagligt flöde av fotgängare och cyklister, till och från målpunkter i närområdet. Bleke Backe utgör här ett upplevelserikt och ibland svårforcerat vägavsnitt. Upp till borggården löper den historiska vägdragningen från söder i Kung Jans väg och sedan vidare i kröningsstråket mot domkyrkan, genom Drottning Christinas väg. Tunga trafikströmmar dagligen i Carolinabacken och längs Dag Hammarskjölds väg. Dessa trafikflöden utgör på samma gång en tillgång i parken och skapar negativ påverkan av parkupplevelsen.

Slottsparksområdet utgör redan idag en välkänd och traditionsrik plats för årligen återkommande folkliga och akademiska evenemang. Med ett utbyggt Konstmuseum har slottsområdet potentialen att ytterligare stärka Uppsala slott som målpunkt i staden och befästa Slottsparkens funktion som upplevelserik och förtätad mötesplats.

Med utgångspunkt i den dramatiska topografin och läget med utblickar över omgivningen förmedlar slottsområdet berättelsen om 500 års svensk parkhistoria: idag till viss del svårsläst och inaktivt har Slottsparken potentialen att upplevelsemässigt och parkhistoriskt kunna stärkas genom återplantering, återskapande av gångvägar, möblering och belysning.

Målsättningen är att få besökare, Uppsalabor såväl som turister, att bruka och uppleva en unik historisk parkmiljö i samklang med det utbyggda konstmuseet som förstärkt målpunkt.

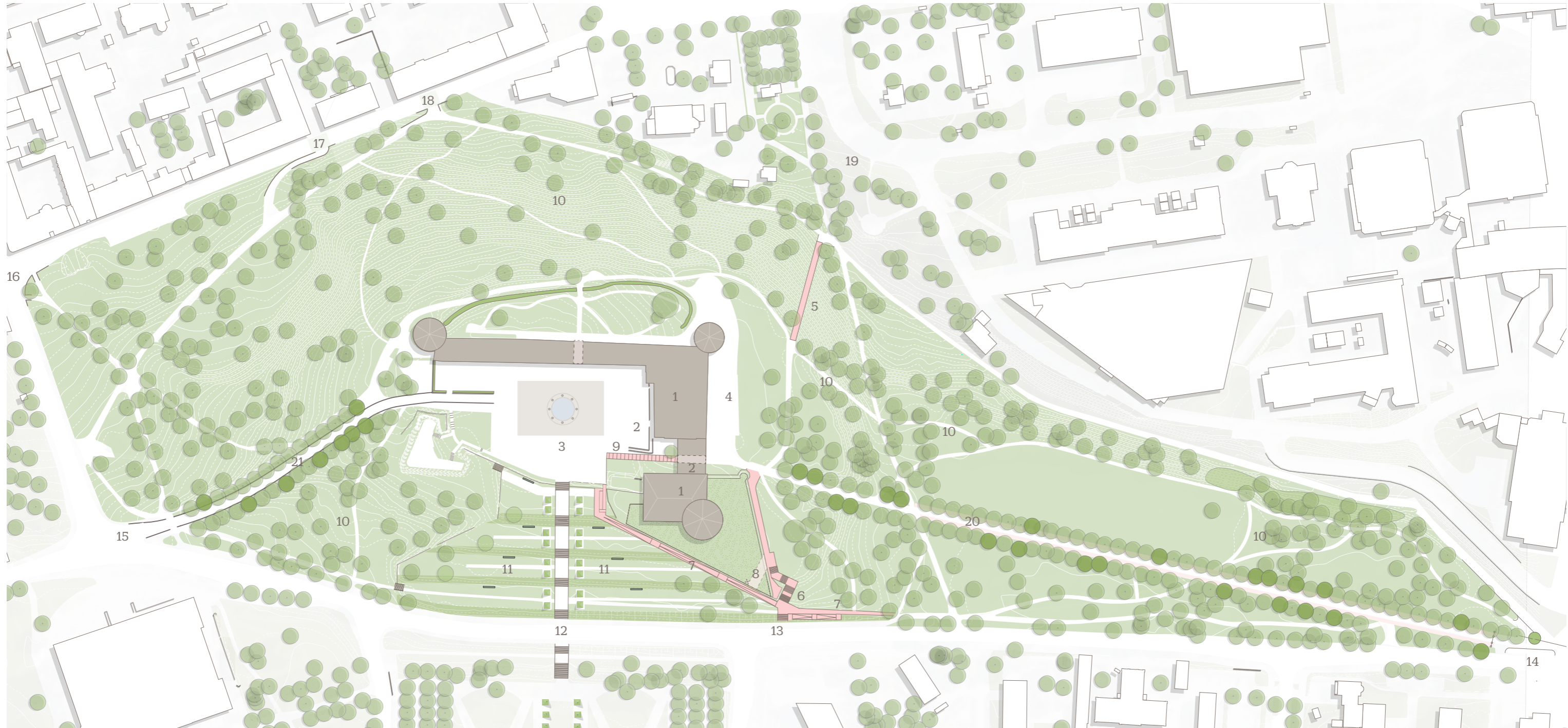

Medins karta från år 1898.

Illustrationsplan

- 1. Konstmuseum
- 2. Entré konstmuseum
- 3. Borggård
- 4. Yttre borggård
- 5. Bergbana/ Rulltrappa

- 6. Trapplopp
- 7. Ramp
- 8. Hiss
- 9. Förbättrad åsnestig
- 10. Upprustning stigar

- 11. Upprustning terrassplan
- 12. Entré Botan
- 13. Entré Segerstedtshuset/Nya konstmuséet
- 14. Entré Kungs Jans väg
- 15. Entré Kröningsvägen/Carolinabacken

- 16. Entré Carolinabacken/
Drottninggatan
- 17. Rntré Nedre Slottsgatan /Slottsgränd
- 18. Entré Nedre Slottsgatan
- 19. Östra entrén mot Svandammen
- 20. Upprustning av Kungs Jans väg

- 21. Upprustning av Kröningsvägen

Förutsättningar och skydd

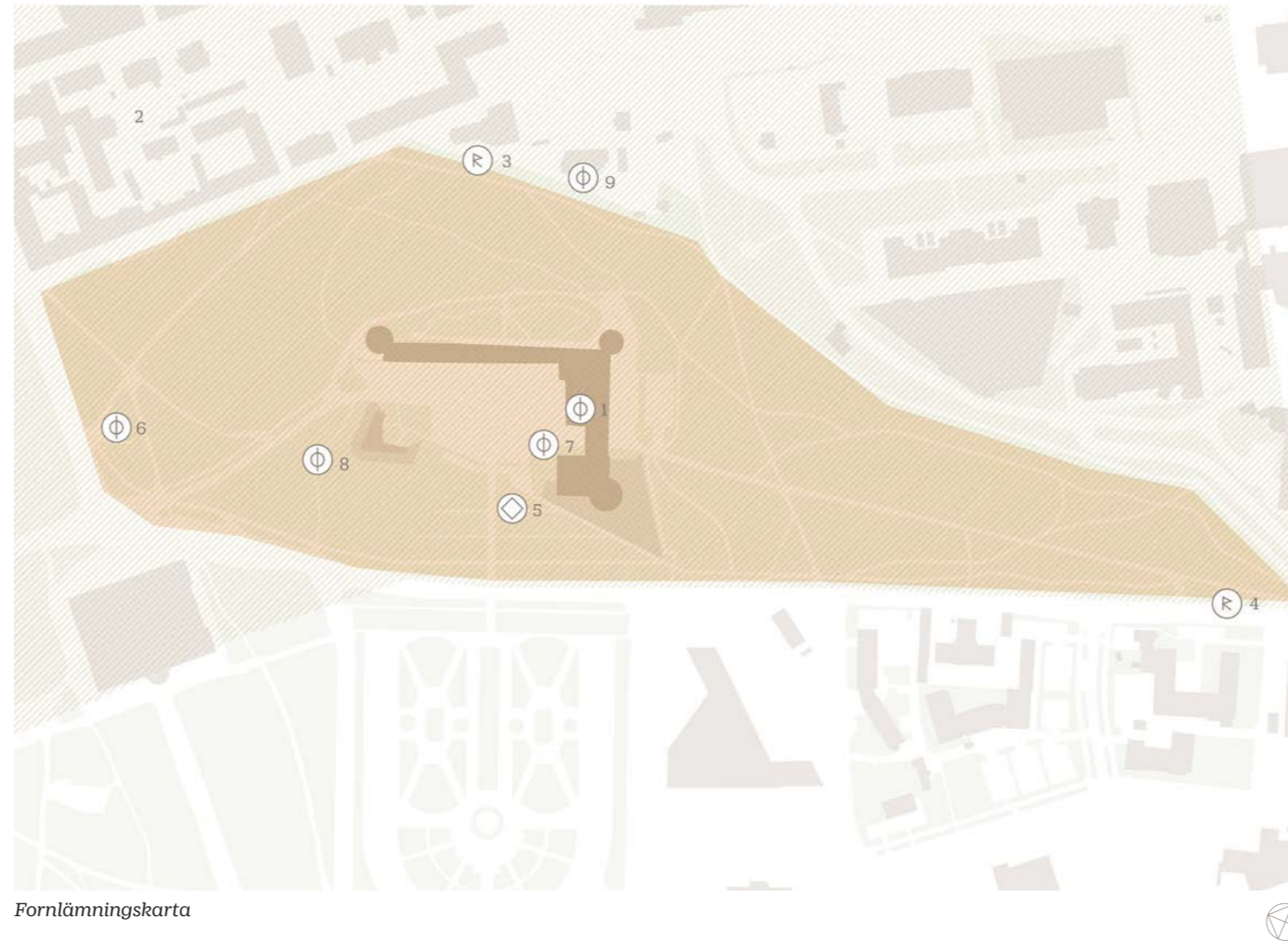
Statligt byggnadsminne:

Hela slottsområdet ligger inom det statliga byggnadsminnet Uppsala slott. För marken inom byggnadsminnet gäller att "...området får inte ytterligare bebyggas. Ej heller får inom skyddsområdet vidtas sådana åtgärder med mark, terrasser och vegetation att dess karaktär förvanskas."

Ett byggnadsminne får ändras i strid mot skyddsbestämmelserna endast om det finns särskilda skäl för det. Det innebär att alla förändringar behöver dispens från Riksantikvarieämbetet innan genomförande. Vanligt förekommande skäl för ändringar är arbetsmiljö, personsäkerhet, brandsäkerhet, energieffektivisering, ändrad/ny användning och fysisk tillgänglighet.

Fornlämningar:

Hela slottsområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården och är även utpekat som en trolig fornlämning. Det innebär att vid all påverkan, schaktning eller liknande behöver först ansökan göras för tillstånd från länsstyrelsen.

Fornlämningskarta

FÖRKLARING

- 1 Möjlig fornlämning: Slottet och hela området runtom
- 2 Fornlämning: Stadslager gäller hela området.
- 3 Fornlämning: Massgrav
- 4 Fornlämning: Vägnärke
- 5 Fornlämningsliknande lämning: bortgrävda gravar
- 6 Minnesmärke: Wennerbergstaty
- 7 Minnesmärke: Vasastaty
- 8 Minnesmärke: Hamarskjöldstaty
- 9 Övrig kulturhistorisk lämning: husgrund

Gång/cykelvägar, parkvägar och stigar

Ett karaktärsskapande och funktionellt element i parkområdet utgörs av det historiska gångsvägssystemet. Över tid har gångvägar och stigar anlagda under 1800-talet lagts igen eller rivits, samtidigt som nya stråk uppkommit. Att återskapa och fritt förnya gångvägar och stigar utgör, tillsammans med restaurering av vegetation, grunden för vård och förnyelse av slottsområdet.

Karta över möjliga gångstråk

FÖRKLARING

- 1 Nedtrampad stig uppgraderas till gångväg.
- 2 Förstärkning av tvärkoppling.
- 3 Ny gångväg i kanten av gräsplanen/branta slänten.
- 4 Ny gångväg i brynzonen/slutet av gräsplanen.
- 5 Ny gångväg förstärker koppling Tornérparken och yttre borggården/koppling bergbana/rulltrappa.
- 6 Historisk gångväg rustas upp och förstärker kopplingen mellan yttre borggården och Tornérparken.
- 7 Nya gångvägar som ansluter till bergbana/rulltrappa.
- 8 Befintliga stigar som kan röjas fram.
- 9 Gångväg förstärker kopplingen Borggården och Engelska parken.
- 10 Upprustade och nya gångar på terrasser.
- 11 Ramper och trappor i samband med hiss.
- 12 Gångväg som följer landskapsformen.

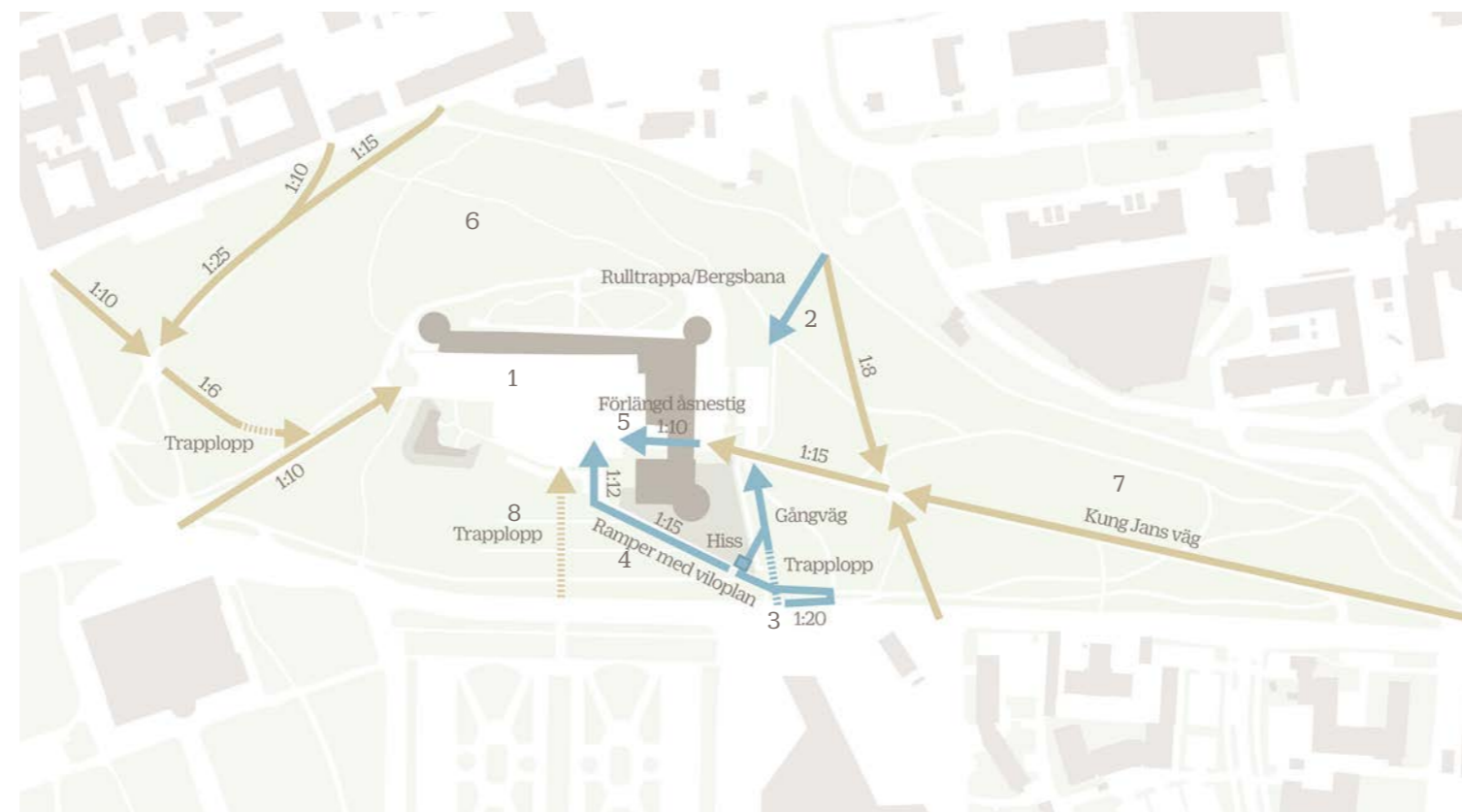

Målpunkter, stråk och tillgänglighet

Uppsala slott med Konstmuseet och parker är idag en viktig målpunkt för både invånare i Uppsala och turister. Slottets strategiska placering högt uppe på Kasåsen utgör både den främsta kvaliteten och en försvårande omständighet för besökande. Med ett utbyggt konstmuseum stärks slottsområdet som målpunkt och kraven på fysisk tillgänglighet måste därmed tillgodoses. Både landskapet och den historiska miljön sätter gränser för omfattningen av dessa åtgärder. Tillgänglighet till den kulturhistoriska miljön utgör samtidigt en viktig aspekt. Här utgör de svårforcerade topografiska förhållandena och de historiska vägarna och terrasseringarna, utblickarna över Botaniska trädgården och Uppsalasläätten en viktig del i berättelsen om Uppsala slott.

Föreslagna stråk och åtgärder för förbättrad tillgänglighet:

- Upprustning av borggården med fontänenläggning (1).
- Rulltrappa/ bergbana (2) från Bleke Backes fot mot Yttre borggården.
- Entré/hiss från Dag Hammarskjölds väg (3) i Bastion Gräsgården samt kompletterande ramper och trapplopp till nya förbindande gångvägar söder om bastionen.
- Ramp (4) längs Bastion Gräsgårdens norra sida.
- Förbättrad åsnestig (5) i anslutning till Kung Jans port.
- Återskapade och fritt förnyade stigar (6) i Slottsbackens östra del.
- Återskapade och fritt förnyade gångvägar i Tornérparken (7) för att tillgängliggöra den södra delen av parken.
- Fritt förnyade terrassplan med gräs och grusytor samt parksoffor (8) på de Rudbeckska terrasserna.

Tillgänglighetsförbättrande tillägg i blått. Befintliga kopplingar i beiget.

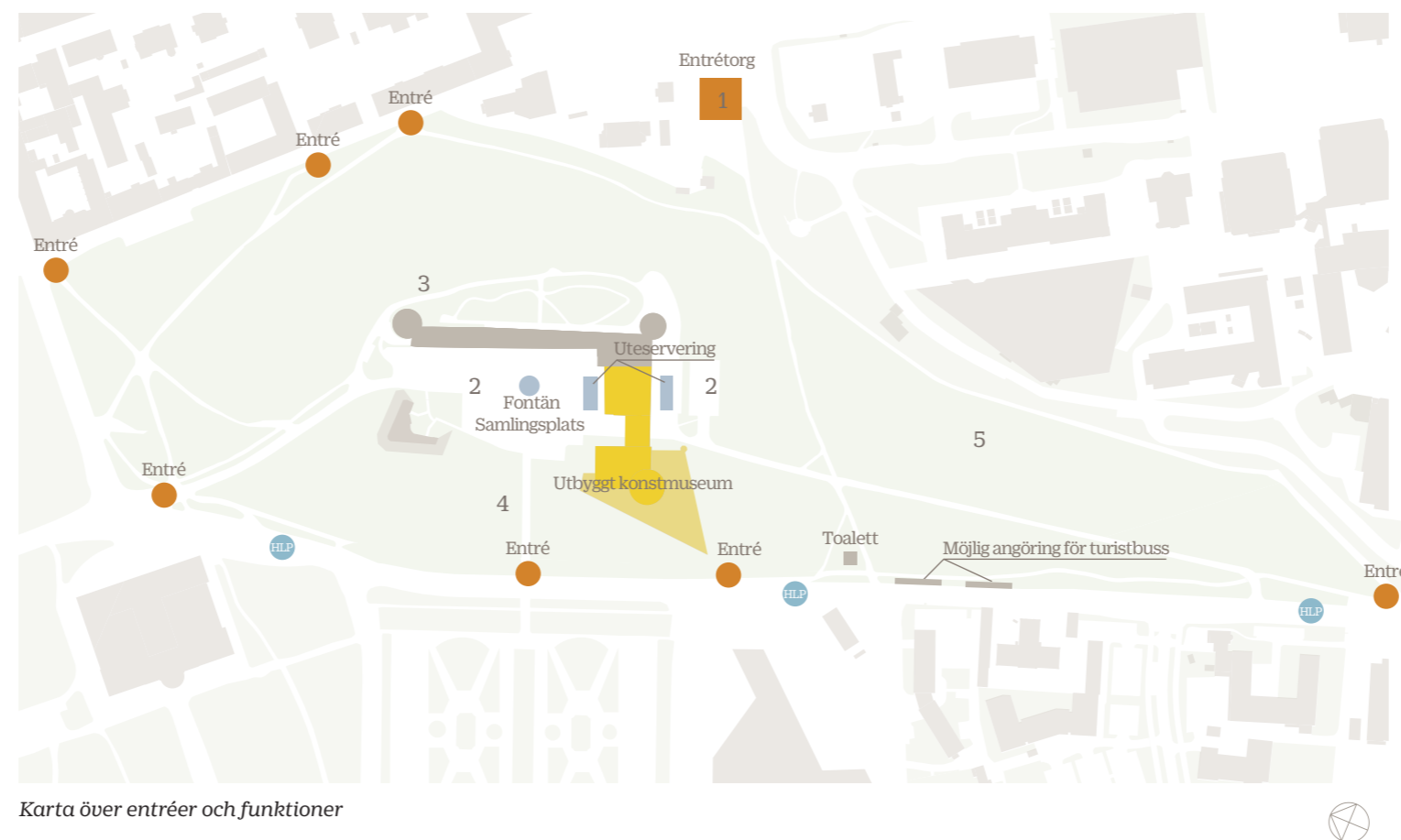
Parkentréer, parkfunktioner, faciliteter och parkering

Som komplement till den grundläggande restaureringen och upprustningen av slottsområdets vegetation och gångvägar, behövs nya tillägg av arkitektonisk och funktionell karaktär för att stärka parkens identitet. Gränserna mot omgivningarna kan förtydligas genom entréer som förstärker upplevelsen av att träda in i lottsområdet. Dessa entréer är även en lämplig plats för information i form av skyltning. Slottsbackens nordöstra del kan utvecklas med en evenemangsplats och entrén från Svandammen i anslutning till Bleke backe kan förstärkas. För att få slottsparken att

fungera behövs även ett samlat grepp vad gäller möblering och belysning, samt en offentlig toalett. Parkutvecklingen förutsätter även en stegvis minskad omfattning av parkeringsplatser, där främst på borggården frigörs från turistbussar och parkerade bilar.

Föreslagen parkering, entréer och faciliteter:

- Entrétorg (1) vid Svandammen skapas
- Borggård, terrasser och Tornérparken föreslås kunna användas av konstmuseet för installationer och skulptur. Tillfälliga anordningar behöver tillståndsbedömas i varje enskilt fall.
- Parkeringar (2) på Borggården samt yttre Borggården reduceras stegvis.
- Parkens entréer markeras i anpassning till lokala förhållanden och förses med informationsskyltar.
- En offentlig toalett uppförs i nordvästra delen av Tornérparken.
- Nya utsiktsplatser (3) längs gångvägen ut med Landshövdingens trädgård skapas och de befintliga sittplatserna förbättras.
- Nya sittplatser (4) på de restaurerade Rudbeckska terrasserna anordnas.
- Nya sittplatser (5) längs parkvägarna i Tornérparken anordnas.
- Belysning i hela slottsområdet ses över och kompletteras.

Karta över entréer och funktioner

Entré Segerstedtshuset/Nya konstmuseet

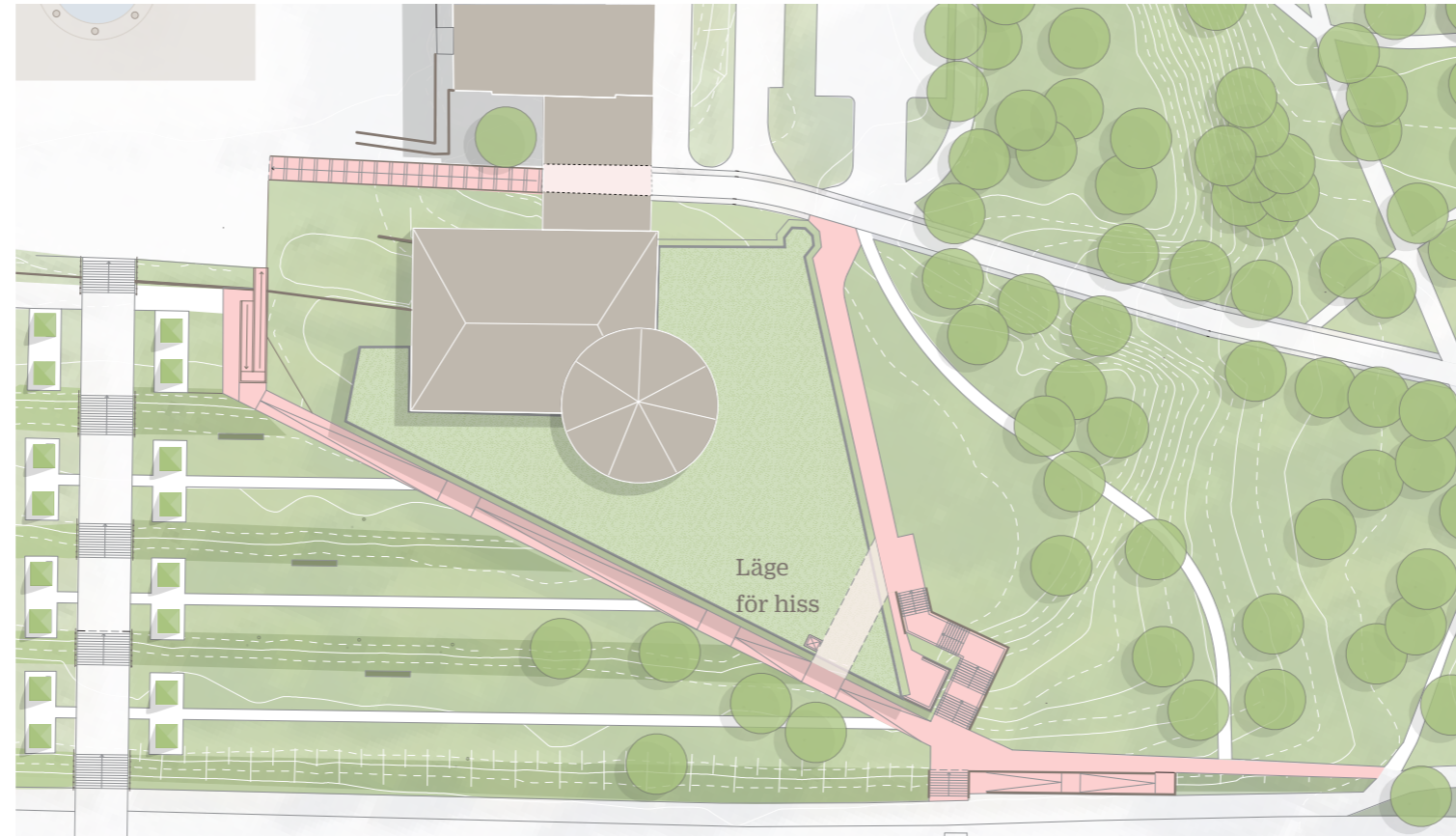
Nuvarande situation:

Idag finns två busshållplatser intill korsningen mellan Norbyvägen och Dag Hammarskjölds väg möter Bastion Gräsgården. En gångväg ansluter till en mellanterrass på en högre nivå i förhållande till gaturummet.

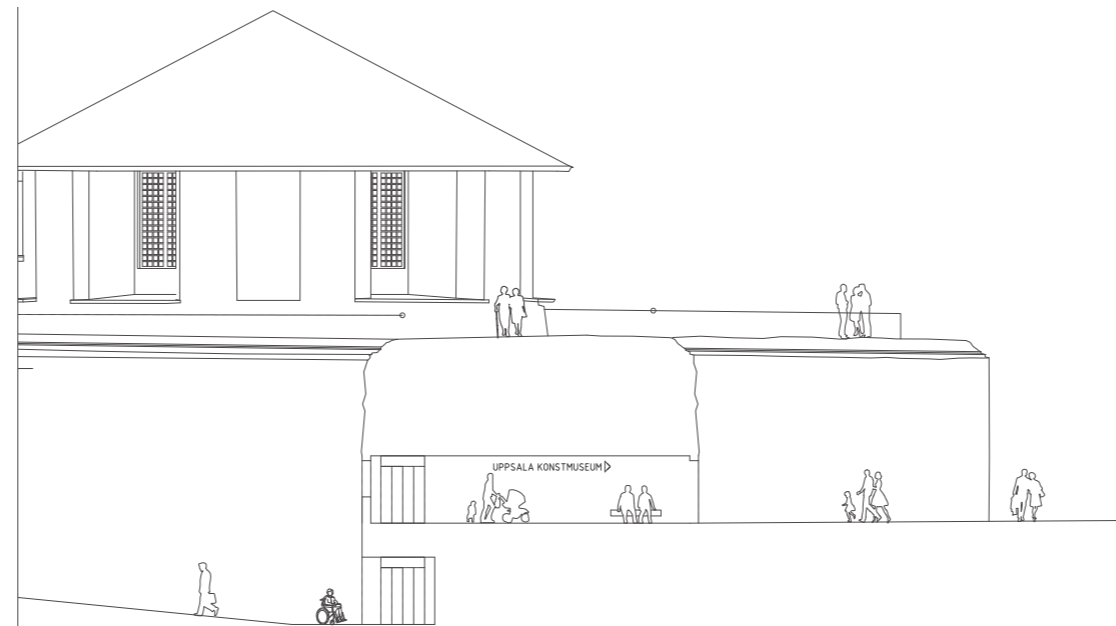
Föreslagen entréutformning:

Trappa och rampsystem leder upp till den högre nivån med anslutande hiss. Möjlighet att anordna trapplopp i anslutning till den södra delen av bastionen. Utgång från hissen till terrassplan.

Stödmurar håller upp trappa och rampkonstruktion där gatuplan förbinds med en ny tillgänglig entré med hiss i Bastion Gräsgårdens västra spets. Plats för informations-skylt och möjlighet att accentuera och förstärka platsen genom ljusgestaltning. Anslutande gångväg leder till ett nytt gångstråk längs med bastionens södra sida.

Karta över entré och nya konstmuseet

Sektion, hiss i Bastionen, Lewan Arkitektkontor

Bergbana/Rulltrappa

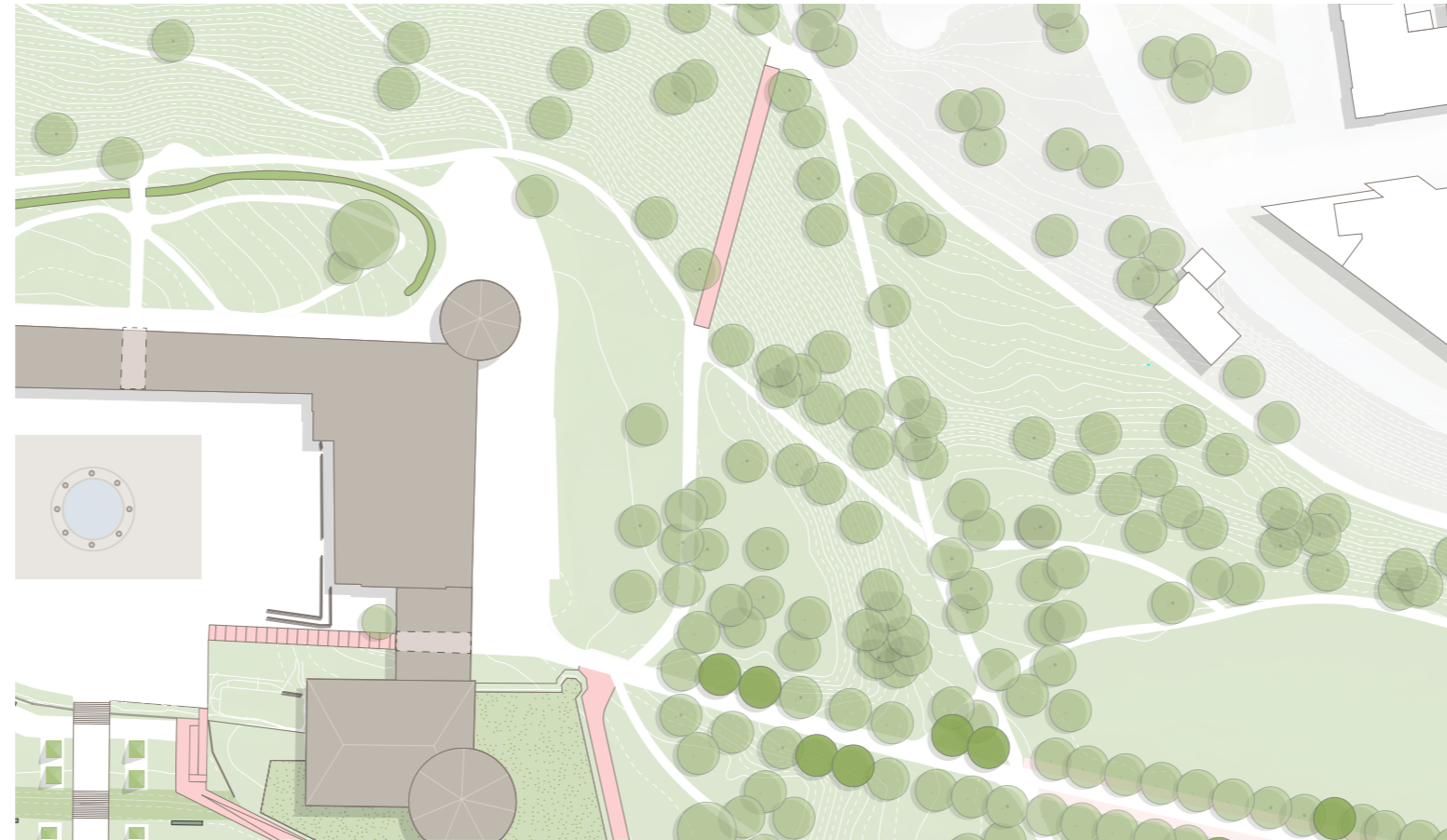
Nuvarande situation:

På yttre Borggården finns parkering, lastplats och uteservering i soligt läge med vy över staden i öster.

Föreslagen utformning:

Bergbana/rulltrappa kompletterar Bleke backes branta parkväg och skapar förutsättningar för nya funktioner på Yttre Borggården. En förstärkt entré vid Svandammen, tex genom ett entrétorg, länkar samman bergbanan/rulltrappan med staden.

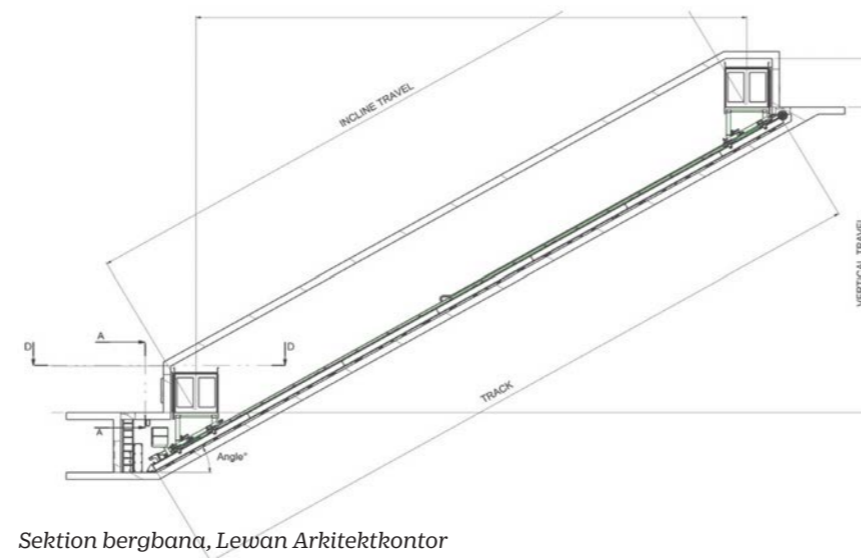
Åsnestigen vid Kung Jans port förbättras genom förlängning och komplettering med ramp för barnvagn/rullstol.

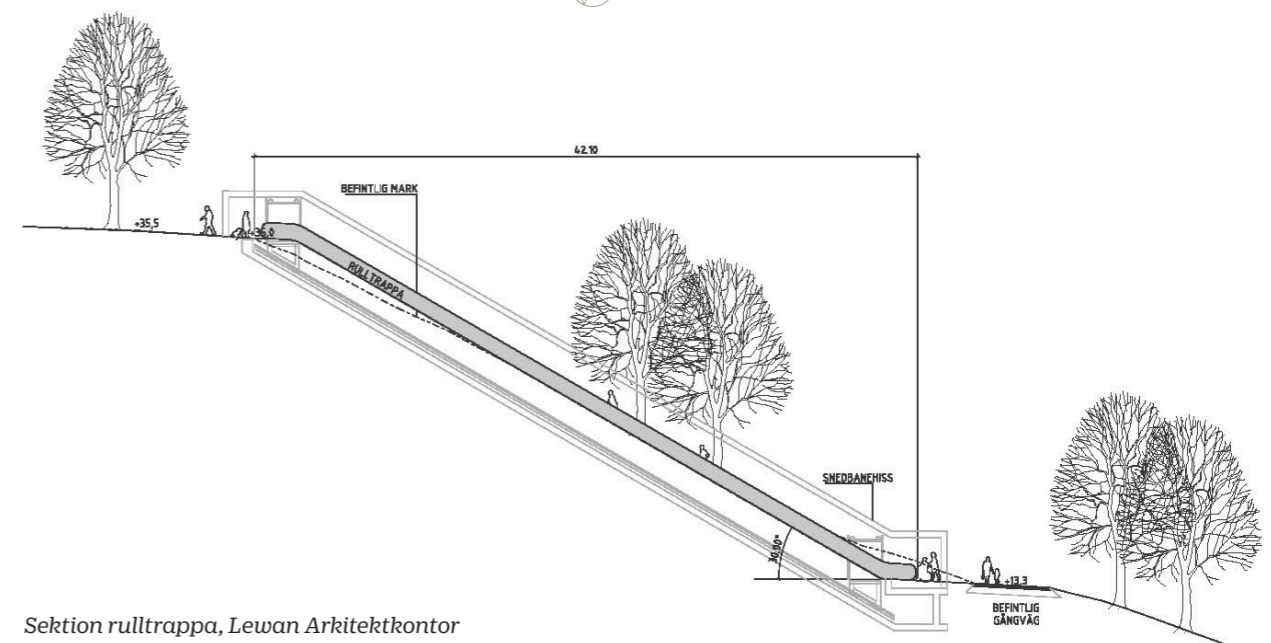
Karta visar läget för ny bergbana/rulltrappa

Illustration över nedre entré för rulltrappa, Lewan Arkitektkontor

Sektion bergbana, Lewan Arkitektkontor

Sektion rulltrappa, Lewan Arkitektkontor

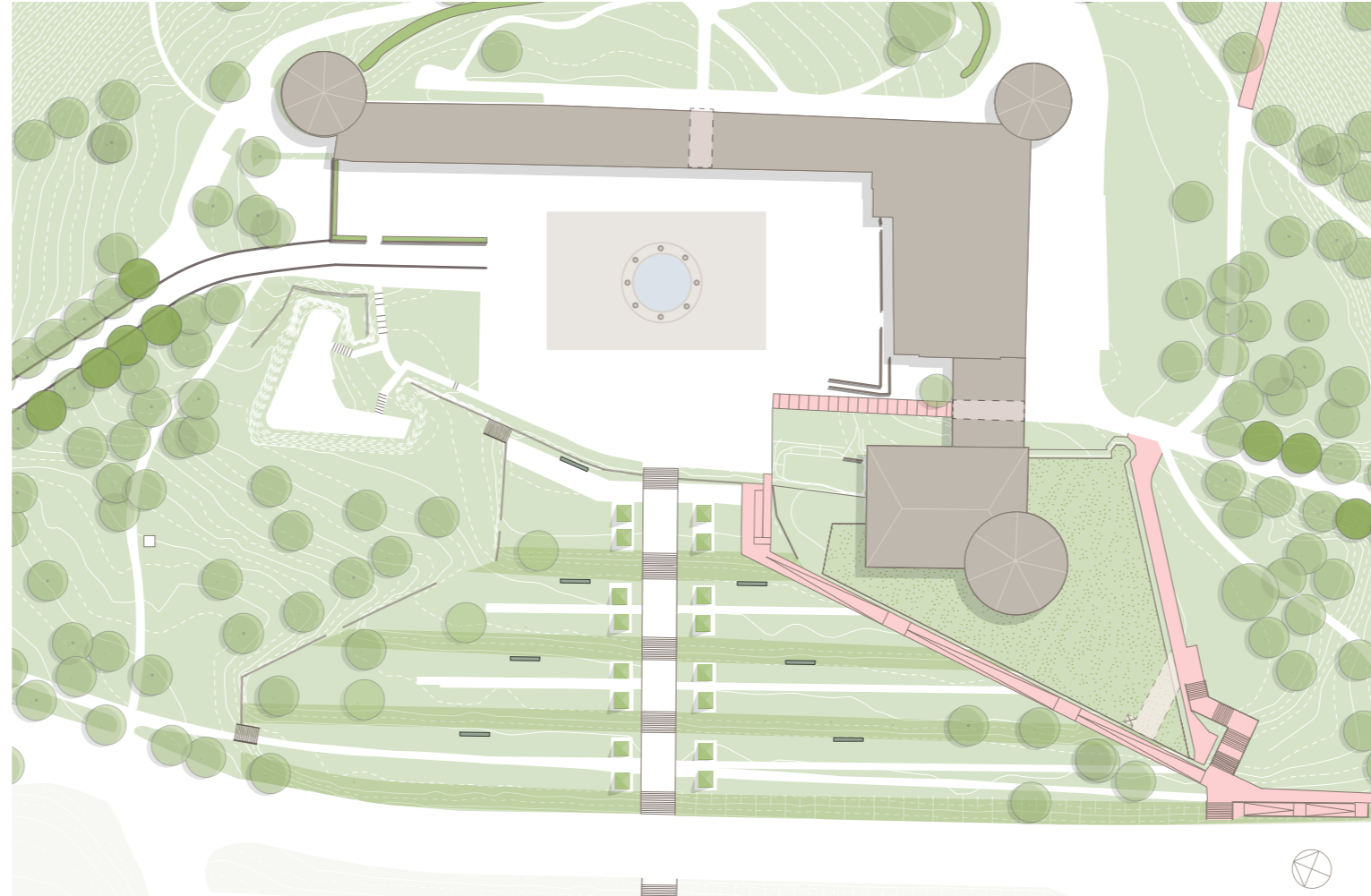
Borggården och Rudbeckska terrasserna

Nuvarande situation:

Borggården domineras av parkeringen och under sommarhalvåret av parkerade tustristbussar.

Föreslagen utformning:

Trafik och parkering på borggården minskas stegvis. Parkeringsplatser för rörelsehindrade ska dock finnas och varutransporter ska kunna ske. Bussuppställning föreslås flyttas, detta är under utredning. Borggårdens markbeläggning rustas och ger plats för uteservering och temporär skulpturutställning. Vattenkonsten utvecklas för lek och vattenkontakt. De upprustade Rudbeckska terrasserna möbleras med långa parksoffor med utblickar över Botaniska trädgården. Den historiska kopplingen till Botan förtydligas genom ett breddat trapplopp och nyplantering av pyramidgranar.

Karta visar Borggård samt terrasserna.

Illustration Borggården, Lewan Arkitektkontor

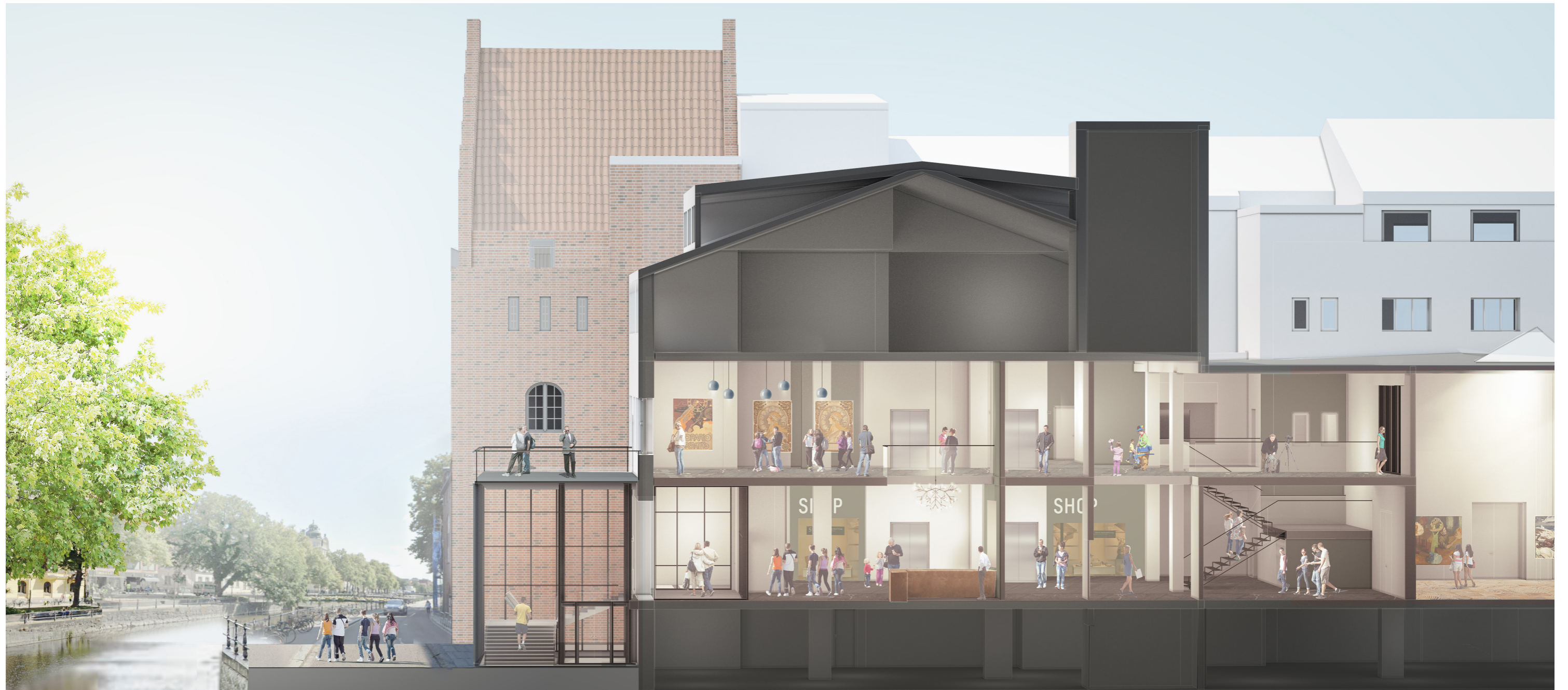

Entré Botan, befintlig situation

Entré Botan, föreslagen situation

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BERÄTTELSE OM BYGGNADEN OCH PLATSEN	3
BERÄTTELSE OM BYGGNADEN OCH PLATSEN	4
"BESÖKARENS VÄG" GENOM KONSTMUSEET - PLAN 2	5
"BESÖKARENS VÄG" GENOM KONSTMUSEET - PLAN 3	6
"BESÖKARENS VÄG" GENOM KONSTMUSEET - PLAN 4	7
PLAN 2	8
PLAN 3 - DEL 1	9
PLAN 3 - DEL 2	10
PLAN 4 - DEL 1	11
PLAN 4 - DEL 2	12
SEKTIONER.....	13
SEKTIONER.....	14
VISIONSBILD - SNITT FRÅN ENTRÉ TILL UTSTÄLLNINGSHALL.....	15
VISIONSBILD - SNITT GENOM KAFÉ OCH GRÄND.....	16
VISIONSBILD - SNITT GENOM FÖRHÖJD UTSTÄLLNINGSHALL.....	17
VISIONSBILD - VYER I FOAJÉ.....	18
PLAN 2 MED REDOVISADE TAKHÖJDER SAMT DISPONIBLA YTOR	19
PLAN 3 MED REDOVISADE TAKHÖJDER SAMT DISPONIBLA YTOR	20
PLAN 4 MED REDOVISADE TAKHÖJDER SAMT DISPONIBLA YTOR	21
SAMMANSTÄLLNING AV AREOR OCH PERSONBELASTNING	22

UTREDNINGEN HAR UTFÖRS AV LENA ENGBERG OCH ELIF EKIM OLSEN
I SAMRÅD MED KONSTRUKTÖR, VVS-KONSULT OCH TRAFIKPLANERARE

BERÄTTELSE OM BYGGNADEN OCH PLATSEN

HISTORIK

Boktryckeriet Almquist & Wiksells var i början av 1900-talet ett av Sveriges ledande företag inom grafik och tryck. När verksamheten expanderade beslutade man sig för att bygga en ny fabrik och köpte 1902 en tomt på Västra Ågatan 16 i kvarteret Kaniken.

Fabriken ritades av de kända Uppsalaarkitekterna Victor Holmgren och Ture Stenberg.

Utmed Västra Ågatan byggdes de ståtliga röda tegelbyggnaderna med röda tegeltak och en trappgavel mot årummet. Efterhand som Almquist & Wiksell växte byggdes fastigheten ut med nya volymer längre in på gården. Endast en smal gränd med entréer och den indragna fasaden mot ån var obebyggd.

1973 jobbade 600 personer på Uppsalafabriken i Kaniken. A&W hade vuxit ur lokalerna och flyttade därför verksamheten till större lokaler i Fyrislund. Kaniken omvandlades då till kontor.

Under 1980-talet flyttade Filmstaden in i Kaniken och byggde då till en ny entré med glasfasad i öppningen mellan tegelvolymerna utmed ån. Förutom Filmstaden finns idag en rad olika verksamheter i lokalerna: tandläkeri, arkitektkontor, laserbehandling, dataföretag, hemslöjdskonsulenter, trafikskola mm. Flera av verksamheterna planerar att flytta ur lokalerna. Verksamheter som är kvar har behov av tillgång till flera av trapphusen i fastigheten.

För en kulturell institution, och framförallt för ett museum som företräder konst och design, är identitetsskapande lokaler med en tydlig och välkomnande entré av största vikt. Kaniken ger stora möjligheter att skapa just detta.

Fasad mot Västra Ågatan innan glasfasaden byggs ut, datum okänt

Västgöta nation till vänster Norrlands nation till höger

Nuvarande entré mot Västra Ågatan. Läget vid Fyrisån mitt i Uppsala är svårslaget med fina omgivelningar och ett lättillgängligt läge för besökare.

LÄGET

Kaniken har ett mycket centralt läge utmed Fyrisån. På vardera sida om fastigheten ligger Norrlands- och Västgöta nationshus - också de med vackra fasader mot ån. Det centrala läget ger många fördelar:

- Den fina miljön med de stora träden utmed årummet är ett fint promenadstråk där folk gärna rör sig eller sitter ned en stund och njuter av vattnet och grönskan. Många arbetar i centrum eller passerar centrum på väg någon annanstans. Då är det lätt att slinka in på en intressant utställning eller ett föredrag i Kaniken. Kulturen görs tillgänglig för alla - även de som annars kanske inte uppsöker museer.
- Det är lätt att nå platsen med kollektivtrafik då resecentrum ligger inom 10 minuters promenad från Kaniken.
- Stadslivet behöver kulturella mötesplatser som kompletterar handeln och restaurangerna.
- Det centrala läget med mycket folk i rörelse gör det tryggt att ta sig till lokalerna såväl dagtid som kvällstid.
- Uppsalas historiska kvarter ligger några kvarter bort. Turister som besöker dessa hittar då enkelt museet i Kaniken också.

Det centrala läget innebär också att det finns ganska mycket trafik och att det saknas goda angöringsmöjligheter utmed Västra Ågatan för varutransporter, men i centrum är det acceptabelt att tillfälligt stanna till utmed trottoaren för kortare i- och urlastningar. Angöring utmed Trädgårdsgatan kan ordnas då ett antal parkeringsplatser flyttas. Bilburna besökare hänvisas till allmänna parkeringar i centrum, men handikapp-parkering kan lösas i Kanikens garage.

FÖRSLAGET

Förslaget innebär att Uppsala konstmuseum i princip upptar två hela våningsplan, plan 3 och 4, samt delar av plan 2 (entréplan) i Kaniken. Man nyttjar även lokaler i en angränsande fastighet med fasad mot Trädgårdsgatan där museets varumottagning placeras. Fastigheten ägs av en bostadsrättsförening och är ursprungligen byggd för biografen Röda kvarn.

Ursprunglig biografentré mot Trädgårdsgatan, datum okänt

Mot ån reser sig Kanikens ståtliga tegelfasader med den karakteristiska trappgaveln. Fasadens har en indragen del och en portik som vänder sig mot årummet. Genom att riva Filmstadens glasfasad återställs den ursprungliga volymen, tegelfasaderna friläggs och ett gårdsrum öppnar sig mot ån. Ett burspråket som idag sitter ovanpå Filmstadens tak träder fram.

Fastighetens inre delar har putsade fasader. En låg husvolym mitt i fastigheten omringas på tre sidor av högre volymer. Fasaderna har olika fönstertyper med igensatta överdelar. Genom att lyfta det låga taket ytterligare en våning skapas en hög rumsvolym mitt i fastigheten. Det bildas en tydlig struktur med en central punkt kring vilken övriga rumsformer och funktioner placeras. Fönsterraden ovanför takytan på bilden blir invändiga öppningar varav några sätts igen. Den övre fönsterraden tillhör andra hyresgäster och berörs ej.

Vid tidigare ombyggnader har delar av tegelfasaderna mot den glasade fasaden rivits. I öppningarna sätts glaspartier mot årummet då Filmstadens glasutbyggnad rivs.

Idag består större delen av lokalerna av mörka och slutna biosalonger.

MÅL FÖR KONSTMUSEETS LOKALER I KANIKEN

- Koppla ihop byggnadens olika delar till en struktur med god logistik och öppenhet.
- Verksamhetens olika funktioner ska kunna användas oberoende av museets öppettider.
- Kanikens arkitektoniska förutsättningar skapar intressanta upplevelser.

Byggnaderna bärs upp av pelare och balkar i husets mitt. Pelartjocklekar varierar. Rumshöjderna är generösa på var sida om pelarraden.

Mellan den låga husvolymen och Norrlands nation finns en liten öppning. Då lågdelen höjs ytterligare en våning med glasade fasader skapas ett stort ljusinsläpp i delar av lokalen. Med växter och belysning kan ytan förvandlas till något mer tilltalande.

Portiken med smidesstaket leder in i gränden. Entréer mot gränder möjliggör separata ingångar för museipersonal och kaféverksamhet.

Gränden har en intim karaktär med vackra fasader. Den låga putsfasaden mot Västgöta nation ger en tilltalande skala. Fönstren knyts samman med vertikala indragningar i tegelmuren. De övre våningarna har höga fönster.

Entréplanet i byggnaden utmed gränden har låg takhöjd med välvda takelement. Genom att riva halva bjälklaget skapas en luftig och ljus lokal med nya förutsättningar för kaféverksamhet i gränden.

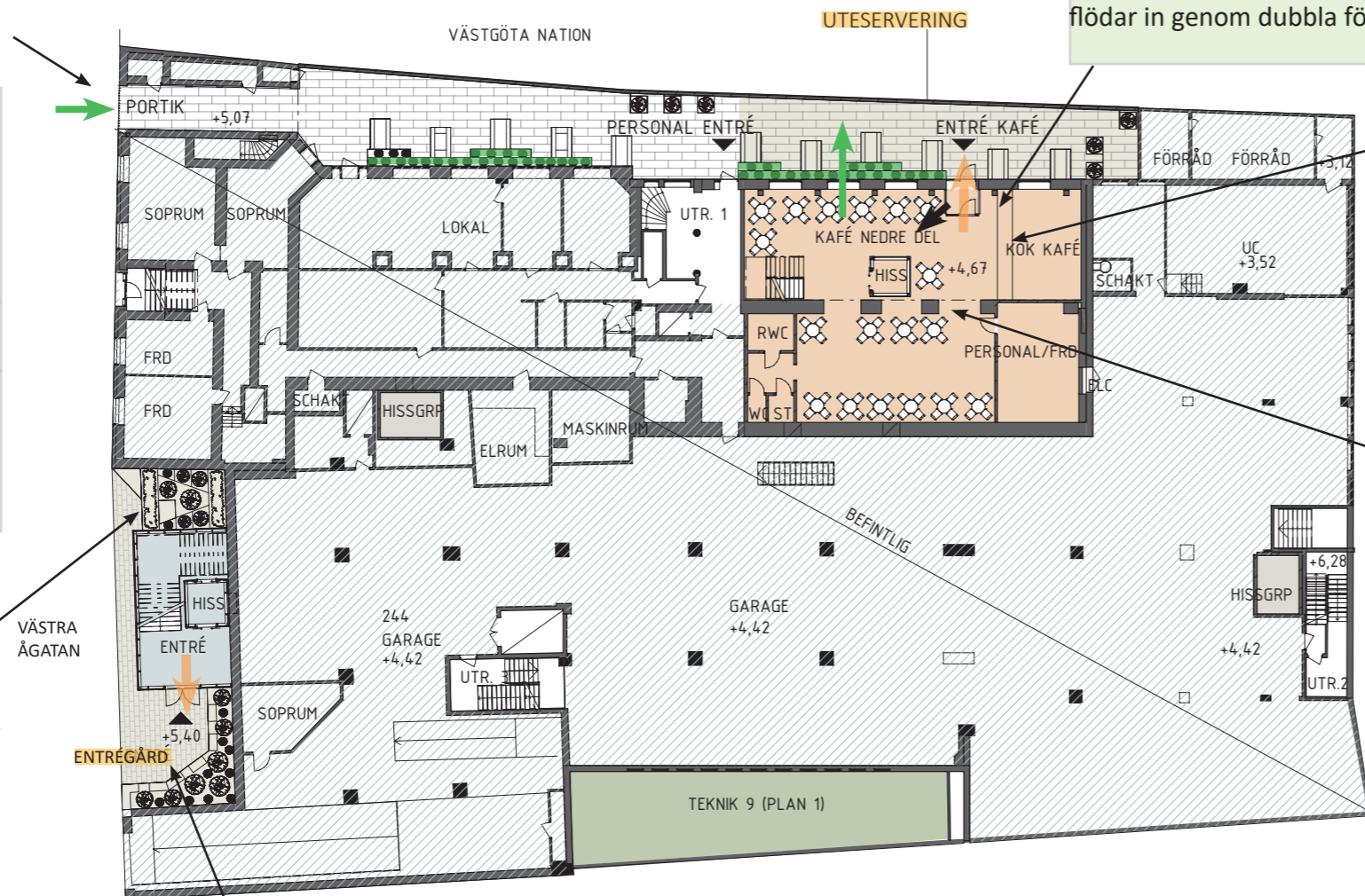
Biografens bunkerliknade huskropp lämpar sig väl för ljuskänslig konst.

Angöring för transporter till kaféet sker utmed Västra Ågatan där kortare stopp för varumottagning kan accepteras.

Från trottoaren syns en järngrind i en vackert format portik som leder in i gränden. Genom den putsade portiken kliver vi in i en annan tidsålder och omges av byggnader med själfulla fasader. Planteringar och trivsamt belysning lockar oss in och längst in i gränden syns kaféets entré och uteservering.

En liten grönyta med en skulptur annonserar konstmuseet.

Entréplanet har låga fönster och dörrar och utifrån det ser ut att vara en liten och mysig lokal. Innanför dörren överraskar kaféet med en fantastisk volym med dubbel takhöjd, över 6 meter, och ljuset flödar in genom dubbla fönsterrader.

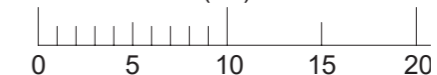
Kaféets kök och servering ligger nära entrén och nås enkelt vare sig man vill sitta inne eller ut. Bjälklaget mellan entréplanet och våningen ovanför har delvis rivits och på två sidor syns kaféets övre del på de balkonger som ramar in två sidor av rummet. En luftig ståltrappa och en glasad hiss leder upp till övre plan.

Mitt i rummet står en rad med kraftiga betongpelare. Innanför pelarraden ändras rummets karaktär och blir intimare. Kontrasterna förstärker varandra. Här är takhöjden låg och i taket syns de välvda takelementen. Pelarraden ger en tydlig struktur och möjliggör en rundgång i lokalen.

Den smala Västra Ågatan stryker tätt förbi kanikens fasader. Den dubbelriktade gatan begränsar trottoarernas utbredning och det känns därför extra inbjudande att Kanikens tegelfasader återigen öppnar upp sig och bildar en välkomnande entrégård. Där bildas en mötesplats som ramar in av grönska och sittplatser. Här kan man sitta ned

en stund och njuta av livet kring Fyrisån. Fasadens röda tegelfasader är ståtliga, men kanske lite slutna. Den uppglasade entrén lättar upp intrycket och bjuder in besökaren. En generös trappa och en glasad hiss bjuder in till museet.

- Tillgång till utemiljö
- Utblick över lokalen eller ut från lokalen
- Dagsljusinsläpp

"BESÖKARENS VÄG" GENOM KONSTMUSEET - PLAN 3

Direkt innanför entrén får man god överblick över lokalerna: rakt fram ligger den stora utställningshallen och till vänster om den ligger den generösa trappan till övervåningen. Museishopens och hissarna ligger till vänster. Däremellan syns den uppglasade entrén till kaféet. Mitt i rummet ligger receptionen - kan inte missas! Rundar man receptionen så kan man se utställningen i högervarv. Längst till höger ser man kapprum och toaletter. Inga problem att planera sitt besök!

Genom öppningen som tagits upp i bjälklaget ovanför receptionen ser och hör man att det finns mer att uppleva på våningen ovanför.

Kaprum och toaletter ligger väl synliga från entrén. En del av kapprumets golv är förhöjt ovanför garagedfarten, men tillgängliga kapphyllor, värdeskåp och toaletter ligger intill. Längst in finns en lugn hörna med sittplatser och utblickar mot ån och entrén.

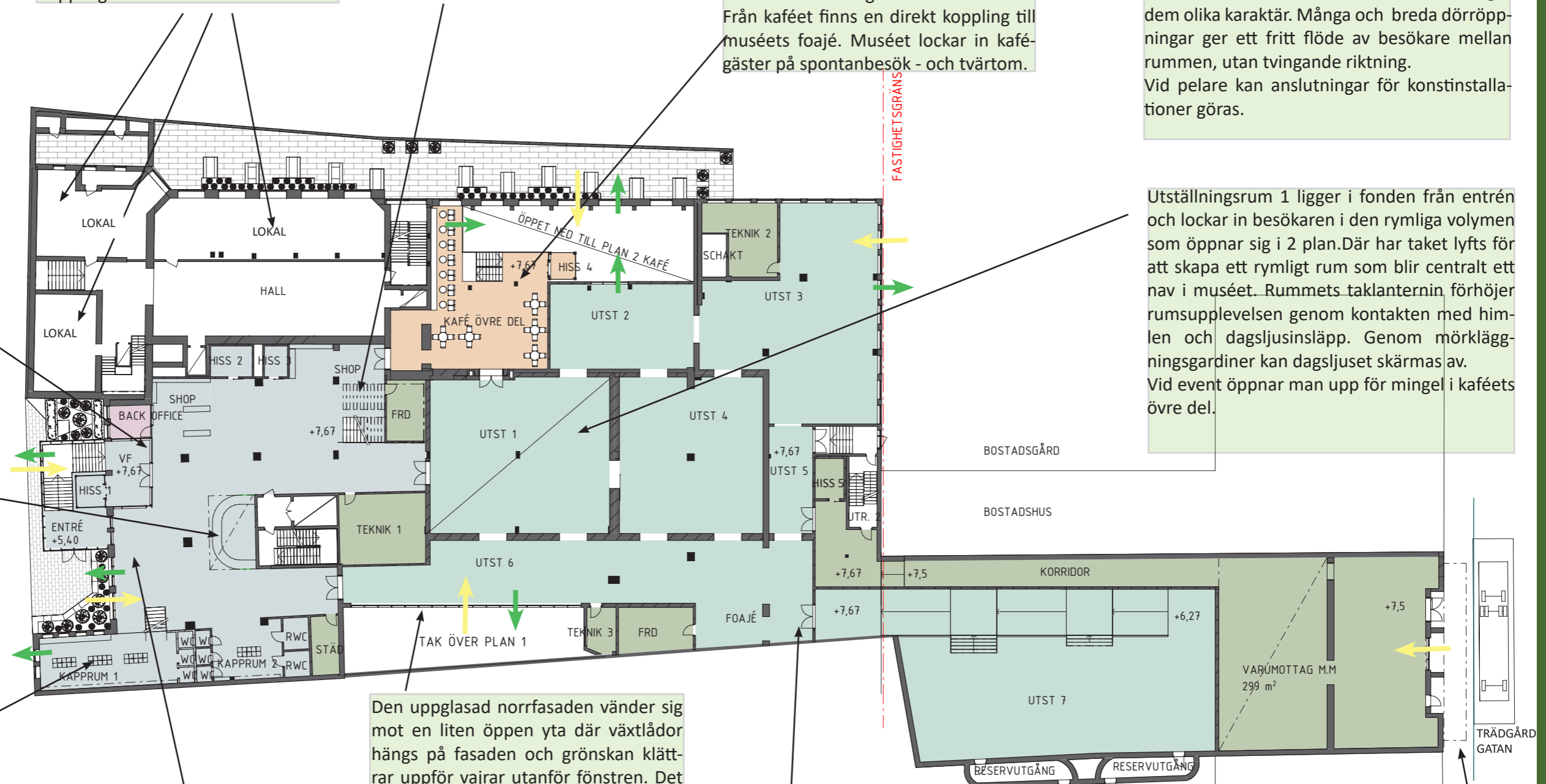
Lokaler som ligger i anslutning till museet kan innehålla kompletterande verksamhet. Här finns ingen direkt koppling mellan lokalerna.

Den generösa trappan och två hissar skapar ett bra flöde mellan våningarna.

På kaféets övre plan har man en fin vy över kaféet och gränden. Vid tillställningar kan kaféet öppnas upp mot det centrala utställningsrummet 1. Från kaféet finns en direkt koppling till museets foajé. Museet lockar in kafégäster på spontanbesök - och tvärtom.

Utställningshallarna har olika karaktär vilket ger variation i utställningen. Takhöjder, dagsljusinsläpp, genomsikter, rumsformer och rumsstorlekar varierar mellan rummen och ger dem olika karaktär. Många och breda dörröppningar ger ett fritt flöde av besökare mellan rummen, utan tvingande riktning. Vid pelare kan anslutningar för konstinstallationer göras.

Utställningsrum 1 ligger i fonden från entrén och lockar in besökaren i den rymliga volymen som öppnar sig i 2 plan. Där har taket lyfts för att skapa ett rymligt rum som blir centralt ett nav i museet. Rummets taklanternin förhöjer rumsupplevelsen genom kontakten med himlen och dagsljusinsläpp. Genom mörkläggningsgardiner kan dagsljuset skärmas av. Vid event öppnar man upp för mingel i kaféets övre del.

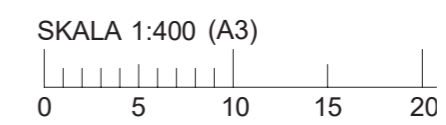
Utmed fasaden finns plats för grupper att samlas inför visningar mm. Där ges fina utblickar mot årummet genom stora glaspartier Dessa monteras i befintliga öppningar som tagits upp tidigare.

Den uppglasad norrfasaden vänder sig mot en liten öppen yta där växtlådor hängs på fasaden och grönskan klättrar upp för vajrar utanför fönstren. Det är en plats för skulpturer och för vila i ljuset.

Inlända utställningar visas i det inre rummet där klimat- och säkerhetskrav kan tillgodoses. Utanför entrén till utställningsrummet finns en egen foajé med plats för t.ex. försäljning och boksignering. Rummets nivåskillnad skapar spänning och möjlighet att se konstverken ur olika perspektiv. Utställningsväggen börjar utmed den breda rampen.

Museets varumottagning vänder sig mot Trädgårdsgatan. Den gamla biografen Röda Kvarns skärmtak rekonstrueras som skydd för inlastningen.

- ← Tillgång till utemiljö
- ← Utblick över lokaler
- ← Dagsljusinsläpp

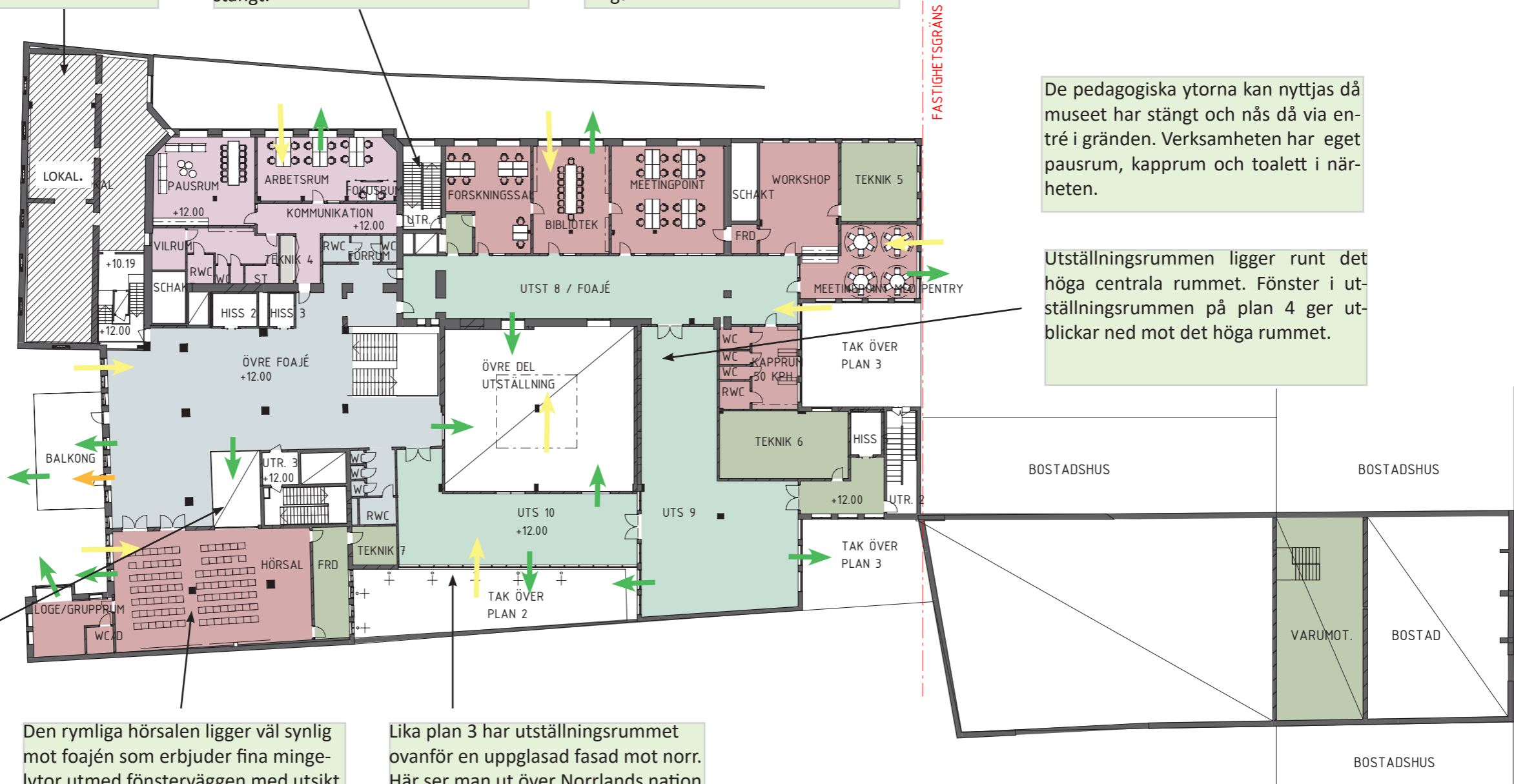
Lokaler som ligger i anslutning till museet kan innehålla kompletterande verksamhet. Lokalen ligger på en annan nivå än museets lokaler.

Personalytor och pedagogiska lokaler (forskarsal, meeting point mm) forskarsal nås via trapphuset mot gränden och kan därför nås även då museet är stängt.

De pedagogiska ytorna glasas mot utställningsrummen för att synliggöra upp verksamheten. Utställningsrummet används för gruppernas utställningar.

Från trappan och hissarna får man även på plan 4 en god överblick över lokalerna. Hörsalen annonserar sig tydligt, mingelytan är fri och man kan väja höger eller vänstervarv kring det centrala utställningsrum 1 med dubbel takhöjd. Ett stort glasparti öppnar upp mot utställningsrummet. Toaletter är lätt att hitta på var sida om trappan för besökare finns intill

Öppningen i bjälklaget ger kontakt med den nedre foajén.

De pedagogiska ytorna kan nyttjas då museet har stängt och nås då via entré i gränden. Verksamheten har eget pausrum, kapprum och toalett i närheten.

Utställningsrummen ligger runt det höga centrala rummet. Fönster i utställningsrummen på plan 4 ger utblickar ned mot det höga rummet.

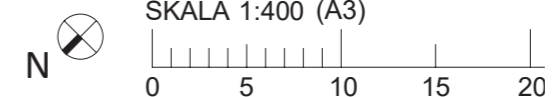
Den rymliga hörsalen ligger väl synlig mot foajén som erbjuder fina mingelytor utmed fönsterväggen med utsikt mot årummet. Pelarna delar upp möbleringen i två grupper för bildvisningar på dubbla skärmar.

Lika plan 3 har utställningsrummet ovanför en uppglasad fasad mot norr. Här ser man ut över Norrlands nation och ev. skyntar domkyrkans torn ovanför dessa.

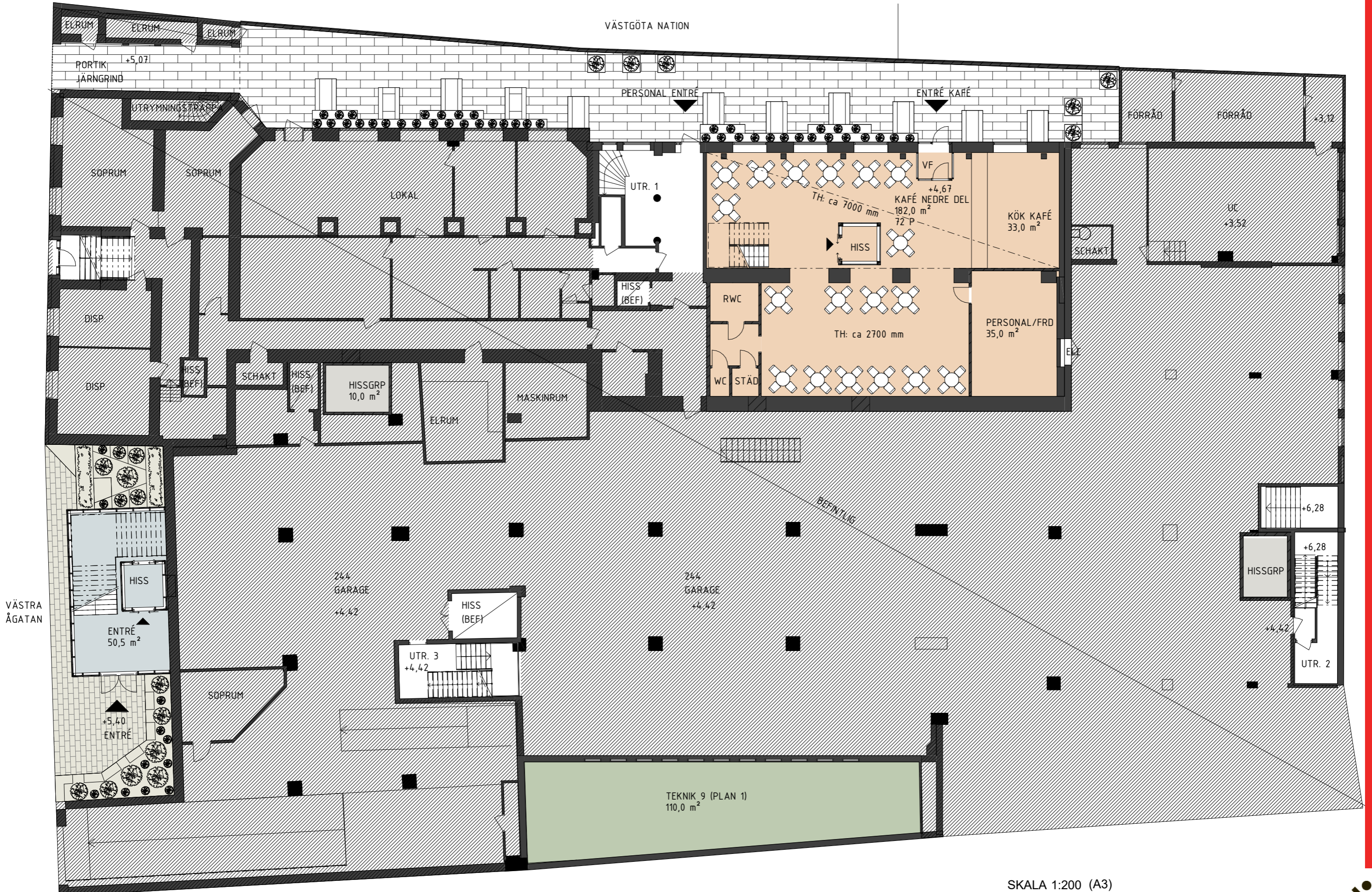
- Tillgång till utemiljö
- Utblick över lokaler
- Dagsljusinsläp

PLAN 4

SKALA 1:400 (A3)

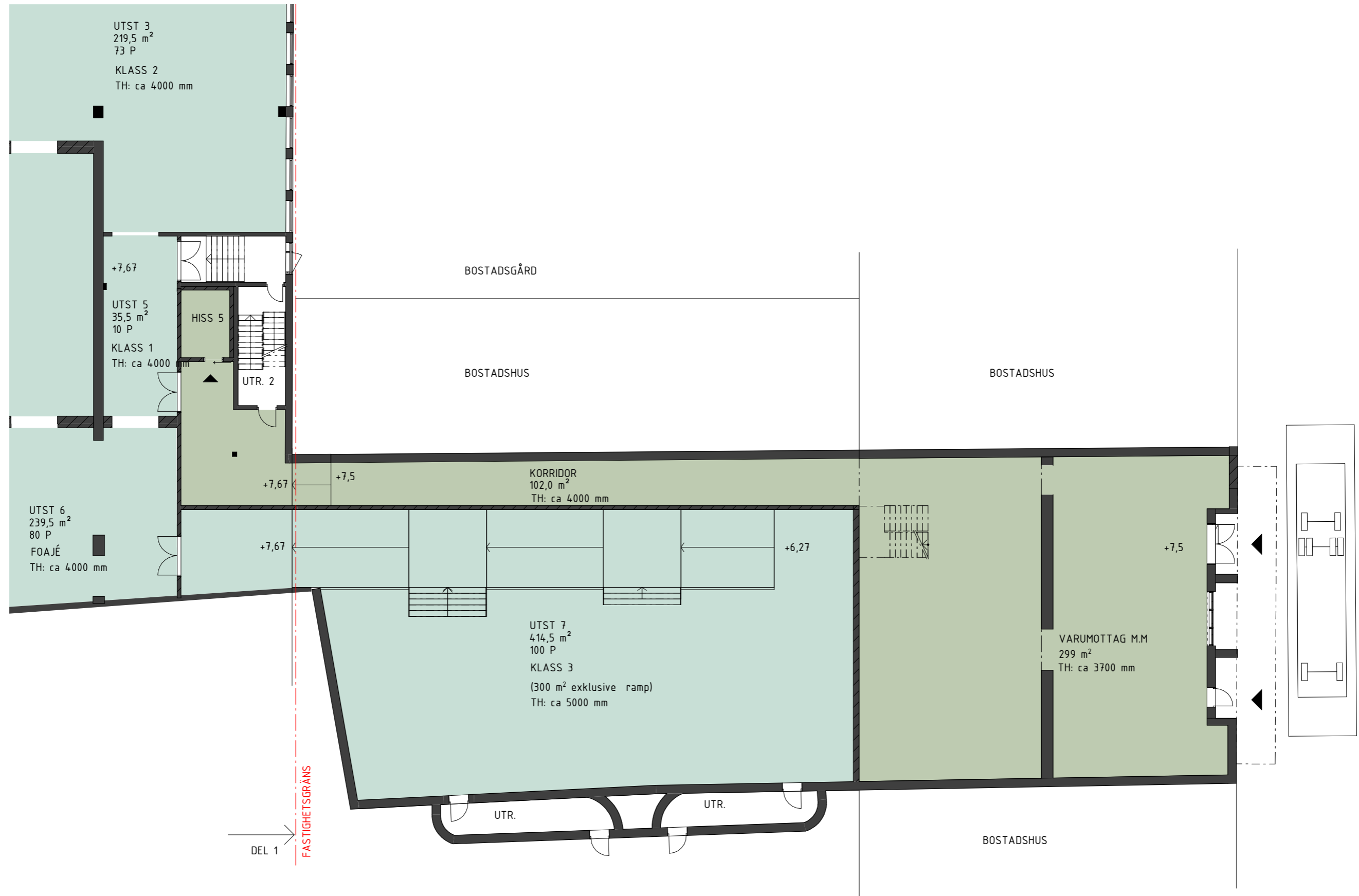

TH: Takhöjd
Klass 1-3 : Klimat- och säkerhetsklass

SKALA 1:200 (A3)

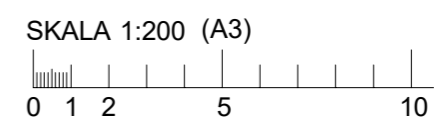

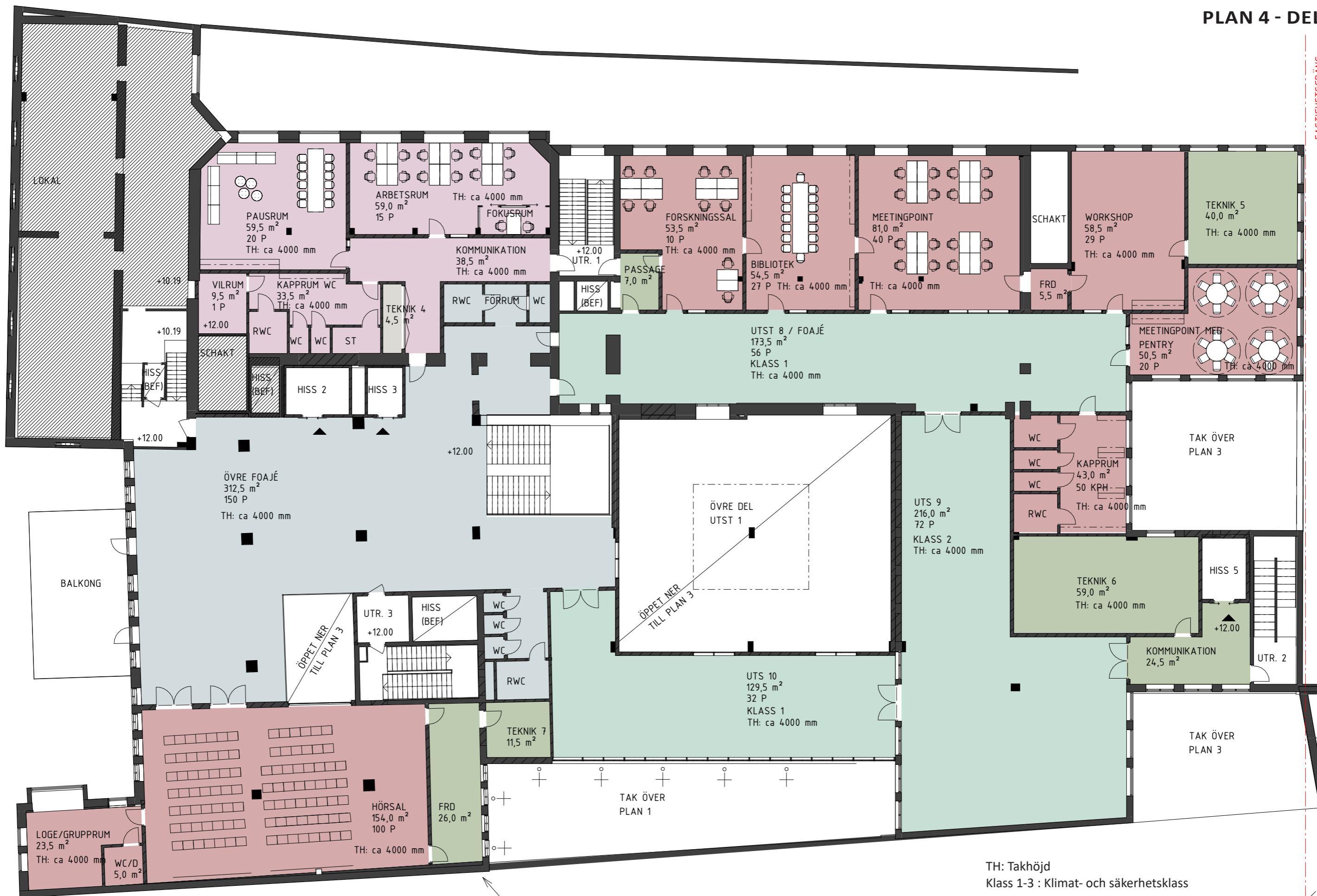

DEL 1 → FASTIGHETSGRÄNS

TH: Takhöjd
 Klass 1-3 : Klimat- och säkerhetsklass

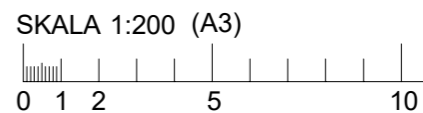

FASTIGHETSGRÄNS

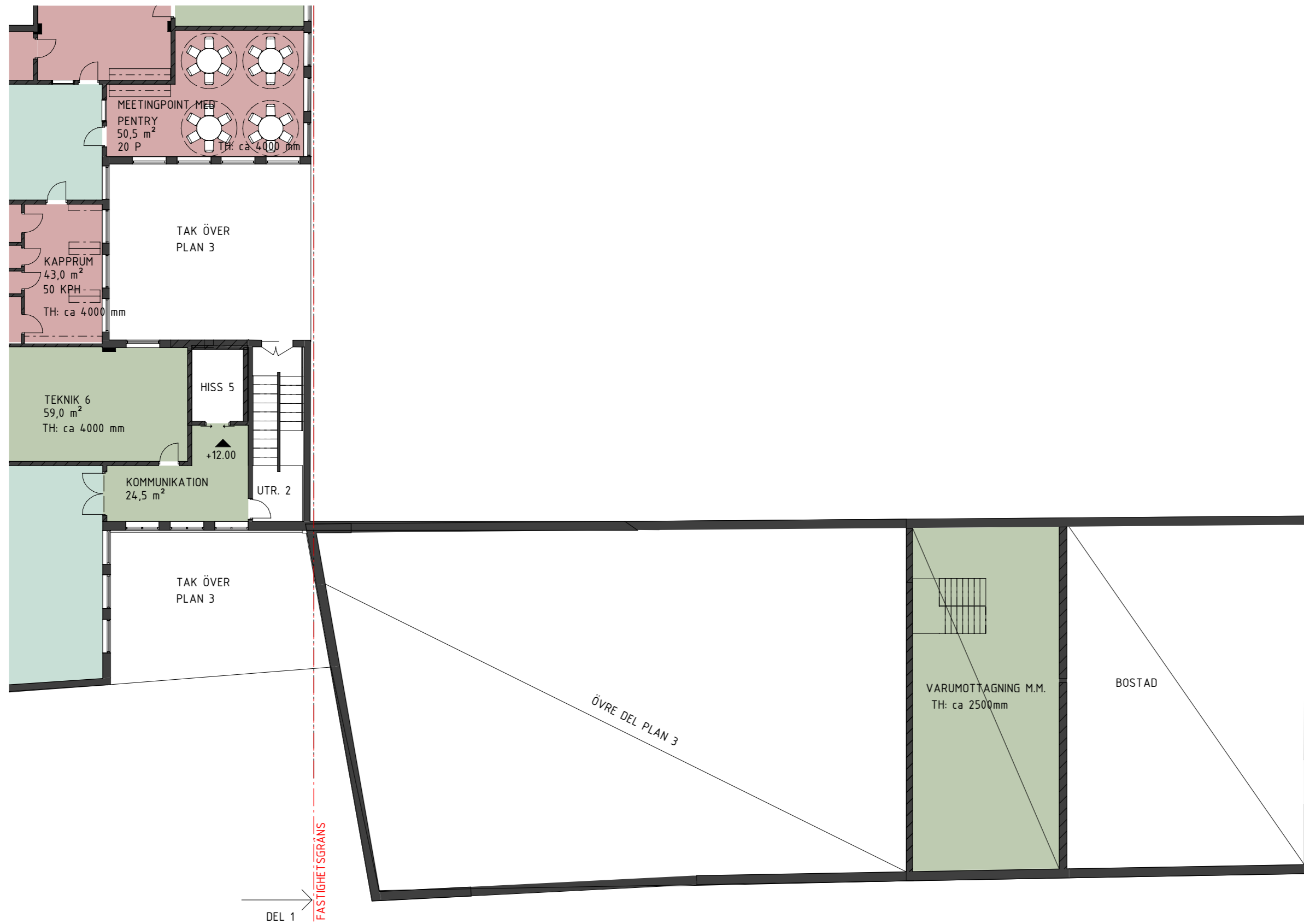
KLIMATGRÄNS

TH: Takhöjd
Klass 1-3 : Klimat- och säkerhetsklass

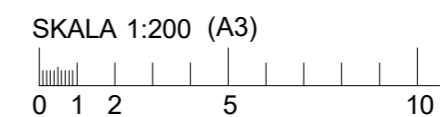

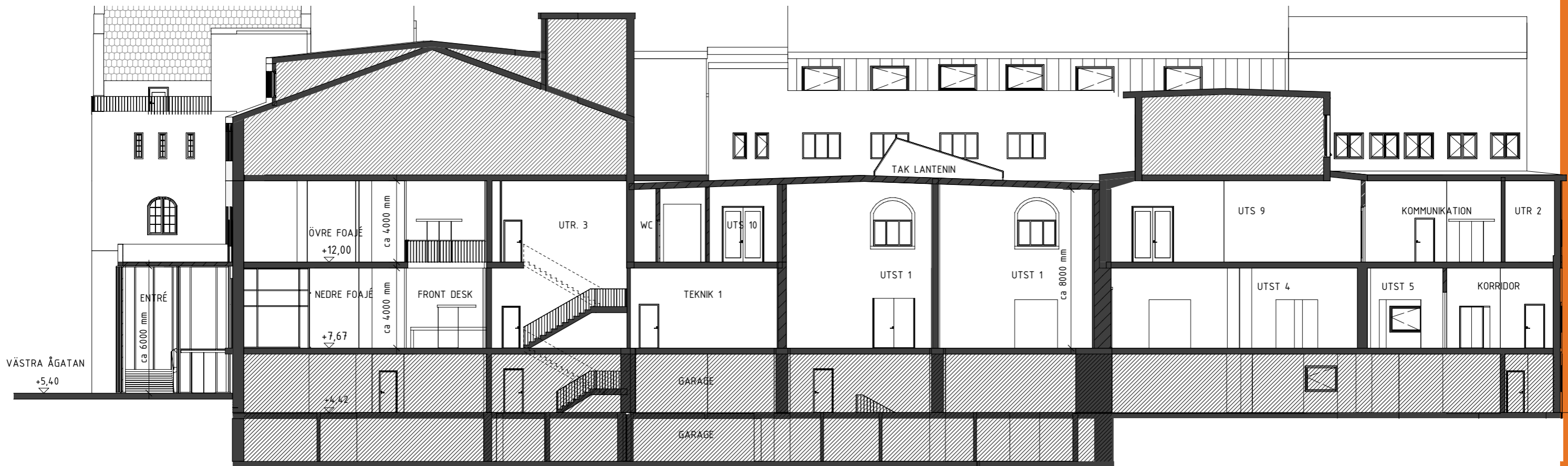
DEL 2

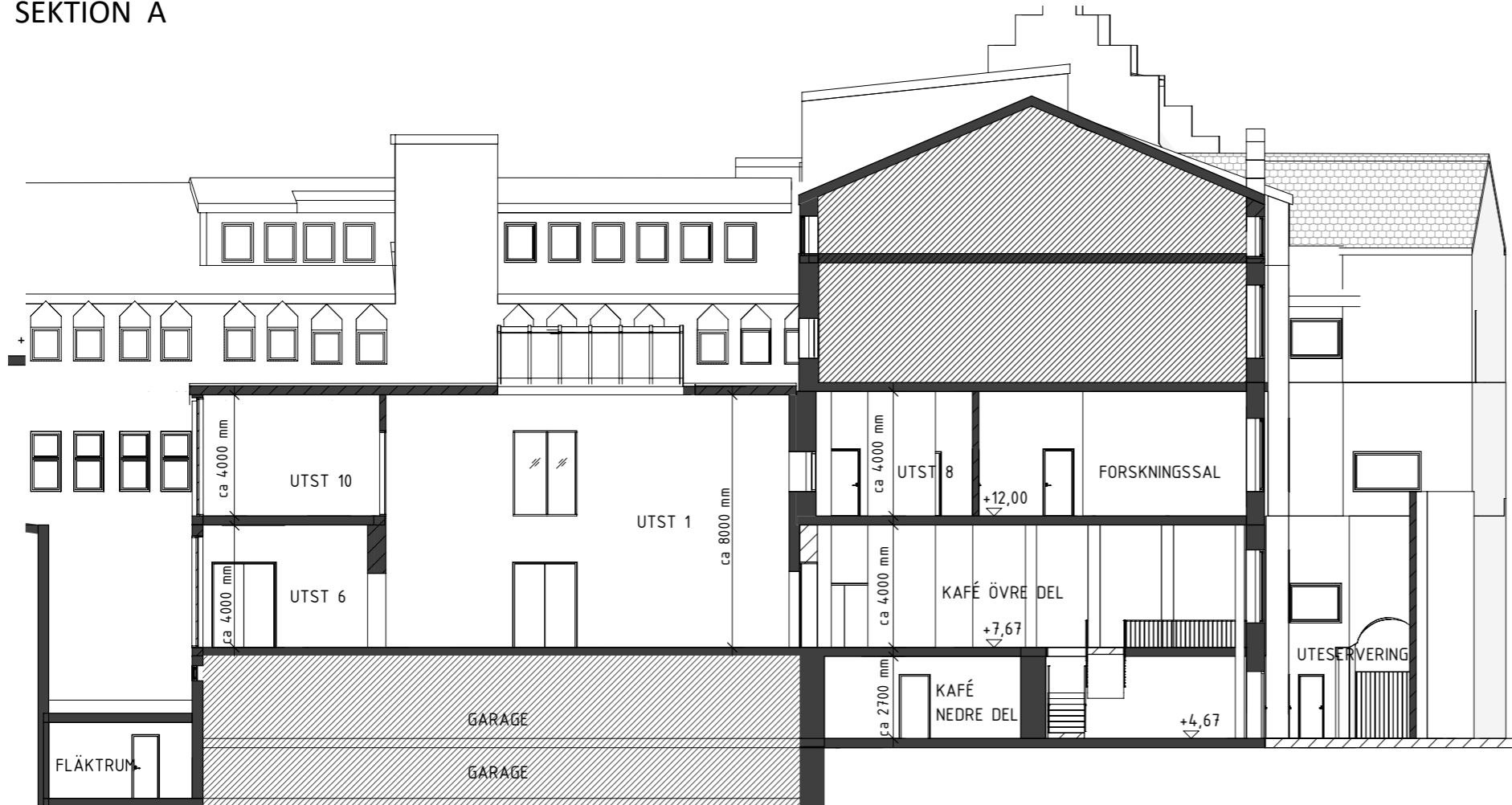

TH: Takhöjd
 Klass 1-3 : Klimat- och säkerhetsklass

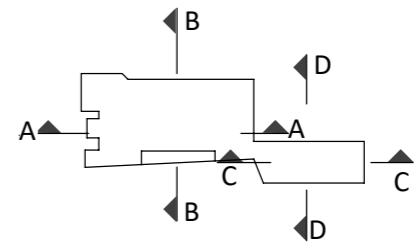

SEKTION A

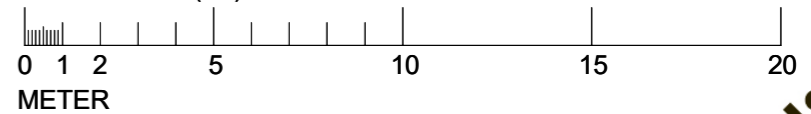

SEKTION B

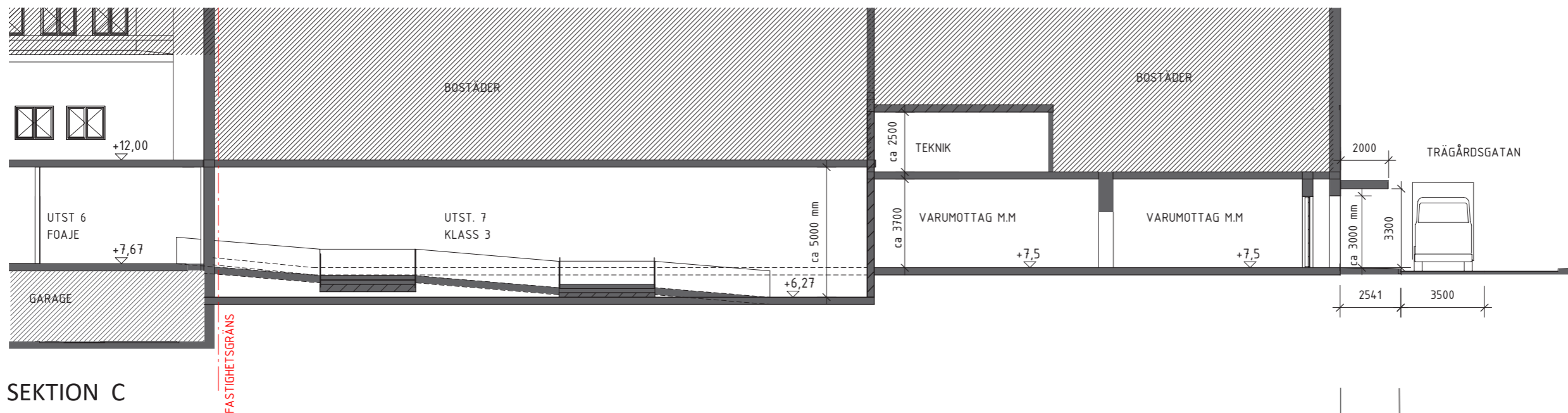
UPPSALA KONSTMUSEUM I KANIKEN - FÖRSTUDIEMATERIAL 2020-11-27

SKALA 1:200 (A3)

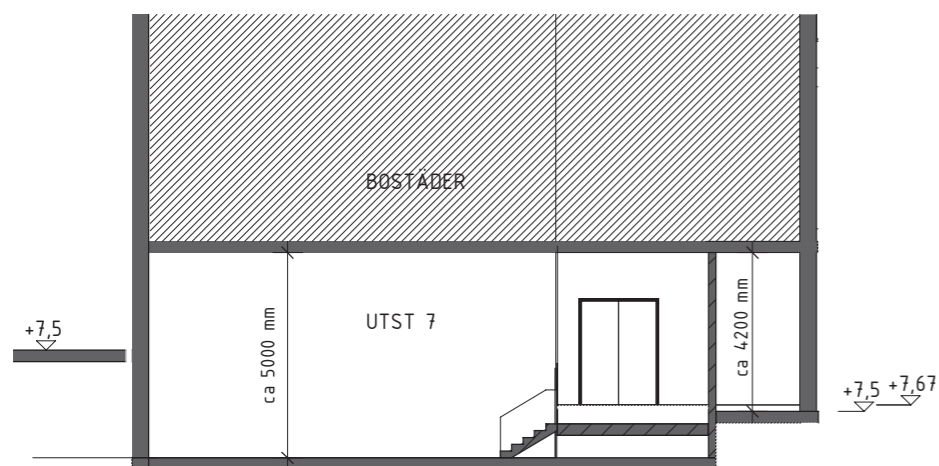

SEKTION C

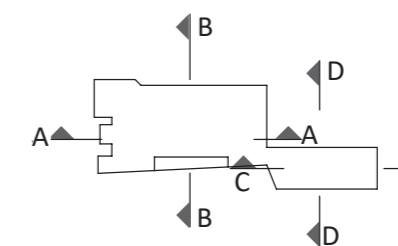
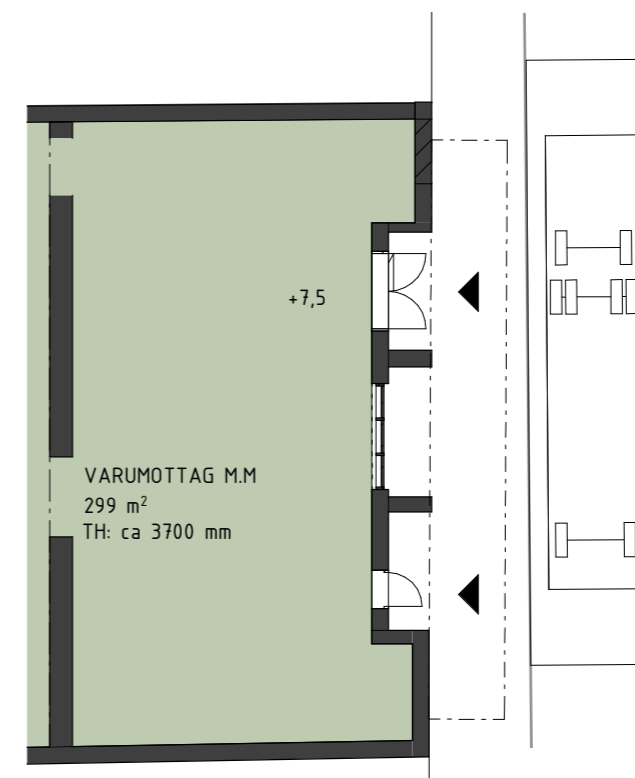
VARUMOTTAGNING OCH UTSTÄLLNINGSRUM
INTILLIGGANDE FASTIGHET

SEKTION D

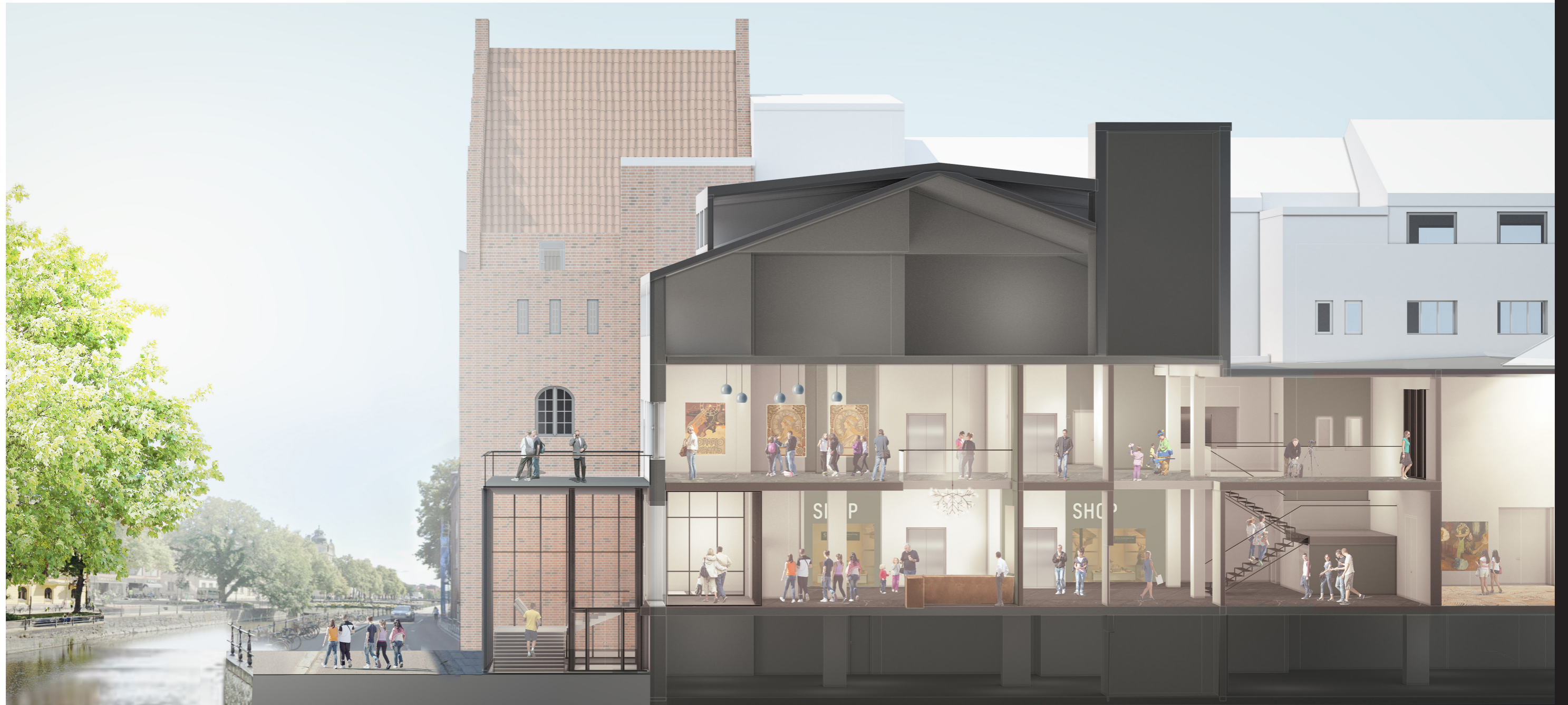
Angöringen utmed Trädgårdsgatan skyddas av ett nytt skärmtak.
Lastbilen lastas ur från sidan med palltruck.
Skärmtaket utför lika ursprungligt skärmtak.

SKALA 1:200 (A3)

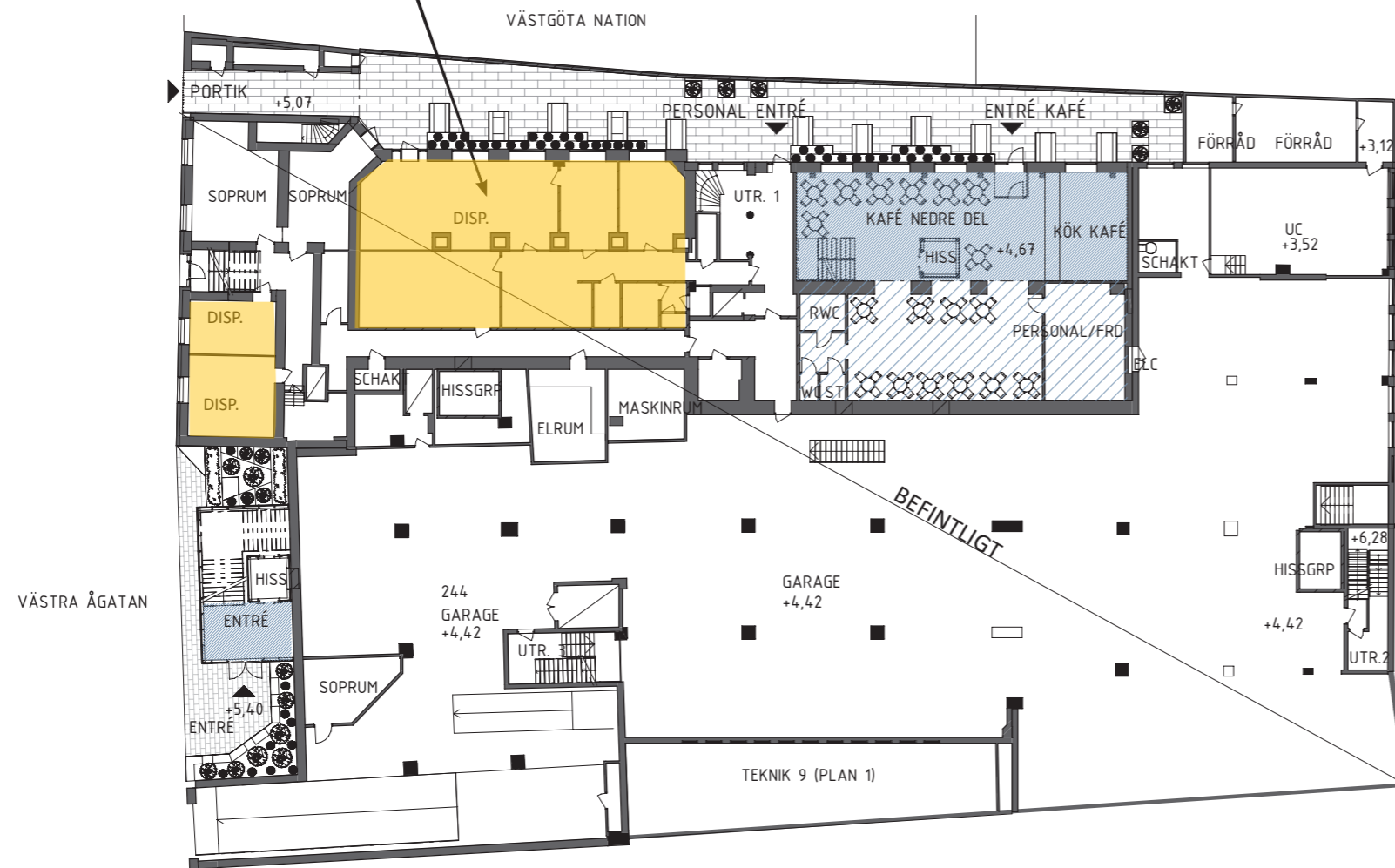
Vy mot entré

Vy från entré

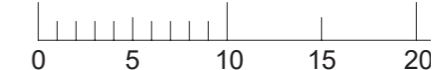
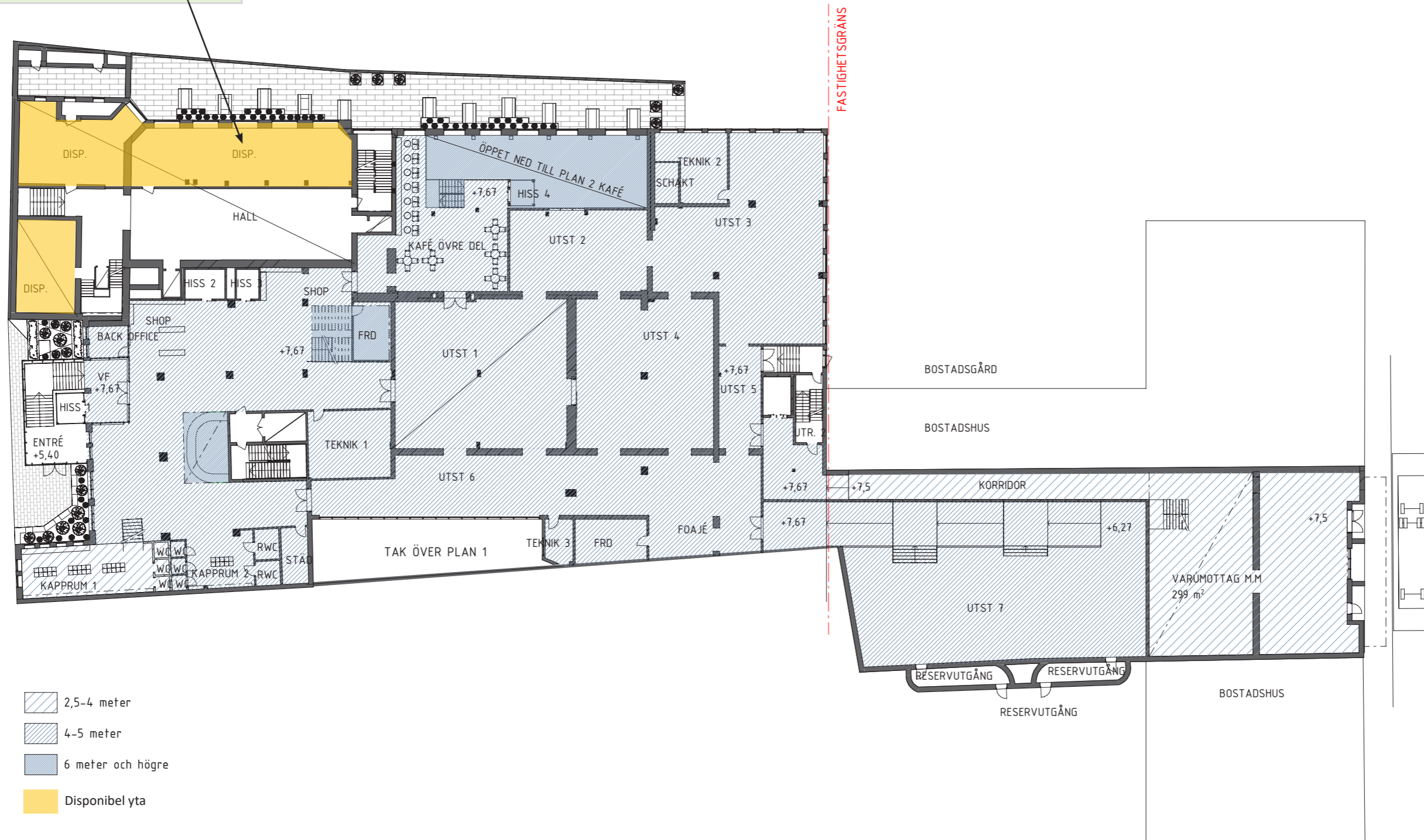
Disponibel yta i anslutning till muséet.
Ej dirket koppling till muséet.

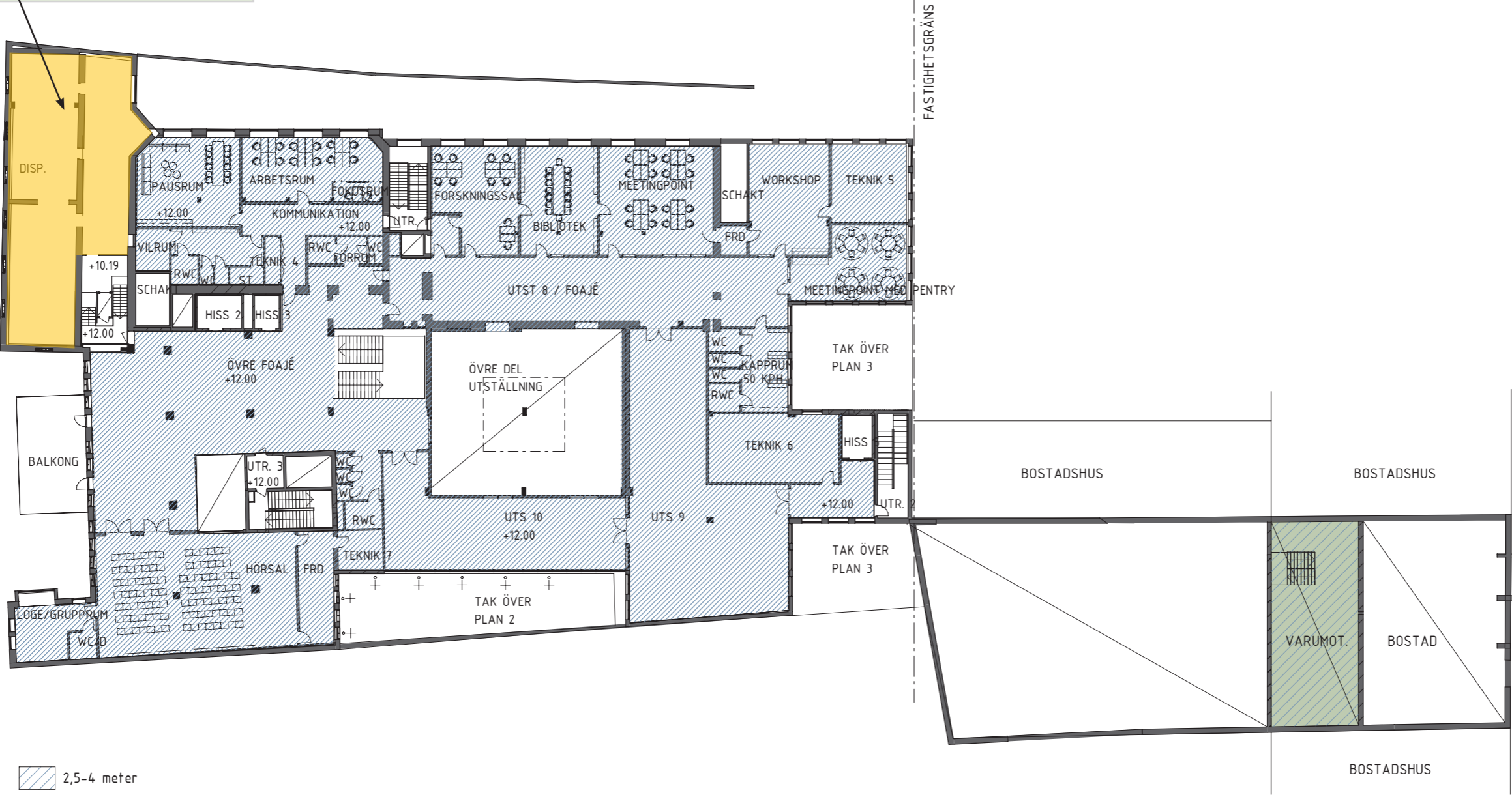
- 2,5-4 meter
- 4-5 meter
- 6 meter och högre
- Disponibel yta

Disponibel yta i anslutning till muséet.
Ej dirket koppling till muséet p.g.a. trapphus.

Disponibel yta i anslutning till muséet.
ligger på en annan nivå än muséets
plan 4.

- 2,5-4 meter
- 4-5 meter
- 6 meter och högre
- Disponibel yta

SAMMANSTÄLLNING AV AREOR OCH PERSONBELASTNING

AREASAMMANSTÄLLNING	AREASAMMANSTÄLLNING	AREASAMMANSTÄLLNING	AREASAMMANSTÄLLNING	AREASAMMANSTÄLLNING	AREASAMMANSTÄLLNING	AREASAMMANSTÄLLNING
LOA	LOA	LOA	LOA	LOA	LOA	LOA
<u>PERSONALYTOR</u>	<u>PUBLIK YTA 1</u>	<u>PUBLIK YTA 2</u>	<u>PUBLIK YTA 3</u>	<u>SEMIPUBLIK YTA</u>	<u>SERVICE OCH LOGISTIKYTA</u>	<u>UTEMILJÖ</u>
PLAN 3	PLAN 2	PLAN 3	PLAN 2	PLAN 4	PLAN 2	PLAN 2
10,5 m ²	49,0 m ²	1417,0 m ²	272,5 m ²	514,0 m ²	110,5 m ²	168,0 m ²
PLAN 4	PLAN 3	PLAN 4	PLAN 3	514,0 m ²	PLAN 3	168,0 m ²
204,0 m ²	608,5 m ²	525,0 m ²	138,5 m ²	411,0 m ²	565,5 m ²	
<u>214,5 m²</u>	PLAN 4	1942,0 m ²	411,0 m ²		PLAN 4	
	410,5 m ²				328,5 m ²	
	<u>1068,0 m²</u>				<u>1005,0 m²</u>	

PERSONALYTOR: ARBETSNUM, BACK-OFFICE, PAUSRUM, WC, KAPPRUM, VILRUM.

PUBLIK YTA 1: FOAJÉ, FRONTDESK, WC, KAPPRUM, KOMMUNIKATION

PUBLIK YTA 2: UTSTÄLLNINGSRUM KLASS 1-3

PUBLIK YTA 3: KAFÉ

SEMIPUBLIK YTA: HÖRSAL, LOGE/GRUPPRUM + WC, WORKSHOP, MEETINGPOINT, BIBLIOTEK, KAPPRUM, WC, FORSKNINGSSAL.

SERVICE OCH LOGISTIK: FÖRRÅD, VARUMOTTAGNING MM, HISS, KOMMUNIKATION, TEKNIK

PERSONBELASTNING:

I UTSTÄLLNINGSRUM, KAFÉ OCH PEDAGOGISKA YTOR:

984 PERSONER

I FOAJÉ: 300 PERSONER

AREASAMMANSTÄLLNING

BRA

PLAN 2
432,0 m²

PLAN 3
2700,0 m²

PLAN 4
2020,0 m²
5152,0 m²

BRA HAR RÄKNATS INANFÖR YTTERVÄGGAR OCH AVGRÄNSANDE VÄGGAR MOT ANNAN VERKSAMHET.

PÅ INVÄNDIGA VÄGGAR OCH PELARE TJOCKARE ÄN 300 MM RÄKNAS ENDAST 150 MM PÅ VARJE SIDA VÄGG/PELARE.

LJUSGÅRDAR HAR INTE RÄKNATS MED DÄR LJUSGÅRD OCH OMSLUTANDE VÄGGAR RÄKNAS BORT.

Kulturförvaltningen

Handläggare:
Daniel Werkmäster
Museichef Uppsala konstmuseum

Verksamhetens analys av lokalförslag

Utvärderingen av de två förslagen från Statens fastighetsverk och Uppsala akademiförvaltning är gjord av medarbetarna inom den nuvarande verksamheten Uppsala konstmuseum 2020-12-01 till 2020-12-03. Analysen är utförd med utgångspunkt från nuvarande förhållanden och de två förslagen bedöms utifrån relationen nuläge och föreslagna förändringar.

Mottagandet

Att besöka ett konstmuseum föregås hos varje enskild besökare av tankar, idéer och föreställningar om vad besöket kommer att innebära. Dessa baseras på information och kunskaper om vad som finns i museet och vad museet har att erbjuda. Men även sociokulturella normer och mönster och olika gruppers och individers förhållande till samhällets olika kulturinstitutioner kan ha en inverkan. Passar jag in här, är det här för mig, är det bara för andra, kan vara frågor som ställs. Konstmuseets politiskt grundade och i verksamhetsplan formulerade ambition och målsättning är att motverka sådana eventuella tvivel och vara ett museum som så många som möjligt känner sig välkomna till och är bekväma med att besöka. Museet som offentlig institution exkluderar inte någon utan den enskildes val att besöka konstmuseet ska grundas på ett intresse eller nyfikenhet på innehållet och inte utifrån en upplevelse av tillhörighet eller inte tillhörighet. Det är därför viktigt att den fysiska platsen möjliggör ett inkluderande mottagande av besökaren. Jämförelsefaktorer för mottagande är

- Byggnadens arkitektoniska utformning
- Byggnadens läge i förhållande till annan bebyggelse och verksamhet
- Byggnadens fysiska tillgänglighet
- Museets entrérum.

I båda förslagen är byggnaderna konstruerade och utformade för att vara något annat – ett tryckeri och ett slott. De arkitektoniska element som skapades för dessa tidigare ändamål kvarstår delvis, men också dess arkitekturstilar. I Slottet som i olika skepnader funnits sedan 1500-talet har en arkitektonisk grund i just 1500-talet, men präglas också mycket av den stora ombyggnationen på 1700-talet och i viss mån av 18- och 1900-talens förändringar. I slottsförslaget tillkommer en kompletterande byggnation. Den står visserligen på gammal grund men är som tillbyggnad helt samtida, dock underkastad de regler som finns för anpassningen till den äldre arkitekturen. Kaniken som består av två byggnadskroppar, den ursprungliga från tidigt

1910-tal med en nationalromantisk medeltidsblickande stil och en modernistisk tillbyggnad från omkring 1950. För museets mottagande av sina besökare vad dessa olika byggnadskroppar och byggnadsstilar förmedlar. Vilken är den gestalt, den sinnebild som för besökaren föregår museibesöket, det som möter besökaren när den närmar sig museet eller ser det på bild i en sökning på nätet och som med sina arkitektoniska uttryck skapar en förhandsupplevelse?

Byggnadens gestalt kan i mycket hanteras med kommunikation, grafisk profilering och marknadsföring, men är bunden eller kopplad till byggnaden och platsen. Den gestalt och placering som konstmuseet har idag genererar bland annat en grupp besökare som i första hand är ute efter att besöka Uppsala slott. De blir förstås av museivärdar och andra omhändertagna i mottagandet och förevisade om vad konstmuseet också har att erbjuda. I nuläget är det ett visst problem och en tydligare angivelse om att konstmuseet är ett konstmuseum skulle göra det lättare för museet att arrangera mottagandet och minska risken för eventuell besvikelse hos den besökaren som förväntar sig ett slott och i stället möter samtidskonst. Den positiva effekten för konstmuseet av sådana besök är att det kan vara ett sätt att nå nya målgrupper som annars inte skulle ha gjort valet att besöka konstmuseet. Det skulle också kunna hanteras med att införa en funktion, metod och medel att bemöta den efterfrågan. Att i verksamheten i egen regi eller i samarbete med extern part skapa ett tydligt mål för detta och som smidigt kan sortera besökarna efter vad de vill se. En sådan lösning kan också ge flera synergieffekter, exempelvis för shop- och caféverksamhet. En sådan verksamhet kräver sin egen analys och planering för hur det skulle kunna genomföras. Dels rent tekniskt men också ur ett varumärkesperspektiv. Kaniken är nog inte att betrakta som ett enskilt destinationsmål på samma sätt som slottet för konstmuseet att förhålla sig till.

En ytterligare dimension av byggnadens egna egentliga och ursprungliga estetik är dess samklang med den estetik och de tidsperioder som motsvaras av den estetik och de tidsperioder som omfattas av den konst som visas i museets utställningar och finns i museets samlingar, vilken är tidsperioden sent 1800-tal till nutid och konstrikningarna modernism och samtidskonst. I förslaget för slottet finns det en skillnad mellan byggnadens utseende och stil och de konstverk som visas. Det kompenseras i de nya utställningsrummen i den nya delen, men också här är ruindelar och slottets ursprungliga former exponerade. Den diskrepansen går att förhålla sig till på olika sätt. Ett sätt är att låta den äldre arkitekturen tjäna som referens och kontrast till den yngre konsten och på så vis skapa ökad estetisk tydlighet för de enskilda konstverken. Den gängse arkitektoniska omgivningen för tidsperiodens konst på konstmuseet är annars en modernistisk arkitektur med den så kallade "vita kuben" som ideal, dvs en utställningsmiljö som strävar mot att vara så neutral som möjligt. Ett annat perspektiv på konstmuseiarkitektur för 1900- och 2000-talens museer är att byggnadens design har ett påtagligt och eget estetiskt utformande, och som i sig gör anspråk på en unikität som motsvaras av de unikiteter som återfinns i varje enskilt konstverk som visas i museets utställningar.

Arkitekturen i de två byggnader som utgör Kaniken är mer samtida med museets konstsamling men där den ursprungliga funktionen industribyggnad och inte museibygnad fortfarande ändå föreligger.

I båda fallen har det en påverkan på det intryck som konstmuseet ger vid ett besök för museets olika målgrupper såsom skolklasser, barnfamiljer, utländska turister, regelbunden kulturpublik för både utställningar och programpublik. Här spelar också lägets identitet in. Annan verksamhet i huset och området, antalet människor och varför de är i området har inverkan på upplevelsen av museibesöket. Vilka energier och vilka känslor uppstår i de olika miljöerna? Här är det stor skillnad mellan slottets

parkmiljö och Kanikens placering med omgivande stadsgator och intilliggande Fyrisån. De olika omgivningarnas karaktär ger olika förutsättningar för museets besökare att inordna det i andra händelser, avsikter och rörelsemönster. Är det ett besök som görs en tisdagseftermiddag i november eller en söndag i juni, vad sker före och efter besöket osv? Ett museibesök är kopplat till andra handlingar i en människas liv och här har museets läge och omgivning betydelse för hur och när besöket ska ske.

Konstmuseet har i ett inre varumärkesarbete identifierat tre prioriterade målgrupper: särskilda konstbesökare, allmänt kulturintresserad besökare, och framtidens museibesökare. Den fråga som behöver ställas här är hur de tre grupperna ställer sig till och ser på just dessa två förslag på utformning av konstmuseet. Hur går det att kommunicera med just dessa grupper utifrån de två museiförslagen? Den analysen och diskussionen behöver fördjupas.

Museets läge och omgivning har betydelse för verksamhetens möjligheter att bedriva verksamhet utomhus i närområdet. Det kan vara utställningar och programverksamhet som har ett egenvärde i att vara utomhus, men är också viktigt för museets identitet och mottagande. Verksamhet utanför museet blir en första kontakt, en första kommunikation med besökaren som närmar sig museet. Här är det stor skillnad mellan de två förslagen. Kaniken tillåter ingen eller mycket begränsad aktivitet utanför museets väggar, även om Fyrisån och ågatorna skulle vara utmanande ytor, medan slottet erbjuder hela slottsparken som arena. Möjligheten att arbeta med barngrupper utomhus är starkt begränsad i Kaniken i jämförelse med slottet.

Vad gäller fysisk tillgänglighet har båda alternativen intilliggande kollektivtrafik, och i båda exemplen viss möjlighet till parkering för privatbilism. Upplevelsen av situationen på slottet i dagsläget är mycket svår och en omgörning av slottsparken är av mycket stor betydelse för fortsatt verksamhet i området.

När besökaren väl har passerat in i byggnaden är det mycket viktigt för det fortsatta besöket att det första mottagandet är så bra som möjligt. Här gäller tre viktiga parametrar:

- Upplevelsen av att vara välkommen
- Information om innehållet
- Förståelse för orienteringen i museet

Både slottet och Kaniken har vid huvudingången placerat stora rum vid huvudentrén för reception och mottagande med goda möjligheter för ovan nämnda betingelser. I båda fallen är också dessa första rum så väl tilltagna och utformade att de kan vara utrymmen för event och speciella mottaganden.

	Nuläge	Slottet	Kaniken
Byggnadens arkitektoniska utformnings relation till verksamhetens karaktär	Svag	God	God
Byggnadens läges relation till verksamhetens karaktär	Svag	God - Men med olika betingelser, park i jämförelse med stadsgata	God - Men med olika betingelser, park i jämförelse med stadsgata

Byggnadens läges relation till verksamhetens möjligheter till utomhusaktiviteter	God	Mycket bra	Svag
Byggnadens fysiska tillgänglighet	Svag	God - förutsatt utveckling av slottsparken	God
Museets reception; möjligheter till att vara välkomnande	God	Mycket bra	Mycket bra
Museets reception; möjligheter till att vara informera	God	Mycket bra	Mycket bra
Museets reception; möjligheter till att vara orienterande	Svag	Mycket bra	Mycket bra

Besöket

En besökare till ett konstmuseum går dit för att titta på konst, delta i någon aktivitet, shoppa och/eller besöka café/restaurang. (I dessa drivkrafter ingår andra aspekter som att få en estetisk upplevelse, söka bildning och förkovran, känna delaktighet och träffa människor och så vidare.) Vid besöket är det därför viktigt att de olika funktionerna är koordinerade och att det uppstår tillgänglighet och bra flöden i museet. En faktor som påverkar flödet är också hur olika typer av utställningar placeras i de olika utställningsrummen. De utställningar som förväntas ha en större publik tillströmning placeras i vissa rum och de som kanske har en längre utställningstid eller har mer specialiserad dragningskraft i andra rum. Dispositionen av parallella utställningar är således viktigt.

I de två förslagen möter besökaren ett väl tilltaget entrérum. På slottet ligger huvudentré där den är i dag, men rummet innanför är helt ombyggt med en ny trappa och ett mycket större rum. Här kan museet få en första kontakt med besökarna och besökarna får en bra översikt om museets disposition. Den nya trappan som sträcker sig i flera våningsplan är en betydlig förbättring mot vad det är idag. I det nuvarande museet är det mycket svårt att orientera sig och det är i stort sett omöjligt att skaffa sig en helhetsbild. Det nya entrérummet är också mycket rymligare och möjliggör att samla visningsgrupper och besökare vid vernissager och evenemang. Garderob och toaletter ligger i närheten en trappa ner.

Från entrén når man de nuvarande utställningsrummen på entréplan och en workshop eller konstverkstad/ateljé för interaktiva bildövningar. Uppför trappan eller hissen når besökaren de stora rummen som tidigare disponerades av universitetets konstsamlingar 1995 till 2017. I dessa rum är det extra takhöjd och lämpar sig för stora installationer men här gäller det för museet att förhålla sig till de stukturer som finns kvar från den gamla 1600-talsslottskyrkan. De två stora rummen vetter mot rikssalen. Här kommer det att finnas möjlighet till samordnad verksamhet. Rikssalen kan använda museirummen och museet skulle kunna använda rikssalen. När besökaren har passerat tre utställningsrum går besöket vidare uppåt i huset en våning med en av två hissar (tidigare bara en) eller genom den gamla trappan. På översta våningen finns de befintliga fyra utställningsrummen i olika storlekar som möjliggör att med variation

visa en utställning, eller dela upp rummen i flera olika utställningar. Här är det också fin utsikt över Uppsala i tre olika väderstreck. Därefter tas hissen eller trappan till entréplan. På vägen upp eller ner passerar besökaren museets semi-publika ”Meeting point”. Det består av ett rum för skolklasser och möten, här finns också en forskarsal, ett bibliotek och ett pentry, det som i förstudie och fördjupad rapport har kallats ”Internationell hub”. Se mer i avsnittet om interaktiva lokaler.

Fortsatt neråt från bottenplanet når besökaren caféet/restaurangen och hörsalen, det som nu kallas Museum Bar & Café.

På samma våningsplan som entrén leder en glasad gångförbindelse över Kung Jans port till den nya byggnaden. Gången är så pass bred att den går att använda till att exponera konst i, eller inreda med annat som ett mini-café. Här finns också sommartid möjlighet att gå ut på en terrass. I den nya delen finns den stora nya utställningssalen med förhöjd klimat- och säkerhetsklass. Här kommer museet kunna visa konst som av klimat- och säkerhetsskäl inte går att visa idag. I den här avdelningen finns också det gamla tornrummet som går att använda för utställningar, mini-café eller event. På våningsplanet finns också kontakt med bastionens stora gräsyta runt tornet. När säsongen tillåter är det här mycket attraktiva ytor för att café-servering, programverksamhet och exponering av konst utomhus.

Härifrån återvänder besökaren tillbaka till huvudentrén eller använder en hiss ner till markplanet Kung Jans port. Det här rummet går att använda som en sydlig mindre entré, en shop och är även lämplig som Info Point för Destination Uppsala, och möjlig yta att härbärgera ett mottagande för de slotts- och kulturhistoriskt intresserade besökarna. Från det här rummet går det också att avsluta besöket och lämna, det går också att ta sig till caféet och hörsalen den här vägen. Det innebär också att Kung Jans port är innesluten av konstmuseet och kan användas av konstmuseet inte bara för den inre logistiken utan också med konst och skyltning tydliggöra och tillgängliggöra konstmuseets innehåll och utbud. Den egna entrén till café och hörsal gör att in- och utsläpp kan ske på andra tider än museet i övrigt om så önskas.

Museibesöket på slottet utspelar sig på sex olika våningsplan. På Kaniken är det tre, det gör det lite lättare att förflytta sig. Liksom på slottet så möter besökaren en stor reception med shop och en garderob med toaletter. Rummet är väl tilltaget och här finns plats för grupper att samlas och händelser utspela sig. Från receptionen finns en huvudingång och en sidoingång till ett stort område med sammanlagd sju utställningsrum varav ett med förhöjd klimat- och säkerhetsklass. I det rummet kommer, liksom på slottet, museet kunna visa konst som av klimat- och säkerhetsskäl inte går att visa idag. Det första utställningsrummet är stort och har dubbel takhöjd. Rummens inbördes placeringar gör att det går att ha minst tre olika utställningar samtidigt. Efter att besökaren har gått ett varv i på detta våningsplan når den nästa våningsplan via hissar eller trappor som finns i entrérummet. På det andra våningsplanet når besökaren ytterligare en stor yta att samlas på och ledas vidare från. Här är också hörsalen belägen. Det gör att här kan grupper samlas och mingel och event utspela sig. Det är också en mycket bra yta att vistas på inför det som ska ske i hörsalen. På den här våningen finns tre utställningssalar, och det är här som detta förslag har placerat Workshop (konstverkstad) och Meeting Point (mötesrum och forskarsal). Dessa lokaler ligger intill ett utställningsrum och med fönster mot gränden. Från utställningsrummen är de fönster ner mot den stora centrala utställningshallen. I foajén är det hål i golvet mot den nedre foajén. Båda dessa effekter har en positiv inverkan på besökarens möjlighet att orientera sig i lokalerna. Efter eller innan besöket i utställningarna, deltagandet i ett möte eller en workshop, eller en konsert i hörsalen vill besökaren förstås släcka törsten och stilla hungern något. Caféet ligger i

bottenvåning på markplan och nås antingen via gränden i den äldre huskroppen, eller inifrån museet på entréplan

I båda förslagen är logistiken, till skillnad mot nuläget, mycket god för besökaren, det finns en naturlig väg och det är lätt att förstå vilka riktningar som för besöket vidare. Kontakten mellan entré, utställningsrum, interaktiva lokaler, shop, café och hörsal bedöms kunna fungera bra. Disponeringen av utställningsrummen gör det möjligt att variera storlek på utställningar och stänga av rum vid byte av utställningar. Det går också att särskilja vissa utställningsrum för visering av biljett om så önskas. Överskådligheten är god och för besökare är det lätt att orientera sig mellan utställningarna.

	Nuläge	Slottet	Kaniken
Det är lätt för besökaren att hitta och förflytta sig i museet	Nej	Ja	Ja
Besökaren behöver inte konfronteras med museets icke publika arbete och förflyttningar	Nej	Ja	Ja
Det går stänga av utställningsrummen för ombyggnation eller ta betalt för enskilda utställningar	Ja	Ja	Ja
Hörsal och café har egen entré	Ja	Ja	Ja

Utställningsrummen

I dag disponerar Uppsala konstmuseum nio rum med en sammanlagd yta av 970 kvadratmeter på 3 våningsplan för utställningsverksamhet. I viss utsträckning används även hörsal och kommunikationsvägar för exponering av museets samlingar. Takhöjden i utställningsrummen varierar mellan 4 och 6 meter. I alla rummen är klimatet med temperatur och luftfuktighet svåra att kontrollera. Inget av rummen uppnår säkerhetsklass 3. I rummen visas utställningar med verk från museets samlingar och med inlånade verk från enskilda konstnärer, andra institutioner eller enskilda privata ägare av konst.

I förslaget från SFV med om- och nybyggda lokaler på Uppsala slott skulle det innebära 15 rum och sammanlagt 1862 kvadratmeter utställningsyta, fortfarande på 3 våningsplan, där alla rum har kontrollerbart klimat varav 2 rum och 464 kvadratmeter med högsta nivå gällande klimat och säkerhet. Takhöjden varierar mellan 2,6 och 6 meter.

I presentationen från UAF innehåller förslaget 10 rum med varierande takhöjd 4 till 6 meter och sammanlagd yta på 1942 kvadratmeter fördelat på två våningsplan.

Båda förslagen innebär en stor ökning av faktisk utställningsyta, en i det närmaste dubblering. Det innebär att konstmuseet kommer att kunna visa mer av den egna samlingen och göra fler och större utställningar och ha bättre förutsättningar för inlån av verk. Förbättringen är markant.

Storlekar, utformning, och disponering av rummen är jämbördiga. En skillnad är att i konstmuseet i Kaniken är utställningsvåningarna 2 till antal och i konstmuseet i Slottet 3. Generellt är det ur ett arbetsmiljöperspektiv och ur ett besöksperspektiv bättre med färre våningsplan. Den vertikala förflyttningen är i sig en ansträngning och ett logistikproblem. En betydande skillnad mellan de två alternativen ur ett konstutställningsperspektiv är att den befintliga arkitekturen är i sig olik, och skiljer sig i sin närvaro i utställningsrummen. De arkitektoniska uttryck som skapades för tidigare ändamål kvarstår delvis även efter en ombyggnation och de estetiska värden som finns i den konst som visas på museet måste förhålla sig till de estetiska restvärden som finns i byggnaden. Det behöver inte vara något negativt utan kan också vara en utmaning och ett förhöjande av den konst som visas. Skillnaden i de två alternativen är att närvaron av den äldre arkitekturen och dess narrativ och konnotationer är betydligt högre i slottet än i Kaniken.

I båda förslagen är dispositionen av utställningsrummen sådan att det är lätt att avskärma rum eller rumsenheter vid ominstallation av utställningar.

I båda förslagen finns utställningsrum vars utformning och placering möjliggör annan användning såsom för föredrag, andra estetiska framträdande som dans och konserter och mingel.

Överskådligheten mellan rummen är i båda fallen mycket bra. Det är lätt att åstadkomma sammanhållna utställningar som för besökaren är lätta att förstå var de börjar, fortsätter eller slutar.

Dispositionen av utställningsrum betingar en bemanning av museivårdar för alternativet Slottet 4–5 stycken och för Kaniken 3–4 stycken, utifrån nuvarande servicenivå.

	Nuläge	Slottet	Kaniken
Ytor	970 kvm	1862	1942
Antal rum	9	15	10
Takhöjd	4–6 meter	2,6–6 meter	4–6 meter
Klimat och säkerhet	Låg nivå	Tillfredställande och 2 rum (464 kvm) hög nivå	Tillfredställande och 1 rum (414,5 kvm) hög nivå
Våningsplan	3	3	2
Utställningsrum lämpade för programverksamhet eller mingel.	Ja	Ja	Ja
Utställningsrum som går att stänga av under ominstallation	9 av 9	12/15	7/10
Utställningsrum har kontakt med Interaktiva ytor	Nej	Ja	Ja

Befintlig arkitekturs estetiska påverkan på utställningsrummen.	Hög påverkan	Hög påverkan	Måttlig påverkan
---	--------------	--------------	------------------

Interaktiva eller pedagogiska lokaler

Båda förslagen har lämnat fina lösningar på storlek, utformning av interaktiva lokaler, dvs rum för pedagogik, möten, kreativa övningar och processer, fördjupning och förkovran. Dessa semi-publika utrymmen som museets besökare inte kan besöka utan någon form av dialog med museets personal är i båda förslagen dimensionerade för en utökad pedagogisk verksamhet riktad mot skolbarn och andra grupper. Museet kan i denna form samtidigt ta emot två grupper för praktiska övningar om 15 personer till skillnad mot en grupp som det är nu. Båda förslagen har utrymmen för forskning. I förstudie och fördjupad utredning har poängterats en önskad inriktning för museet med ett utvecklat samarbete med stadens universitet och även annan konstnärlig och konvetenskaplig forskning. I förslagen finns lokaler för sådan verksamhet vilka är placerade i anslutning till de interaktiva miljöerna och även museets administration vilket underlättar logistik, dialog och koordination. De interaktiva lokalerna har en direktkontakt med museets utställningsdelar vilket tydliggör för museets besökare att dessa aktiviteter pågår, och påminner och stimulerar dem som är inbegripna i de olika aktiviteterna att det de gör har en koppling till och betydelse för det som visas i museet. De interaktiva lokalerna har också möjlighet till egen ingång för aktiviteter utanför museets öppettider. Det möjliggör även att lokalerna kan användas till annat och bokas av andra om behov skulle uppstå.

De båda förslagen är ekvivalenta i fråga om funktion och kapacitet och en förbättring gällande museet förmåga till interaktiva möten. Båda förslagen innebär en betydande kapacitetsökning

	Nuläge	Slottet	Kaniken
Ytor	60	382	297
Antal rum	1	6	5
Antal skolgrupper om 15 elever samtidigt	1	2	2
Tillgång till mötesrum för allmänheten	0	1	1
Tillgång till rum för forskning och studier	0	1	1
Interaktiva ytor har kontakt med utställningsrum	Nej	Ja	Ja
Interaktiva ytor har egen ingång	Ja	Ja	Ja

Administrativa lokaler

De båda förslagen är ekvivalenta i fråga om funktion och kapacitet. I båda fallen finns möjligheter till ytterligare utrymmen om kulturförvaltningen skulle vilja samlokalisera med annan administration såsom för offentlig konst-verksamhet.

	Nuläge	Slottet	Kaniken
Ytor	390	296	214,5
Antal rum	9	8	5
Antal platser	19 (delas med Offentlig konst)	15	15
Egen ingång	Nej	Ja	Ja

Konstens väg - Inlastning, säkerhet, inre logistik och magasinering

I båda alternativen finns möjlighet till väderskyddad och trafiksäker in- och urlastning för konst och andra leveranser till verksamheten. I båda fallen erbjuds upppacknings- och lagringsmöjligheter med tillfredsställande säkerhets- och klimatkrav. Möjlighet finns också att installera ett isolerat larmsystem. I förslaget från SFV anges två alternativ för in- och urlastning av konst. En förslagen lösning på slottet är mycket bra och där väder- och trafikskyddet är en nivå högre än förslaget för Kaniken. Ett annat alternativ för slottet motsvarar den nivå för väder- och trafikskydd som erbjuds på Kaniken men inverkar på ett icke tillfredsställande sett på verksamhetens öppethållande och mottagande samt det allmänna flödet kring museet. Det har också en negativ verkan på konstens inre logistik i museet. SFV anger dock att det kan finnas alternativa lösningar för förslagen och som kan tas fram i ett senare skede. Båda förslagen visar på lösningar som är en mycket stor förbättring mot den standard som är idag.

	Nuläge	Slottet	Kaniken
En väderskyddad och trafiksäker in- och urlastning för konst och andra leveranser till verksamheten.	Nej	Ja	Ja
In- och urlastning utan inverkan på museets öppethållande.	Nej	Nej/ja beroende på lösning.	Ja
Möjlighet till isolerat larmsystem.	Ja	Ja	Ja
Rum för mottagning och upppackning av konst	Nej	Ja	Ja
Inre logistik för förflyttning av konst	Svag	God/Mycket bra beroende på lösning	Mycket bra
Transporthiss för konst	Nej	Ja	Ja
Närmagasin för konst och packmaterial.	Ja	Ja	Ja

Omvandling och samarbeten

Det finns ett värde i att konstmuseet ibland går några steg utanför kärnverksamheten med konstutställningar, pedagogik och program och tillfälligt upplåter lokalerna för annat. Det kan vara konferenser, mässor, mingel och event. Vid dessa tillfällen samverkar konstmuseet med andra aktörer som har sökt sig till konstmuseet för konstens speciella miljö och ser det som ett positivt mervärde för det egna evenemanget. För att detta ska kunna fungera så krävs det att lokalerna är omvandlingsbara och att konstverkens säkerhet inte äventyras. För båda lokalerna finns de möjligheterna. Det går att särskilja ytor för andra evenemang än museets egna. I slottet är Rikssalstiftelsen exempelvis en sådan naturlig samarbetspart. Båda de föreslagna lokalerna har café, användbara hörsalar och stora entréytor. Utomhusmiljön är dock bättre på slottet.

Slottets två entréer i Kung Jans port gör det också möjligt att avskilja en access till händelser i café, hörsal och uteserveringar. I nuläget har konstmuseet en efterfrågan hos besökarna om information om slottets historia som vi hanterar så gott vi kan. Den servicen är möjlig att utveckla i egen regi eller i samarbete med andra såsom exempelvis Upplandsmuseet och Destination Uppsala och då förlägga detta till de två entréerna vid Kung Jans port.

	Nuläge	Slottet	Kaniken
I vilken utsträckning går lokalerna att använda till annan verksamhet.	Mindre bra	Mycket bra	Mycket bra
I vilken utsträckning är utomhusmiljön tillgänglig för samarbeten.	Bra	Mycket bra	Mindre bra

Sammanfattning – Skillnader och likheter

Uppsala konstmuseum är positiv till båda förslagen. Lösningarna för gestaltning, disposition, omfattning och faciliteter skiljer sig något men är i stort sett likvärdiga. Det som dock måste utredas vidare är SFV:s olika lösningar för in- och urlastning. De förslagen som nu finns för slottet och för Kaniken skiljer sig så pass åt att det behöver klargöras vilka konsekvenserna är.

Den stora skillnaden mellan de två förslagen är de omvandlade befintliga byggnaderna egna karaktärer, och dess omgivningar. Slottet är ett slott och Kaniken är en före detta industribyggnad. Omgivningarna är en slottspark, alternativt en stadsgatumiljö med å-läge. De två olika miljöerna kommer att medföra att museiverksamheten påverkas så att hanteringen av bemötandet blir annorlunda. För den publik som siktar in sig på just den specifika utställningen eller den programpunkten är betydelsen mindre. Men det har betydelse, slott/industribyggnad och stadsgata/park har olika konnotationer och ger olika associationer som besökaren för med sig i sitt besök. De olika miljöerna skapar också olika förutsättningar för verksamheten i och med att de människor som rör sig i området med annan avsikt än att besöka museet, men som ändå är nåbara och själva väljer att göra ett besök, är olika. En person befinner sig en park respektive på en

stadsgata av olika skäl. De olika platserna kommer också att skapa olika förutsättningar för samarbeten. Dessa frågor behöver diskuteras och analyseras vidare och är inte en fråga enbart för konstmuseet att avgöra vad som är mest gynnsamt.

Avgörande betydelse för konstmuseets verksamhet är att den fysiska tillgängligheten till slottsområdet blir tillfredsställande.

En betydande olikhet som gör direkt skillnad för konstmuseets verksamhet är möjligheten för konstmuseet att verka utomhus i närmiljön. Här är slottet ett betydligt bättre alternativ med stora möjligheter till egen verksamhet men också samarbeten med offentlig konst-verksamhet.

I båda förslagen ökar konstmuseets tydlighet och synbarhet i staden.

Slutligen vill konstmuseet påpeka de föreslagna stora förändrade möjligheterna för konstmuseet att kunna visa konst. Den viktigaste skillnaden för konstmuseets fortsatta och framtida verksamhet är den som finns mellan nuläget och de båda förslagen är den som gäller standard och volym. Om något av förslagen realiserar kommer konstmuseet ha betydligt förbättrade förutsättningar att

- erhålla en mycket bättre arbetsmiljö som är gynnsam för såväl medarbetare, besökare som konsthantering.
- kunna låna in konstverk som det inte finns möjlighet till nu
- skapa Artist in Residence-verksamhet och samarbeten med UU och SLU och andra högskolor och universitet
- ta emot dubbelt så många skolklasser och kulturskolagrupper
- dubblera utställningsverksamheten inklusive att i betydligt högre grad exponera museets samlingar. Den totala ytan ökar från 970 till 1862/1942 kvadratmeter. Det innebär fler och större utställningar.
- kunna ta emot fler besökare och i större utsträckning bidra till ett rikare kulturliv, en attraktivare destination och ett expanderande Uppsala.

PM konstmuseum utifrån ett besöksnäringssperspektiv

Näringsliv och Destination

2020-12-07

1. Inledning

Kommunstyrelsen i Uppsala kommun fattade ett inriktningsbeslut den 27 maj 2020 om att påbörja förhandlingar för att lokalisera Uppsala konstmuseum på antingen Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. Resultatet av förhandlingarna ska återrapporteras till kommunstyrelsen som sedan beslutar vilket av de två alternativen man ska gå vidare med. Återrapporteringen till kommunstyrelse ska svara på ett antal frågor. Näringsliv och Destination har fått i uppdrag att *bidra till* svaret på följande frågorna:

- A. Hur ser en samlad ekonomisk bedömning ut utifrån de olika lokaliseringalternativen?
- B. Hur påverkar konstmuseet omgivningen och hur påverkas konstmuseet av omgivningen?

Frågorna kommer att besvaras genom en beskrivning av i vilken mån alternativen skapar förutsättningar för en ökad besöksomsättning och därigenom bidra till ett ökat antal arbetstillfällen. Ökad besöksomsättning, tillväxt och sysselsättning är övergripande mål för Avdelningen Näringsliv och Destination på Uppsala kommun.

A. EKONOMISK BEDÖMNING Hur ser en samlad ekonomisk bedömning ut utifrån de olika lokaliseringalternativen?

En ekonomisk bedömning utifrån ett besöksnäringssperspektiv.

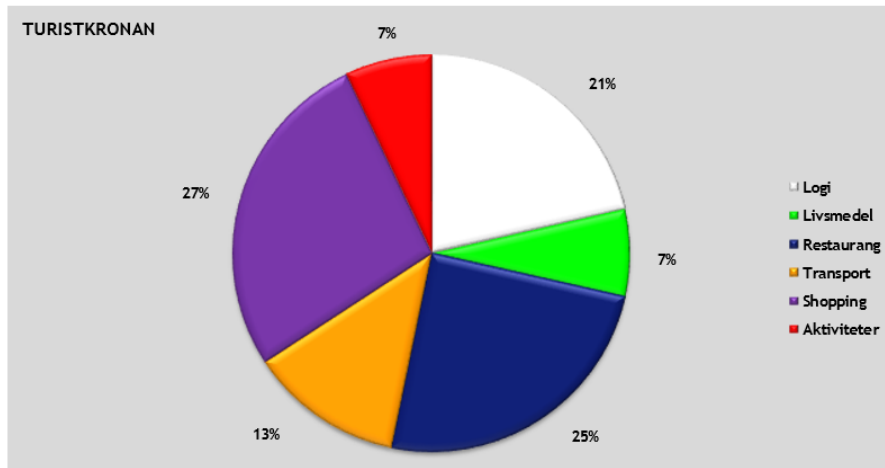
Ekonomisk bedömning syftar nedan på besöksomsättning vilken beräknas utifrån de utgifter besökaren har under sitt besök, vilket multipliceras med antalet besökare/gästnätter. Det är alltså både antalet kronor som spenderas och antalet besökare som spenderar som är intressant som påverkar besöksomsättningen.

Inledningsvis kan konstateras att de båda alternativen är innehållsmässigt väldigt likartade och ingen skillnad mellan de två alternativ kan därför ses i möjligheten att attrahera fler besökare till Uppsala, förutsatt att produkten 'konstmuseum' blir densamma oberoende plats. Intäkter från besökare kan dock öka, och fler besökare kan attraheras att besöka museet om konstmuseet som besöksmål innefattar en attraktiv helhet så som för målgruppen attraktiv restaurang och café, museishop mm. Om någon av de förslagna alternativ har bättre förutsättningar för att tillhandahålla dessa delar har det alternativ bäst möjligheter till ökade intäkter från besökare (ökad spending per person) samt att fler besökare attraheras till platsen för "helheten", vilket även ger längre stantid.

Nedan utdrag ur ett antal undersökningar som ger en bild av hur besöksomsättningen ser ut idag och vilka faktorer som skapar förutsättningar för en ökad besöksomsättning;

- I korthet, hur får vi besökarna att spendera mer pengar?

1. *Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av turismen i Uppsala kommun, TEM® 2018 rapport av RESURS för Resor och Turism i Norden AB, ger följande bild;*

Shopping är den omsättningsmässigt största branschen med cirka 562 miljoner kronor. Dagbesöken genererar 323,5 miljoner kronor på shopping.

RESURS beräknade att besöksnäringen i Uppsala kommun 2018 stod för drygt 2 miljarder kronor i total turismomsättning. Inom ramarna av uppdraget är följande nyckeltal för turism i Uppsala kommun relevant:

1. Shopping är omsättningsmässigt största bransch med cirka 562 miljoner kronor
2. Restaurang är näst största bransch med cirka 511 miljoner kronor
3. Hotell omsättningsmässigt är största enskilda kategori med cirka 720 miljoner kronor
4. Dagbesöken svarar för 32 % av den totala turismomsättningen 2018.

2. *YouGovs Internetpanel i Tyskland och i Storbritannien kring vad utländska besökare efterfrågar i samband med att de upplever olika kulturhistoriska besöksmål, 2016 ger följande bild:*

Syftet med undersökningen var att få kunskap om vilka produkter och tjänster som utländska besökare efterfrågar i samband med att de upplever olika kulturhistoriska besöksmål. Undersökningen är genomförd bland män och kvinnor 18-74 år gamla i Storbritannien och Tyskland. Totalt genomfördes 4528 intervjuer.

Sammanfattning [5:11]

Målgruppens behov och önskemål

Intressant vid besök på kulturhistoriska aktiviteter/mål:

KOMMUNIKATION OCH SMIDIGHET

- Enkelt ta sig/bra skyltat/goda kommunikationsmöjligheter 81%
- Skyltar/utställningsskärmar med informationstext 77%
- Guidning, utställningsskärmar, appar m.m. finns på eget språk 69%
- Turistpass 63%
- Förslag på liknande besöksmål 63%
- Förboka och köpa biljett i förväg 60%

GUIDE

- Besöksguide/folder för egen rundvandring 78%
- Evenemang med anknytning till platsens historia 67%
- Guide (person) 57%
- Digital guide 55%
- Guide med tidsenlig klädsel 37%

MAT

- Restaurang/café 67%
- Äta medhavd matsäck 41%

TEKNIK – Potential att utveckla

- Interaktion, själv får vara aktiv/interaktiv display 55%
- Appar som ger beskrivning/upplevelse av platsen 37%

Vill ha det här på plats:

- Gott om tid för att utforska 84%/Uppleva så mycket som möjligt 82%
- Bo fint 84%
- Lära mig nytt 81% / Åka till resmål jag tidigare inte besökt 79%
- Äta gott 78%
- Ta det lugnt och koppla av 75% /Komma bort från vardagen 73%

Vill ägna sig åt i utöver kulturhistoriska aktiviteter:

- Café och restaurang 78%
- Shopping 54%
- Sol och bad 48%
- Naturupplevelse/friluftsliv 36%
- Konst 25%

Vill ta till sig kunskap genom:

- Lyssna på någon som berättar 37%
- Läs text 36%
- Interaktiva lärande saker 12%
- Lyssna på inspelad röst 8%

YouGov

Sammanfattning [10:11]

Målgruppens behov och önskemål

Intressant vid besök på kulturhistoriska aktiviteter/mål:

KOMMUNIKATION OCH SMIDIGHET

- Enkelt ta sig/bra skyltat/goda kommunikationsmöjligheter 83%
- Skyltar/utställningsskärmar med informationstext 74%
- Guidning, utställningsskärmar, appar m.m. finns på eget språk 70%
- Förslag på liknande besöksmål 69%
- Turistpass 64%
- Förboka och köpa biljett i förväg 55%

GUIDE

- Besöksguide/folder för egen rundvandring 74%
- Evenemang med anknytning till platsens historia 68%
- Digital guide 61%
- Guide (person) 59%
- Guide med tidsenlig klädsel 41%

MAT

- Restaurang/café 61%
- Äta medhavd matsäck 42%

TEKNIK – Potential att utveckla

- Interaktion, själv får vara aktiv/interaktiv display 58%
- Appar som ger beskrivning/upplevelse av platsen 38%

Vill ha det här på plats:

- Lära mig nytt 82% / Åka till resmål jag tidigare inte besökt 72%
- Gott om tid för att utforska 81%/Uppleva så mycket som möjligt 69%
- Komma bort från vardagen 80% / Ta det lugnt och koppla av 74%
- Äta gott 76%
- Umgås med familj och vänner 74%

Vill ägna sig åt i utöver kulturhistoriska aktiviteter:

- Café och restaurang 64%
- Sol och bad 56%
- Naturupplevelse/friluftsliv 51%
- Shopping 51%
- Friskvård/spa 36%

Vill ta till sig kunskap genom:

- Lyssna på någon som berättar 35%
- Läs text 32%
- Interaktiva lärande saker 18%
- Lyssna på inspelad röst 7%

YouGov

Även om det finns skillnader mellan båda målgrupper vill alla ägna sig åt ett besök till café och restaurang utöver de kulturhistoriska aktiviteterna.

B. OMGIVNING - Hur påverkar konstmuseet omgivningen och hur påverkas konstmuseet av omgivningen

Hur påverkar Konstmuseets placering besökare till längre stanntid dels med anledning av att de på lättaste sätt lockas att besöka museet dels med anledning av att omgivningen lockar till besök och därmed längre stanntid?

- **I korthet, hur påverkar museets läge och omgivningen besökarna att stanna längre, och därmed spendera mera pengar?**

Med utgångspunkten att Konstmuseet till sitt innehåll är identiskt i de olika placeringsalternativen, även omfattande attraktiv restaurang och café, museishop mm;

- Omgivningens påverkan på Konstmuseet: Andra välbesökta besöksmål, av externa besökare, skapar redan idag besöksströmmar runt slottsområdet. Slottet är därför den bästa placeringen att till lägsta kostnad locka externa besökare till Konstmuseet
- Konstmuseets påverkan på omgivningen: Konstmuseum kommer att höja attraktiviteten på den plats där det etableras, både i fallet Kaniken och Slottet. Vilken plats skulle mest behöva en ökad attraktivitet? Med sitt (nuvarande och framtidens) besökarantal skapar ett konstmuseum ett flöde som får en positiv inverkan på omgivningen.

Ett nytt konstmuseum måste anses som en av flera element som tillsammans bidrar till att skapa en attraktiv stad att leva, verka och besöka. Vilket stärker näringslivets möjligheter att rekrytera ny invånare och personal till Uppsala och därmed också möjligheterna för Uppsala att bli en attraktivare etableringsort. Ett modernt museum kan vara en anledning att stanna längre eller kommer tillbaka vid senare tillfälle.

Utifrån externa besökares perspektiv är de i båda alternativ relativt nära till övrig handel och logi. Gällande tillgänglighet med bil och parkeringsmöjligheter, är slottet med den utveckling som beskrivs, troligtvis att föredra. Externa besökare färdas idag främst med bil. Gällande kollektiv trafik (buss, tågtrafik och/eller spårvagn) och närhet till Resecentrum är dock Kaniken att föredra.

I en undersökning som studera svenska besökares resmönster, semesterpreferenser och attityder understryker vikten av en promenadvänlig stad med ett bra utbud av sevärdheten. Att staden har en intressant historia eller fin arkitektur bedöms vara något minder relevant när svenskar väljer en stad att semestra i. Konstmuseum med kringaktiviteter (restaurang, café, shop mm) kommer att vara en sevärdhet för externa besökare.

Om den nya placeringen i Kvarteren Kaniken övervägs, frigör det yta för andra (publika eller semipublika) verksamheter på slottet. Ett historiskt museum i Slottet och/eller tex moderna möteslokaler som komplement till Rikssalen är konkreta exempel på sådana möjliga verksamheter.

Nedan utdrag ur ett antal undersökningar som ger en bild av vad som är viktigt för besökare och vilka faktorer som därmed skap förutsättningar för en ökad besöksomsättning;

3. *Semestra i Sverige 2019, Resultat av 4577 webbintervjuer. Research One AB, ger följande bild:*

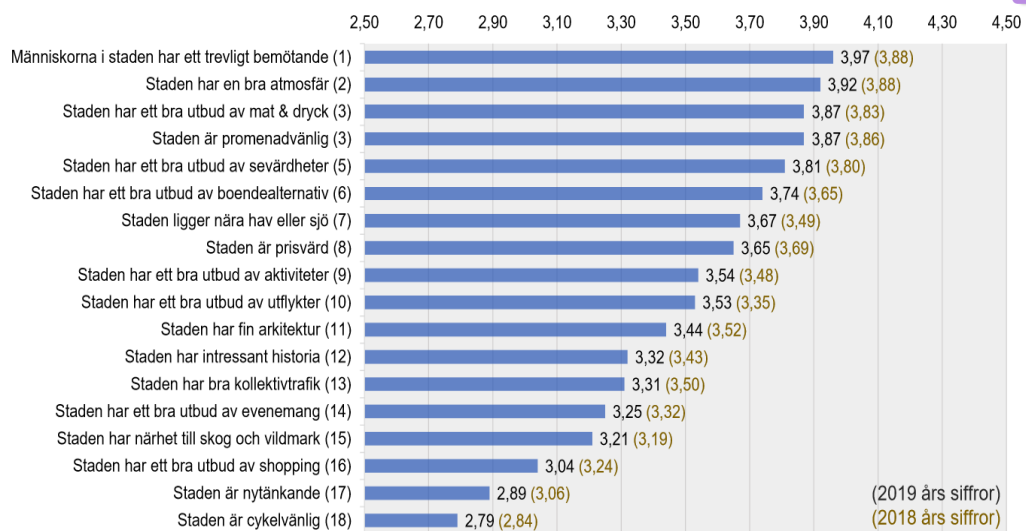
- Mest föredragna sättet att bo under semestern: Hotell, följt av Hos släkt/vänner
- Mest föredragna färdssättet under semestern: Bil, följt av Tåg
- Populäraste årstiden att semestra: Sommar
- Maximalt avstånd som flest är villiga att resa för att upptäcka en ny stad: 100 mil eller mer

- De viktigaste aspekterna hos en bra semesterstad:
  1. Människorna i staden har ett trevligt bemötande
  2. Staden har en bra atmosfär
  3. Staden har ett bra utbud av mat och dryck/Staden är promenadvänlig
- De minst viktigaste aspekterna hos en bra semesterstad:
  1. Staden är cykelvänlig (minst viktigt)
  2. Staden är nytänkande
  3. Staden har ett bra utbud av shopping

Hur viktiga anser du att nedanstående begrepp/påståenden är då du väljer stad att semestra i?

Sammanställning av samtliga medelvärden

Inledning

Turisten

Preferenser

Staden

Analys: Ranking av preferenser per respondentgrupp

Inledning

Turisten

Preferenser

Staden

- Nedan visas hur de olika semesterfaktorerna för en stad rangordnas av olika grupper (rangordning utifrån medelvärde i betyg)
- Minst två stegs avvikelse från den totala rangordningen ("Samtliga") är märkt med rött (lägre rankat) eller grönt (högre rankat). Av tabellen framgår bland annat att ålder och inkomst verkar vara två parametrar som påverkar preferenserna

	Samtliga	Semestr ar ofta	Semestr ar sällan	Mindre hushåll	Större hushåll	18-35 år	36-55 år	56 år och äldre	Kvinnor	Män	Hög inkomst	Låg inkomst
Trevligt bemötande	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	3	1
Bra atmosfär	2	3	2	1	2	4	2	2	2	3	2	2
Utbud av mat och dryck	3	4	3	4	3	1	3	5	4	2	1	4
Promenadvänlig	3	2	4	3	4	3	3	3	3	5	4	3
Sevärdheter	5	5	5	5	6	5	5	4	5	4	5	5
Boendebud	6	7	5	6	5	6	6	8	6	6	6	8
Nära hav eller sjö	7	6	8	7	8	10	7	6	7	8	7	7
Prisvärd	8	8	7	8	9	8	8	7	8	7	11	6
Aktivitetsutbud	9	9	10	11	7	7	10	13	10	9	9	10
Utflykter	10	9	12	10	10	9	9	11	9	10	10	9
Arkitektur	11	11	9	9	11	11	11	10	11	11	8	11
Historia	12	14	13	12	14	16	12	9	13	12	12	13
Kollektivtrafik	13	15	11	13	13	12	14	12	12	13	15	12
Evenemang	14	13	14	15	12	13	13	14	14	15	13	15
Nära skog och vildmark	15	12	15	14	15	14	15	15	15	14	14	14
Utbud av shopping	16	16	15	16	16	15	16	16	16	16	16	16
Nytänkande	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Cykelvänlig	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18

56

Semestra i Sverige 2019

 RESEARCH ONE

4. Resultat från årets, 2020, fältintervjuer, Research One ger följande bild:

Destination Uppsala har tillsammans med Research One under sommaren 2020 genomfört vår årliga besöksundersökning på olika besöksmål och platser runt om i Uppsala. Syftet är att i första hand kartlägga turisternas besök och resultatet ska användas som underlag för vidare destinationsplanering och utveckling av Uppsala ur turismsynpunkt. Undersökningen genomfördes mitt under det turbulenta Corona-året, och siffrorna behöver alltså tolkas i denna kontext.

Sammanfattning av resultatet

- Den absoluta merparten av besökarna, 92 % är bosatta i Sverige, vilket är ett resultat av den pågående Coronapandemin. Jämfört med tidigare år har antalet besökare från närliggande kommuner ökat. Hela 30 % av besökarna är bosatta i Stockholm.
- Snittåldern är 42 år. Den vanligaste sällskapssammansättningen bland besökarna är par. En av fyra respondenter har barn i sällskapet
- 58 % av besökarna är i Uppsala över dagen. En knappt tredjedel av dessa svarar att de stannar i Uppsala i mindre än fyra timmar
- De övernattande besökarna bor i regel på hotell eller hemma hos släkt och vänner
- Omkring 3 av 4 besökare har Uppsala som huvuddestination för sin resa.
- 18 % av respondenterna besöker Uppsala för första gången
- Majoriteten av besökarna, 79 %, besöker en restaurang eller ett café under sin vistelse
- Hur mycket besökarna spenderar per dygn skiljer sig avsevärt beroende på om de övernattar eller ej. Övernattande besökare spenderade i snitt 1763 kr per dygn i Uppsala under sin vistelse, medan dagsbesökare i snitt spenderade 276 kr
- NPS: 56. Det är ett högt betyg som indikerar att de allra flesta är nöjda, och talar väl om sitt besök till Uppsala. 56 är en tydlig ökning, från 42, under samma period 2019
- 82 % av respondenterna svarar att deras resa till Uppsala i sommar säkert eller troligtvis blivit av även om det inte funnits några reserestriktioner kopplat till covid-19

Hur rör sig besökare i Uppsala? D v s hur påverkar Konstmuseets placering besökare till längre stantid dels med anledning av att de på lättaste sätt lockas att besöka museet dels med anledning av att omgivningen lockar till besök och därmed längre stantid?

Bilaga 1: Antal besökare och besöksströmmar i Uppsala

Antal besökare och besöksströmmar i Uppsala

Destination Uppsalas val av platser för olika insatser, se nedan, relaterar till våra erfarenheter av var de största besöksströmmarna av externa besökare finns.

Intervjuplatser för fältintervjuer av besökare

Uppsala domkyrka

Uppsala slott

Botaniska trädgården

Gamla Uppsala

Uppsala resecentrum

Celsiustorget Uppsala city

Även om platserna är valda utifrån de mest välfrekventerade platserna (av externa besökare) är det stor skillnad i volymer besökare. Vid de fyra första platserna är en mycket starkt övervägande andel av intervjuaren insamlade utifrån möjligheten att möta besökare att intervju. Intervjuerna är gjorda under perioden juni-augusti.

Informationspyramider

Informationspyramider är exponeringsytor för information till besökare och är placerade på besöksintensiva platser i syfte att besökarna ska "spinga på" dem.

Informationspyramider med allmän turistinformation är placerade i;

- Gamla Uppsala
- Odinslund
- Slottet
- Resecentrum
- Gågatan; Stora torget och Celsiustorget

Med information om Linnés Uppsala (dessa har även som uppgift att nå uppsalabor);

- S:t Erikstorg
- Resecentrum
- Gågatan; Stora torget och Celsiustorget
- Botaniska trädgården och Linnés Hammarby

Info Points är platser som är utvalda för att ge turistinformation till besökare och finns på följande platser;

- Fullerö Handel
- Fyrishovs reception
- Gamla Uppsala museum
- Stickspåret Designbutik
- UL Center
- Uppsala Konsert & Kongress
- Uppsala kommuns kontaktcenter
- Uppsala konstmuseum

Här är företagens intresse av att vara en Info Point också avgörande för etablering. Ett intensivt arbete har skett för att finna en plats för en Info Point i området runt domkyrkan.

Bilaga 2: Ett kort sammanställning av de två alternativ med fokus på möjligheterna till påverkan av besöksomsättningen

Kaniken

Kvarteret Kaniken ligger mycket centralt i Uppsala och är alltså del av stadens mest aktivitetstäta plats med bra lägen för handel, nöjen, kultur, kontor och bostäder. Enligt innerstadsstrategin ska centrum precis vara en sådan plats, både för möten, aktiviteter, handel, kultur och evenemang. En placering av konstmuseet i kvarteret skulle bidra till en levande stadskärna med sina butiker, varuhus och gallerier samt hotell, restaurang och caféer. Kvarteret Kaniken ligger 240 meter från Stora torget och 600 meter från Resecentrum. Kvarteret ligger nära kommunikationer och framöver kommer den eventuellt också ligga i direkt anslutning till en haltplats för spårvagn.

Slottet

Uppsala slott är ett landmärke i staden och ligger högst upp på Kasåsen i ett parkområde med direkt anslutning till Botaniska Trädgården. Uppsala slottet är sammanflätade med Uppsalas enorma och rika historia och är statligt byggnadsminne sedan 1935. Universitetet och Akademiska Sjukhuset är granne till Uppsala slottet. Slottet anses vara del av ett *kulturstråk* som sträcker sig ut via Carolina Rediviva och Engelska Parken till Uppsalas Domkyrkan och Gustavianum. Genom den stora utvecklingen i området sydväst om slottet är det ett stort flöde av människor som rör sig förbi slottet. Kortaste promenadväg från Resecentrum respektive Stora Torget är 1 000 och 850 meter och en höjdskillnad på cirka 40 och 30 meter.

Bilaga 3: Besök på besöksmål i Uppsala 2012-2019

Statistiken nedan visar totalantalet besökare då besöksmålen inte gör någon fördelning mellan Uppsalabor eller externa besökare.

Besöksmål	Antal besökare							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Biotopia	107 237	95 478	89 240	86 305	74 500	74 252	71 000	72 000
Botaniska trädgården	239 304	268 088	241 378	230 739	239 760	236 000	297 784	284 361
Bror Hjorts Hus	28 127	21 530	20 900	20 200	21 674	24 017	27 992	21 277
Carolina Rediviva (utställningen)(bib borttaget)	6 000	8 320	12 000	12 000	12 000	Stängt	Stängt	5795*
Disagården	14 862	14 796	15 158	16 507	15 475	19 921	21 902	20 030
Evolutionsmuseet, zoologi o paleontologi	18 249	18 975	19 549	20 540	Stängt	17 053	20 393	30 115
Fjällnora		100 000	100 000	100 000	105 000	300 000	130 000	88 110
Fredens hus	18 000	40 532	15 329	18 466	16 947	18 761	26 725	17 236
Fyrishov (hela anläggningen)	1 613 418	1 662 471	1 753 000	1 669 329	1 740 000	1 400 000	1 400 000	1 410 000
Gamla Uppsala fornminnesområde	480 000	480 000	500 000	500 000	500 000	500 000	Mätmetod saknas	
Gamla Uppsala kyrka	120 000	115 000	90 000	90 000	105 000	102 000	93 000	105 000
Gamla Uppsala museum	15 340	21 825	25 824	27 890		31 937	35 000	34 940
Gottsunbadadet	102 023	102 000	103 000	110 103	121 000	150 000	84 161	99 285
Gustavianum	45 635	48 259	48 897	80 698	82 500	90 069	90 000	67 340
Lennakatten	22 000	24 000	21 700	22 400	33 200	34 700	18 100	21 500
Linnémuseet (från 2013 inkl. Linnéträdgården)	12 000	15 657	18 166	24 039	36 187	34 206	12 389	13 989
Linnés Hammarby (trädgården och museet)	9 253	8 008	9 020	9 792	9 421	12 679	13 700	14 552
Linnéträdgården	16 958	se museet	se museet	se museet	se museet	se museet	35 524	34 519
Medicinshistoriska museet	5 042	4 815	5 269	5 246	5 045	5 572	5 815	6 069
Nymas vänner	400	2 109	769	880	350	600	ej tillgängligt	100
Reginateatern	30 446	28 815	30 777	30 880	32 400	30 410	29 762	32 044
Slottet, Vasaborgen	2 000	900	5 200	4 340	1 500		4 650	3 850
Sunnerstastugan								
Tropiska växthuset	12 489	17 918	22 039	16 953	13 576	14 141	20 229	18 169
UKK		640 000	466 000	480 000	533 494	480 000	376 399	325 000
Ulva Kvarn	80 000	120 000	155 000	160 000	160 000	153 730	160 730	168 730
Universitetshuset	60 000	30 000	30 000	33 000	Stängt	Stängt	47 000	
Upplandsmuseet	60 698	53 984	75 494	59 731	57 957	75 690	78 886	138 000
Uppsala domkyrka	600 000	700 000	600 000	630 000	600 000	677 562	600 000	600 000
Uppsala konstmuseum	42 546	46 318	44 322	55 047	71 212	62 200	64 239	60 876
Uppsala stadsteater		82 109	79 543	84 000	72 446	83 277	78 161	80 966
Walmstedtska gården		1 685	1 077	299	719	1 074	1 231	964

*från nov

Avsiktsförklaring

Parter

Region Uppsala, organisationsnummer 202100-2932.

Uppsala kommun, organisationsnummer 212000-3005.

Bakgrund

Konstmuseifrågan har diskuterats under lång tid i Uppsala. I april 2010 presenterades förstudien *Nya rum för konsten* för kulturnämnden. Förstudien fokuserade i första hand på slottets utvecklingsmöjligheter. Kulturnämnden fick sedan i uppdrag av kommunfullmäktige att gå vidare och utreda möjligheten att bedriva ändamålsenlig museiverksamhet på Uppsala slott. Utredningen skulle särskilt fokusera på hur samverkan med Landstinget i Uppsala län och Uppsala universitet skulle kunna se ut och organiseras. 2011 genomfördes utredningen *Organisation och huvudmannaskap för vissa kulturinstitutioner i Uppsala län*. Utredningen gav förslag på framtida organisation, huvudmannaskap och finansiering för Upplandsmuseet, Musik i Uppland, Uppsala stadsteater och Uppsala konstmuseum. Uppdragsgivare för utredningen var Uppsala läns landsting och Uppsala kommun.

Utredningen *Nya rum för konsten* avrapporterades till kommunstyrelsen 2012. Utredningen innehöll förslag på hur konstmuseet kunde utvecklas inom befintliga lokaler samt i en tillbyggnad under Borggården. I utredningen fanns också förslag på samarbeten och samverkan samt hur verksamheten kunde utvecklas.

I februari 2018 återrapporterade kulturnämnden förstudien *Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun* till kommunstyrelsen. I förstudien gjordes en genomlysning av konsten i Uppsala med fokus på Uppsala konstmuseum. Förstudien föreslog tänkbara lokaliseringar för ett nytt konstmuseum samt ett förslag från Statens fastighetsverk gällande om- och tillbyggnad av Uppsala slott. Förstudien pekade också på ett antal utvecklingsområden för verksamheten.

Kommunstyrelsen beslutade den 24 oktober 2018 att uppdra till kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen att, i samråd med kulturförvaltningen, fördjupat utreda de föreslagna alternativen till placering av konstmuseet och den 27 maj 2020 efter framlagd rapport beslutade kommunstyrelsen

1. att uppdra till kommunledningskontoret att genomföra förhandling med Statens fastighetsverk och Uppsala Akademiförvaltning i syfte att lokalisera ett nytt konstmuseum vid Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken,
2. att i förhandlingarna ställa krav på de berörda fastighetsägarna att deras erbjudande uppfyller de i föredragningen fastställda villkoren,
3. Att i återrapporteringen till kommunstyrelsen ska nettokostnaderna för de olika placeringarna redovisas och att förhandlingarna ska ha som utgångspunkt att ett öppnande av

ett ”nytt” konstmuseum ska kunna ske år 2028 och att effekter av ett tidigare- eller senareläggande belyses,

4. att uppdra till kommunledningskontoret att utreda möjlig samverkan och samlokalisering kring konst- och utställningsverksamhet med relevanta organisationers om till exempel Region Uppsala och Uppsala universitet, samt

5. att kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen ska redovisa ovanstående uppdrag till kommunstyrelsen senast december 2020

Avsiktsförklaring

Region Uppsala har, genom Kultur och bildning, ett samarbete med Uppsala kommun, genom Kulturförvaltningen, inom konstområdet med bland annat utställningsverksamhet genom projektet Offkonsten! och programverksamhet på och tillsammans med Uppsala konstmuseum.

I ett nuläge har inletts en dialog om möjligheterna till ytterligare samverkan kring konst- och utställningsverksamhet inom Uppsala kommun och inom Uppsala län genom den verksamhet som bedrivs av Uppsala konstmuseum, utifrån gemensamma ambitioner och resurser.

Dialogen förs mellan kulturdirektören för Kulturförvaltningen, Uppsala kommun och kulturdirektören för Kultur och bildning, Region Uppsala.

Region Uppsala har för avsikt att föra dialog om en fortsatt samverkan mellan Region Uppsala och Uppsala kommun gällande verksamhet med, vid och av Uppsala konstmuseum.

Avsiktsförklaring

Parter

Stiftelsen Upplandsmuseet, organisationsnummer 817600-7071

Uppsala kommun, organisationsnummer 212000-3005.

Bakgrund

Konstmuseifrågan har diskuterats under lång tid i Uppsala. I april 2010 presenterades förstudien *Nya rum för konsten* för kulturnämnden. Förstudien fokuserade i första hand på slottets utvecklingsmöjligheter. Kulturnämnden fick sedan i uppdrag av kommunfullmäktige att gå vidare och utreda möjligheten att bedriva ändamålsenlig museiverksamhet på Uppsala slott. Utredningen skulle särskilt fokusera på hur samverkan med Landstinget i Uppsala län och Uppsala universitet skulle kunna se ut och organiseras. 2011 genomfördes utredningen *Organisation och huvudmannaskap för vissa kulturinstitutioner i Uppsala län*. Utredningen gav förslag på framtida organisation, huvudmannaskap och finansiering för Upplandsmuseet, Musik i Uppland, Uppsala stadsteater och Uppsala konstmuseum. Uppdragsgivare för utredningen var Uppsala läns landsting och Uppsala kommun.

Utredningen *Nya rum för konsten* avrapporterades till kommunstyrelsen 2012. Utredningen innehöll förslag på hur konstmuseet kunde utvecklas inom befintliga lokaler samt i en tillbyggnad under Borggården. I utredningen fanns också förslag på samarbeten och samverkan samt hur verksamheten kunde utvecklas.

I februari 2018 återrapporterade kulturnämnden förstudien *Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun* till kommunstyrelsen. I förstudien gjordes en genomlysning av konsten i Uppsala med fokus på Uppsala konstmuseum. Förstudien föreslog tänkbara lokaliseringar för ett nytt konstmuseum samt ett förslag från Statens fastighetsverk gällande om- och tillbyggnad av Uppsala slott. Förstudien pekade också på ett antal utvecklingsområden för verksamheten.

Kommunstyrelsen beslutade den 24 oktober 2018 att uppdra till kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen att, i samråd med kulturförvaltningen, fördjupat utreda de föreslagna alternativen till placering av konstmuseet och den 27 maj 2020 efter framlagd rapport beslutade kommunstyrelsen

1. att uppdra till kommunledningskontoret att genomföra förhandling med Statens fastighetsverk och Uppsala Akademiförvaltning i syfte att lokalisera ett nytt konstmuseum vid Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken,
2. att i förhandlingarna ställa krav på de berörda fastighetsägarna att deras erbjudande uppfyller de i föredragningen fastställda villkoren,
3. Att i åiterrapporteringen till kommunstyrelsen ska nettokostnaderna för de olika placeringarna redovisas och att förhandlingarna ska ha som utgångspunkt att ett öppnande av ett ”nytt” konstmuseum ska kunna ske år 2028 och att effekter av ett tidigare-eller senareläggande belyses,
4. att uppdra till kommunledningskontoret att utreda möjlig samverkan och samlokalisering kring konst-och utställningsverksamhet med relevanta organisationers om till exempel Region Uppsala och Uppsala universitet, samt
5. att kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen ska redovisa ovanstående uppdrag till kommunstyrelsen senast december 2020

Avsiktsförklaring

Upplandsmuseet har sedan tidigare ett samarbete med Uppsala konstmuseum genom bland annat utställningar, program och pedagogik exempelvis i projekten *Namaheamiid luottat – De namnlösas spår* med Katarina Pirak Sikku 2016 och *Upsala Darling* 2017

I ett nuläge har inletts en dialog om möjligheterna till ytterligare samverkan kring konst- och utställningsverksamhet mellan Upplandsmuseet och Uppsala konstmuseum.

Dialogen förs mellan kulturdirektören för Kulturförvaltningen, Uppsala kommun och museichefen för Uppsala konstmuseum och museichefen för Upplandsmuseet.

Upplandsmuseet har för avsikt att föra dialogen vidare om en utvecklad samverkan mellan Upplandsmuseet och Uppsala konstmuseum.

Daniel Wetterskog

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2020-12-07

UU Musik och museer

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress/Visiting address:
St Olofsgatan 10B

Handläggare
Margaretha Andersson
Avdelningschef

Telefon/Phone:
018-471 18 76
+46 18 471 18 76

www.uu.se

Margaretha.Andersson
@uadm.uu.se

Den 6 november 2020 träffades Uppsala kommun (UK, Sten Bernhardsson och Daniel Werkmäster) och Uppsala universitet (UU, Margaretha Andersson och Mikael Ahlund) för att diskutera förutsättningarna för dialog och samverkan. Mötet ägde rum med anledning av att UK arbetar med ett uppdrag som rör lokalisering och utveckling av konstmuseiverkamheten.

Vid mötet presenterades uppdraget och diskussion följde om hur fortsatt samverkan skulle kunna se ut. Samarbetet är redan i dag gott och kan med fördel utvecklas. Inom UU har dialogen sedan förts i positiv anda också med intressenter utanför konstområdets kärna, t.ex. Uppsala linneanska trädgårdar samt funktioner som arbetar med stadsutveckling i vid mening.

Uppsala universitet ser fram mot fortsatt information om hur arbetet med uppdraget fortskrider. Vi är också positiva till fortsatt dialog i syfte att stärka och fördjupa samarbete och samverkan inom områden där organisationerna har gemensamma intressen.

Margaretha Andersson

§ 339

Morgondagens slottspark

KSN-2018-1069

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samråd med Statens fastighetsverk och kommunledningskontoret, ta fram en gemensam handlingsplan för parkområdet runt slottet, som gällande ambitionsnivå och innehåll, tar hänsyn till Konstmuseets framtida placering.

Sammanfattning

Kvarteren runt Uppsala slott är betydelsefulla för Uppsalas identitet, historia och varumärke och ingår i ett kulturstråk som lockar turister och uppsalabor. Enligt Uppsala kommuns innerstadsstrategi behöver slottsområdet utvecklas som ett centralt parkområde med bättre tillgänglighet. Det är viktigt för ett växande Uppsala och för att höja vistelsekvaliteterna för allmänheten och komplettera slottsbacken med nya park- och rekreativsmöjligheter.

Den 27 maj 2020 § 140 beslutade kommunstyrelsen att ge kommunledningskontoret uppdraget att förhandla med fastighetsägarna om en plats för ett nytt konstmuseum vid Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. Ett villkor för konstmuseets fortsatta placering i slottet var att slottsparken och vägen till ett konstmuseum i slottet utvecklas i tillgänglighetshänseende.

Uppsala kommun och Statens fastighetsverk har initierat ett samarbete för utveckling av parkområdet kring slottet. Vilka åtgärder som bör genomföras i området är beroende av Uppsala konstmuseums framtida lokalisering. Stadsbyggnadsförvaltningen föreslås få i uppdrag att ta gå vidare i samarbetet med Statens fastighetsverk och ta fram en utvecklingsplan för området som tar hänsyn till konstmuseets framtida placering.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 8 december 2020 § 402
- Tjänsteskrivelse daterad den 7 december 2020

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2020-12-16**Yrkande**

Stefan Hanna (-), Fredrik Ahlstedt (M) och Karolin Lundström (V) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Hanna Victoria Mörck (V) yrkar, med instämmande från Erik Pelling (S), att beslutet ändras till:

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samråd med Statens fastighetsverk och kommunledningskontoret, ta fram en gemensam handlingsplan för parkområdet runt slottet, som gällande ambitionsnivå och innehåll, tar hänsyn till Konstmuseets framtida placering.

Beslutsgång

Ordförande ställer Hanna Victoria Mörcks (V) ändringsyrkande mot arbetsutskottets förslag och finner att kommunstyrelsen bifaller Hanna Victoria Mörcks (V) ändringsyrkande.

Särskilt yttrande

Stefan Hanna (-) lämnar ett särskilt yttrande:

Mycket positivt att kommunen i större utsträckning försöker ta över förvaltningen av Slottsparken. Området har länge varit under kommunens skötselansvar men kan tveklöst utvecklas betydligt bättre än hittills för att bli en attraktivare destination för Uppsalabor och besökare. Genom att aktivt utveckla parken kan den bidra till att stärka Uppsala city som turistdestination under längre perioder än några timmar. Bland annat borde en yta för restaurang/café möjliggöras i närheten av korsningen Drottninggatan/Nedre Slottsgatan.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 340

Remiss angående Uppsala kommuns framtida konstverksamhet

KSN-2018-1069

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** remittera förslagen på framtida lokalisering av Uppsala konstmuseum till kulturnämnden för att inhämta synpunkter senast den 31 januari 2021 inför beslut i kommunstyrelsen i februari gällande verksamheten i de två lokalalternativen, samt
2. **att** remittera förslagen på framtida lokalisering av Uppsala konstmuseum till gatu- och samhällsmiljönämnden för att inhämta synpunkter senast den 31 januari 2021 inför beslut i kommunstyrelsen i februari gällande de två lokaliseringarnas inverkan och påverkan på den omkringliggande miljön utifrån påverkan på befintligt trafiknät, angöring, leveranser, logistik, funktionalitet, säkerhet och parkering.

Sammanfattning

Den 27 maj 2020 §140 beslutade kommunstyrelsen att uppdra till kommunledningskontoret att förhandla med Statens fastighetsverk och Uppsala Akademiförvaltning i syfte att lokalisera Uppsala konstmuseum vid Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. Vidare skulle kommunledningskontoret utreda möjlig samverkan med andra relevanta organisationer och återrapportera uppdraget till kommunstyrelsen senast i december 2020.

Uppdraget är genomfört och dokumenterat i bilagorna. Ritningar på den del som handlar om konstens väg och säkerhet kopplat till konsthanteringen biläggs inte ärendet med hänvisning till sekretess enligt OSL 18:8.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 8 december 2020 § 403
- Tjänsteskrivelse daterad den 7 december 2020
- Bilaga 1, nya lokaler ur KLK fastighetsstabens perspektiv
- Bilaga 2, Uppsala slott – förstudiematerial lokaler

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2020-12-16

- Bilaga 3, Uppsala slott – tillgänglighetsåtgärder i parken
- Bilaga 4, Kvarteret Kaniken – förstudiematerial lokaler
- Bilaga 5, Statens fastighetsverk – Fastighetsägarens redovisning, sekretess
- Bilaga 6, Uppsala akademiförvaltning - Fastighetsägarens redovisning, sekretess
- Bilaga 7, Verksamhetens analys av lokalförslagen
- Bilaga 8, PM utifrån besöksnäringsspektivet, Näringsliv och destination
- Bilaga 9, Avsiktsförklaring från Region Uppsala
- Bilaga 10, Avsiktsförklaring från Upplandsmuseet
- Bilaga 11, Avsiktsförklaring från Uppsala universitet

Yrkande

Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer arbetsutskottets förslag mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Särskilt yttrande

Hanna Victoria Mörck (V) lämnar ett särskilt yttrande:

Vänsterpartiet vill börja med att notera att detta ärende har varit särskilt välberett och att Konstmuseets perspektiv tas med bidrar till känslan av att det framtida museet kan bli riktigt lyckat.

Vänsterpartiet röstar ja till att ärendet ska ut på remiss idag, men lägger in en brasklapp om att vi kan ha ytterligare yrkanden efter remisstiden. Detta då vi inte har hunnit titta så in i detalj på denna gedigna handling, som kom ut ganska nära inpå KS, som vi hade önskat.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Inbjudan att lämna yttrande

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Handläggare:
Sofie Blomgren

Inbjudan att lämna yttrande på förslag till framtida konstverksamhet

Kommunstyrelsen i Uppsala kommun fattade ett inriktningsbeslut den 27 maj 2020 om att påbörja förhandlingar för att lokalisera Uppsala konstmuseum på antingen Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. Utgångspunkten i arbetet som genomförts har varit att se hur de olika lokalerna kan möta kommunens krav på tillgänglighet, arbetsmiljö och förutsättningar för konsten samt vad det kommer kosta.

Nu finns förslag på hur lokalerna för konstmuseet i Uppsala slott och kvarteret Kaniken kan komma att se ut.

De förslag på framtida konstmuseum som presenteras kommer ha påverkan på både verksamheten och omkringliggande miljö. Den 16 december beslutade kommunstyrelsen att remittera förslagen till er, §340, se bilaga.

Maila ert yttrande till sofie.blomgren@ uppsala.se senast den 31 januari 2021.

Era synpunkter kommer vara en del av beslutsunderlaget inför beslut om lokalisering på kommunstyrelsens sammanträde den 10 februari.

Vänligen,

Erik Pelling
Kommunstyrelsens ordförande